

104. møde

Torsdag den 7. september 2000 kl. 10.00

Dagsorden

1) Første behandling af lovforslag nr. L 293:
Forslag til finanslov for finansåret 2001.
Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 29/8 2000).

Den eneste sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 293:
Forslag til finanslov for finansåret 2001.
Af finansministeren (Mogens Lykketoft).
(Fremsat 29/8 2000).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Formanden:

Der er en taletid på indtil 20 minutter.

Forhandling

Jan Petersen (S):

Danmark er ganske godt på vej ind i det 21. århundrede. Vi lever i et land, der er i fremgang, vores levestandard vokser år for år, og den offentlige sektor er velfungerende. Tilfredsheden med vort samfund blandt borgerne er mere udbredt, end vi ofte tror, og vore virksomheder og deres medarbejdere er dygtige.

Kort og godt kan man sige, at dengang i 1993 fik Danmark en ny start. Undervejs er pessimismen blevet luftet, og undervejs har der været, om end midlertidigt, så dog tendenser til, at det kunne gå i den forkerte retning, f.eks. med betalingsbalancen. Men det blev hurtigt rettet op. Balancen blev bedre, opsvinget blev stabilt, og det blev svært at være pessimist i 1990'erne.

Og hvad skal man da også sige imod en regering i et land, der har en så høj beskæftigelse, som har en positiv betalingsbalance, som har overskud i den offentlige sektor, som afdrager den offentlige gæld, som har lav inflation, og

som lader den offentlige sektor vokse med medarbejdere på områder, hvor borgernes berettigede forventninger er stigende, f.eks. til behandling af vore syge og ældre og til pasning af børn?

Og hvad skal man kritisere en regering for, når den altid viser rettidig omhu i den økonomiske politik? Og hvad skal man sige, når tidligere tiders sandheder står for fald, f.eks. at man ikke både kan have høj beskæftigelse, lav inflation og overskud på betalingsbalancen? Det dementeres år for år. Og hvad skal man sige, når miljøvurderingen af finanslovforslaget også viser et nyt billede, der ødelægger en gammel sandhed, nemlig at vi kan have økonomisk vækst, uden at vi øger miljøbelastningen?

Jo, det er svært at være pessimist, og det må jo også være svært at være i opposition til denne regering. For hvad er alternativet til en så sund økonomi, en så ligelig fordeling af velstanden og en så høj grad af tryghed for den enkelte borger? Er der overhovedet noget alternativ, der kan appellere til den danske befolkning?

I disse uger mangler vi ikke debattører, der bekræfter dansk økonomis styrke. Regeringens succes i den økonomiske politik bliver brugt til både at argumentere for og imod dansk deltagelse i euroen. Det er en sjældent hørt enighed om den økonomiske politik, og der er ganske mange, der mere eller mindre berettiget tager æren for det – nå, men det var i går; i dag er det finanslovforslaget, vi skal behandle.

Finanslovforslaget indeholder ikke de store indgreb og varsler ikke omfattende ændringer i den økonomiske politik, og det er jo sundhedstegn. Vi står med et finanslovforslag, der giver gode muligheder for, at vi kan fortsætte udviklingen af velfærdssamfundet, samtidig med at vi afvikler den offentlige gæld og oparbejder kræfter og ressourcer til, at den næste generation også kan finansiere velfærd for dem selv og den velfærd, vi andre skal nyde gavn af, når vi bliver ældre.

Årets politiske dagsorden er sat af regeringen, og årets politiske dagsorden skal indeholde nye, konkrete, gennemførte og finansierede bidrag til, at det danske samfund bliver mere holdbart, end det allerede er. Det skal de gode tider bruges til, og det kan vi magte uden at hæve skattetrykket, for sandheden er også, at denne regerings succes er et stabilt skattetryk, i modsætning til bl.a. tidligere regeringer.

I Socialdemokratiet ønsker vi at bruge denne styrke til at holde fokus på de centrale velfærdssområder, som netop skal kendetegne Danmark som velfærdssamfund, og som sikrer, at befolkningen vil værne og bakke det velfærdssamfund op, som vi er fælles om, med dets lige, frie og skattefinansierede adgang til skole, uddannelse, sundhed, helbredelse og ældreomsorg. Det er vitale temaer for os, og bag overskrifterne gemmer sig både store og små opgaver, som for den enkelte borger er vigtige og for os som fællessamfund er overkommelige. Nogle skal løses, uden at vi blander os med lovgivning, men bare i kraft af, at vi sætter dem i fokus og hjælper dem på vej, andre skal løses i vore kommuner og vore amter, og nogle skal vi tage på os her i Tinget og gennemføre lovgivning for og afsætte ressourcer til.

Vi mener ikke, tiden er til velfærdsoverbud, om end enhver jo ved, at valget kommer inden for et par år. Men velfærdsoverbud hopper borgerne ikke på. Løst sagte visioner og ideologiske eksperimenter, som fører os væk fra grundlæggende værdier i det danske velfærdssamfund, mener vi heller ikke er en mulighed.

Visionen i denne finanslov er som i de tidligere finanslove ganske konkret, fordi vi gennem finansloven og gennem de ledsagende aftaler med amter og kommuner kan sikre, at vore skoler bliver moderniseret og renoveret og dermed bliver en bedre ramme for den uddannelse, som er så vigtig for vore børn. Aftalen med kommunerne sikrer det. Men der er selvfølgelig også brug for, at vi sikrer IT-investeringer i folkeskolen, og der er aftalt midler til det. Desuden bør vi også skabe en bedre sammenhæng mellem vore skoleelevers skoledag og dagtilbud, så der kommer mere helhed i børnenes hverdag.

I finanslovsforslaget fremhæves de videregående uddannelser og forskningen som et af de højt prioriterede områder, der er omfattet af puljen til nye initiativer. Vi forventer i Socialdemokratiet, at vi kan afslutte forhandlinger om dette område i dette efterår, og at principaftalen om forskningen er grundlaget.

På undervisningsområdet er vores målsætning, at vi kommer videre med at skaffe op til 50 pct. af ungdomsårgangene en videregående uddannelse. Det er en væsentlig kilde til fortsat fremgang i landet, at befolkningen er veluddannet, og det kræver, at vi også satser på netop de videregående uddannelser.

Folketingsrønderne har vist, at der er brug for kvalitative forbedringer for vore ældre. Boligsørgsmålet er rejst, og aftalen med kommunerne sikrer, at der kan bygges flere ældreboliger med netop pleje- og omsorgsmuligheder. Der er en direkte sammenhæng mellem en række af de forslag, som nu kommer på banen, og det, der foregik på folketingsrønderne.

Pårørende til demente har brug for aflastning, og indsatsen over for demente skal forbedres. Personalet har brug for efteruddannelse, og økonomisk svagt stillede ældre skal have sikkerhed for, at når der uddeles personlige tillæg, sker det efter en ensartet praksis. Det er emner, som er rejst på folketingsrønder, og som er på regeringens dagsorden med denne finanslov.

Sundhedsvæsenet har også været til debat på folketingsrønderne. Sundhedsvæsenet er bedre end sit ry, og sundhedsvæsenet har kapacitet til at gøre det bedre, end det gør i dag. Men sundhedsvæsenet har også brug for, at vi øger antallet af læger, således at vi giver et yderligere bidrag til at få løst det problem, som blev skabt i 1980'erne, da der blev uddannet alt for få læger.

Vi kan komme videre med indsatsen med at forbedre sundhedsvæsenet, og aftalen med landets amter sikrer et milliardbeløb til denne indsats. Men vi skal også gøre noget konkret dér, hvor det ikke nødvendigvis handler om penge; det er nødvendigt, at den enkelte patient oplever, at behandlingen er sammenhængende, og at man som patient er i centrum og ikke bare et nummer i en række.

Det holdbare samfund med velfærd og et stærkt erhvervsliv med et rummeligt og velfungerende arbejdsmarked er ikke modsætninger; de er hinandens forudsætninger, og regeringen fremlagde i dk21 en erhvervspolitisk strategi, som skal bidrage til, at Danmark har et stærkt og konkurrencedygtigt erhvervsliv. Puljen til nye initiativer peger på, at også her er der mulighed for at drøfte med regeringen, hvordan vi kan komme videre med vores fokus på befolkningens viden og kompetence, skabe et øget globalt udsyn i vort erhvervsliv, få bedre og mere velfungerende markeder og højne kvaliteten i reguleringen og administrationen af erhvervslivet.

Jeg tror, dansk erhvervsliv har gode muligheder i fremtiden, og dansk erhvervsliv har også en god konkurrenceevne. Eksporten viser det, og lønudviklingen viser det. Det er jo ikke ligefrem mange konkurrencer, vi ser, og indtjenin-

gen er jo heller ikke just dårlig i dansk erhvervsliv i disse år. Opgaven er derfor ikke blot, men blandt andet at gennemføre og komme videre med dk21.

Men opgaven er også at sørge for, at det sker i et erhvervsliv og på et arbejdsmarked, der er rummeligt. Der førtidspensioneres for mange, og det problem er på den politiske dagsorden i efteråret. Der er for mange, der bliver syge af at gå på arbejde, og om end beskæftigelsen er høj, er der også for mange mennesker, der mangler arbejde. Det kan være alderen, der trykker, det kan være kønnet, der er det forkerte, og det kan være den etniske oprindelse, der er barrieren. Disse ting skal vi arbejde videre med inden for rammerne for et mere rummeligt arbejdsmarked med et godt og gennemtænkt partnerskab med det danske erhvervsliv, arbejdsmarkedets parter og kommunerne. Derfor følger vi i Socialdemokratiet regeringens firepartsdrøftelser med kommunerne og arbejdsmarkedets parter meget nøje, og vi vil i særlig grad se på, om der er brug for ændringer i den tidligere og den målrettede opfølgning på sygedagpengområdet.

Men det er også en del af det rummelige arbejdsmarked, at vi forhindrer, at mennesker bliver skadet på en eller anden vis i løbet af et arbejdsliv, og derfor er det afgørende, at arbejdsmiljøet er i orden. Vi støtter naturligvis regeringens forslag om en arbejdsmiljøafgift og bakker selvfølgelig også op bag regeringens stærke fokus på arbejdsmiljøområdet, i særdeleshed indsatsen over for de 10 mest belastede arbejdsområder.

Vi skal være et land, hvor beskæftigelsen er høj, og det er vi. Men vi skal også være et foregangsland i kampen for rummelighed med plads til alle og for en bedre forebyggende indsats på vore arbejdspladser. Det er også en del af moderniseringen af dansk erhvervsliv.

Regeringen har i sit finanslovsoplæg indarbejdet en erhvervsskattepakke. Lad mig nævne, at vi støtter forslaget om, at selskabsskatten ned sættes, således at vi også på det område tåler konkurrence fra vore nabolande, og vi støtter naturligvis også, at regeringen foreslår en finansiering heraf. Sagen er nemlig, ikke blot når det drejer sig om selskabsskat, men også når det drejer sig om andre forhold, at om end tiden er spændende og verden har åbnet sig omkring os, er vi også nødt til her i Danmark at tilpasse os og ændre nogle ting, så de gør vort samfund konkurrencedygtigt i forhold til omverdenen.

Vi er en del af en europæisk virkelighed, og vi er derudover til stede overalt i verden. Man kunne i en lidt udansk form sige, at vi næsten er en supermagt i verdenssamfundet – ikke i kraft af størrelse eller militær slagkraft, men i kraft af det, vi gør med vort eget samfund, og det gode eksempel, vi viser, og i kraft af, at vi deltager i det internationale arbejde på alle områder og er ganske efterspurgt, når der skal gøres en indsats, og gør ganske ambitiøse økonomiske indsatser. Derfor glæder vi os også over, at regeringen fastholder en stor international indsats, både i form af ulandsbistand og med midler til miljø- og fredsopgaver i både vort eget område og vore nær- og fjernområder.

Vi ønsker at fastholde det høje ambitionsniveau, og vi må afvise forslag om at nedskære ulandsbistanden til verdens fattigste lande. Vi finder ganske enkelt sådanne forslag usympatiske. Vi skal nemlig være et land, hvor vi ikke har nok i os selv. Vi skal være et land, der hjælper de fattigste ud af fattigdom, hjælper verden med at løse stigende miljøproblemer og bidrager til at skabe fred med de midler, vi har. Det er en forudsætning for, at vi også selv kan udvikle vort land til et mere holdbart samfund.

Vi skal med sund økonomi og med vores velfungerende velfærd vise omverdenen solidaritet; men vi skal også sikre forankring i vores eget samfund og vor egen kultur. Derfor skal vi være omhyggelige med at sikre, at vores velfærd på kerneområderne og i indsatsen over for de dårligst stillede er i orden. Kvaliteten er høj, men det er en opgave, vi aldrig bliver færdige med. I denne finanslov er der eksempler på – og der kan komme flere – at vi arbejder stykke for stykke på de konkrete områder.

Men vi skal også være forankrede i andet end bare vores materielle velfærd. Vi skal også være forankrede i vores kultur og i vores vaner. Og derfor glæder det os, at der også denne gang er varslet øgede bevillinger på det kulturelle område i finanslovsforslaget. Sidste år gav vi dansk film en fremgang. Det giver os muligheder i udlandet, men det giver os også bedre film herhjemme, og dansk film har det godt. Nu er det museumsområdet og billedkunstudområdet, som er i fokus.

Museumsområdet er vigtigt, for det er jo her, vi sikrer os viden, og det er her, vi bevarer viden om vores fælles kulturarv og det, vore rødder har udrettet. Det er også her, vi sikrer vore efterkommere mulighed for at opleve, hvad der foregik i tidligere tider.

Og billedkunst: Jovist skal Danmark være et kulturelt sprudlende samfund, og netop på billedkunstområdet er der behov for, at vi nu sætter mere ind.

Finanslovforslaget er nu fremsat, og vi skal forhandle om det, når Folketinget er åbnet. I Socialdemokratiet går vi som tidligere år ind i disse forhandlinger. Vi tror, at det er muligt at lave gode forlig, der hjælper dansk velfærd frem mod en mere holdbar situation med udgangspunkt i den sunde økonomi og de gode udgangspunkter, der i øvrigt er.

Vi vil understrege, at de forhandlinger, som skal foregå, måske bliver med det udgangspunkt, at der skal skabes det holdbare og bæredygtige samfund for velfærd; men forudsætningen for det er, at vi også fastholder bæredygtigheden i økonomien. Der er forslag på spil hvert eneste år – og det er småt med nyt i dem, der er blevet præsenteret i år forud for denne forhandling – som er ganske luftige, og som, hvis de blev gennemført, ville gøre det ganske dramatisk at gennemføre finanslovsforhandlinger. Men lad os komme til de konkrete ting, som bl.a. er sat på regeringens dagsorden, og lad os gå til sagen med det udgangspunkt, at regningerne skal betales.

Vi tror, det kan lade sig gøre at komme videre med Danmark med det gode grundlag, vi har, og fastholde vort overskud på de offentlige budgetter og få vore renteudgifter til at falde, sådan at vi kan frigøre ressourcer, både til kommende generationers velfærd og til vækst i den velfærd, der allerede er brug for nu. Vi tror, Danmark er på vej til at blive et mere holdbart samfund, og udgangspunktet er jo ikke så ringe!

Formanden:

Jeg har foreløbig indtegnet otte medlemmer til korte bemærkninger, og de første tre er hr. Flemming Hansen, hr. Kim Behnke og hr. Frank Aaen.

Hr. Flemming Hansen.

(Kort bemærkning).

Flemming Hansen (KF):

Det var dejligt at se, at hr. Jan Petersen overholdt taletiden, for så blev det kun til 17 minutters ubegrænset selvros, og det var nok også klogt at gøre det. Jeg tror ikke, andre vil gøre det.

Jeg vil gerne tale om den arbejdsgruppe, som skatteministeren har nedsat angående aktieavancebeskatningen. Hr. Jan Petersen kom ikke direkte ind på den, men det tema bliver jo en del af efterårets forhandlinger. Jeg synes, det har været dejligt at se i rapporten, at så mange private mennesker investerer i aktier. Det er vi glade for i den konservative folketingsgruppe, og vi er også glade for, at man lægger op til en forenkling af reglerne. Det synes jeg er nødvendigt.

Men mit spørgsmål til hr. Jan Petersen er: Hvorfor skal det altid koste borgerne penge, når en socialdemokratisk ledet regering foretager ændringer? Beregningerne viser, at det vil koste 200-500 mio. kr. at foretage disse ændringer, og mit spørgsmål til hr. Jan Petersen er derfor: Er hr. Jan Petersen enig i, at de regler for aktieavancebeskatning, der skal foretages, skal foretages således, at de forbliver omkostningsneutrale, altså at udgifterne for borgerne sammenlagt ikke stiger? Det ville i så fald være første gang, en socialdemokratisk regering gør det, og vi vil håbe, hr. Jan Petersen svarer positivt.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Hr. Jan Petersen kom jo vidt omkring i Socialdemokratiets beskrivelse af alle fortræffelighederne ved finanslovsforslaget. Men én af de ting, hr. Jan Petersen ikke kom ind på, var det, som finansministeren ved præsentationen af finanslovsforslaget betragtede som den væsentligste nyhed, nemlig at hvis Danmark ikke bliver en del af Euroland, vil det koste en ekstraudgift på 5 mia. kr. Regnestykket er noget med de renter, vi måske skal betale mere i de kommende år, osv.

Nu ved jeg, at hr. Jan Petersen har styr på tingene, og derfor har hr. Jan Petersen selvfølgelig også stadig finansredegørelsen for 1996 stående derhjemme på hylden. Det er bare ikke sikkert, hr. Jan Petersen er nået frem til side 393, og derfor vil jeg genopfriske hr. Jan Petersens hukommelse. Her er der en analyse af, hvordan den danske renteudvikling vil blive under den forudsætning, at vi har de danske forbehold, og man konkluderer i Finansministeriet:

»Gennemførelsen af den tredje fase i ØMU'en vurderes derfor ikke isoleret set at ville påvirke det danske renteniveau.«

Hvordan når man så pludselig her i år frem til, at det koster 5 mia. kr., hvis vi stemmer nej?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Først om de 5 mia. kr: Jeg går ud fra, at det var en fortalelse fra finansministerens side forleden dag, og det vil jeg da gerne have bekræftet fra den socialdemokratiske ordfører. Sådan nogle fantasiregnestykker, som vi dér hørte, har ikke nogen grund i virkeligheden, og det vil vi ikke fremover skulle høre om i forbindelse med finansloven.

Men så hørte jeg også hr. Jan Petersen sige, at erhvervslivet tjener mange penge, at det går godt med den danske økonomi, virkelig udmærket derudad. Derfor er mit spørgsmål til hr. Jan Petersen, om Socialdemokratiet vil anerkende, at der er grupper i samfundet – jeg tænker på de arbejdsløse, jeg tænker på kontanthjælpsmodtagerne, og jeg tænker på de pensionister, der kun har pensionen at leve for – som bestemt ikke har mærket, at det går godt, men tværtimod er sattet bagud i indkomstudviklingen og har et efterslæb. Vil Socialdemokratiet anerkende, at det er tilfældet, og vil Socialdemokratiet i finanslovforhandlingerne være med til at sikre, at de grupper i samfundet, der har allermindst at leve for, får et løft i denne finanslov?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Må jeg sige til hr. Flemming Hansen, at jeg ved godt, det ikke er særlig udbredt i Danmark, at man indimellem roser, når noget går godt. Jeg synes, jeg har noget at have det i, men jeg beklager, hvis det virkede for voldsomt på hr. Flemming Hansen. Han må have erindringer fra 1980'erne, som ikke gav den samme anledning.

Jeg er ikke bekendt med, at regeringen har fremlagt noget forslag. Så vidt jeg ved, er høringen i gang i øjeblikket, men jeg går ud fra, at med den vinkel, hr. Flemming Hansen kom med, vil Det Konservative Folkeparti være debattører sammen med de andre, der har bedt om at få kigget på aktieavancebeskatningsreglerne og få dem moderniseret.

Jeg omtalte ikke – det har hr. Kim Behnke fuldstændig ret i – virkningen af renteudgifterne i forbindelse med euroafstemningen. Og lad mig sige vedrørende regnestykket om de 5 mia. kr. – også til hr. Frank Aaen – at normalt har finansministeren mig bekendt ikke for vane at tale over sig. Jeg har ikke læst finansredegørel-

sen fra 1996 for nylig og slet ikke side 393, og jeg håber, hr. Kim Behnke tilgiver det. Men når der nu er en renteforskel mellem et ja og nej – man kan diskutere, hvor høj den vil blive på sigt, hvis det bliver et nej, men der er en renteforskel i dag, og den kan man jo regne ind – og i og med, at finanslovsforslaget bygger på et ja, må det også være rimeligt at anlægge nogle skøn for, hvad et nej vil indebære. Det er det, der er foregået, og jeg finder det ganske nødvendigt, at det spørgsmål også kommer ind i den finanspolitiske debat, når det nu bliver rejst.

Så spurgte hr. Frank Aaen, om jeg vil anerkende, at der er grupper i samfundet, som ikke har mærket, at det går så godt. Ja, der er grupper, som ikke har fået den nødvendige andel i fremgangen. Der er mennesker, der ikke har fået arbejde, men de arbejdsløse, som har fået arbejde, har fået en andel i fremgangen.

Vi har opretholdt overførselsindkomsterne, men jeg anerkender, at der er grupper, der skal kigges på, og vores prioritet er først og fremmest, at for pensionister med den rene folkepension og ikke så meget ved siden af skal vi få det til at fungere, bl.a. via de forslag vedrørende de personlige tillæg, som er undervejs, eller som vi arbejder med.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Hr. Jan Petersen var i sin ordførertale inde på regeringens erhvervsstrategi, dk21, og det er da glædeligt, at der fra ordførerens side var opmærksomhed over for den; for det er meget svært at finde de prioriteter i finansloven, der skal til for at føre den ud i livet. Hvis jeg må referere lederen fra Computerworld, står der, at de 52 mio. kr.; der er afsat, nærmest er en fornærmelse mod det IT-erhverv, som man ellers snakker meget om, men gør meget lidt for – ah jo, så er der selvfølgelig afsat den pulje på 1 mia. kr., der skal gå til flere ting.

Men for nu at vende tilbage til noget andet, hr. Jan Petersen sagde: Dette skal ikke være luftigt, dette skal være konkret. Må vi ikke høre, hvordan regeringen konkret har tænkt sig at fordele denne milliard? Hvor meget har man tænkt sig at bruge på de ældre, hvor meget har man tænkt sig at bruge på uddannelse, og hvor meget har man tænkt sig at bruge på gennemførelse af bl.a. regeringens egen erhvervsstrategi?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Ja, det er da noget værre luftigt noget.

Over en årrække er der noget med, at der bliver 5 mia. kr. i omkostninger ved et nej den 28. september. Det var ikke et eller andet, finansministeren bare kom til at sige, for han har ikke for vane at tale over sig. Aha, hvor er så f.eks. de offentlige omkostninger til omstillingen ved et ja? Hvor står de i finansloven? Er der ikke tale om, at man forsøger at udnytte fremsættelsen af et finanslovsforslag til noget ganske, ganske usmageligt, nemlig at forsøge at påvirke en folkeafstemning den 28. september 2000? Er det ikke det, der er tale om?

Mit andet spørgsmål til hr. Jan Petersen går på: Hvis nu aftalerne med kommunerne ikke bliver ændret som følge af den genforhandling, der er lagt op til fra kommunernes side, mener hr. Jan Petersen så, at den milliard, der er sat af til nye initiativer, opfylder de berettigede forventninger, regeringen har stillet i udsigt ved de folkehøringer, der er afholdt landet over? Mener hr. Jan Petersen, at med de forskellige ting, der skal løftes med puljen, er den ene milliard tilstrækkelig, hvis kommuneaftalen ikke ændres? Det synes jeg vi skal have et klart svar på.

Finansministeren (Mogens Lykkesøft):

For nu ikke at give anledning til en på et uoplyst grundlag repetition af eurodebatten i går, og hvad jeg skulle have sagt om belastningen af statens finanser, vil jeg bare lige forklare hr. Thulesen Dahl én gang for alle, hvad jeg har beskæftiget mig med, og hvad jeg har talt om. . . . Det kan jeg se at hr. Thulesen Dahl allerede kender svaret på.

For det første har jeg sagt, at der ikke kan tænkes nogen regering, uanset sammensætning, i dette land, der ikke vil fastholde den fastkurspolitik, som vi med succes har fulgt i 18 år. Når det er givet, at det er sådan, må man forvente, at vi uden for euroen må leve med en højere rente end indenfor. Der har været et solidt fundament i de foregående 10 år til at regne på, hvad det gennemsnitligt er.

Alene den virkning af fraværet af en fælles valuta vil i forhold til den budgetlægning, vi har lavet – med forudsætning i det medlemskab, som regeringen anbefaler og håber befolkningen vil sige ja til – betyde en voksende belastning i kraft de direkte virkninger, når statsgælden skal refinansieres, og i kraft af ak-

tivitetsvirkningerne, som efter 5 år i hvert fald er 5 mia. kr. med pil opad i de følgende år.

Det er ikke det fulde regnestykke. Det skal vi ikke gennemgå her, og vi kan ikke vide, hvordan det bliver. Men det her er et rimelig sikkert regnestykke om virkningerne på statens finanser af en unødigt renteforhøjelse på ½ pct., hverken mere eller mindre. Og som udenrigsministeren påpegede i slutningen af debatten i går, har vismændene i disse sammenhænge i virkeligheden et lidt mere omfattende skøn over omkostningerne, end jeg har givet udtryk for.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Hr. Jan Petersen fremhævede, at videregående uddannelser og forskning var højt prioriterede områder, og det er jo også rigtigt, at der har været forligsforhandlinger om en forskningsaftale, og at der foregår forhandlinger om videregående uddannelser.

Men hvad er sandheden om finansloven? Det er jo, at man sætter 1 mia. kr. af til et kæmpeslagsmål mellem videregående uddannelser, uddannelser i al almindelighed, forskning, ældre, trafik osv., og jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad man egentlig har tænkt sig at gøre, hvis man får finansloven vedtaget i den skikkelse, som man selv har foreslået. Er det virkelig noget, Socialdemokratiet går ind for?

Jeg kan forstå, at man gerne vil have, at andre vil finde nogle penge, så vi får gjort noget ved det faldende taxameter og får gjort noget ved de udhulede forskningsmiljøer. Danmarks Forskningsråd har jo påpeget, at vi er ved at miste vores tidligere placering i førerpositionen. Så mit spørgsmål skal gå på: Hvordan kan det være, man laver et forskningsbudget, der i virkeligheden er én stor besparelse, som man får klaret ved at bruge nogle af reserverne, og så overlader man til oppositionen at prøve at finde pengene? Hvad vil man gøre, hvis man rent faktisk får vedtaget sin finanslov?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Regeringen har fremsat et finanslovsforslag med en pulje til nye initiativer på 1 mia. kr., og de, der vil være med til at anvende den milliard, er også velkomne til at medvirke til at finansiere den. Hvis fru Hanne Severinsen mener, der er brug for mere, så er fru Hanne Severinsen også velkommen til at komme med forslag, der kan finansiere det.

Når der ikke er lagt et konkret beløb ind på de hovedindsatsområder, der er varslet skal bruges i puljen til nye initiativer, så er det, fordi regeringen vurderer – vi sympatiserer meget med den vurdering i Socialdemokratiet – at en mindretalsregering jo sagtens kan drøfte det med mulige forligspartier, og så er det et fælles resultat, der er skabt, også et fælles ansvar for det beløb, der så er. Man kan ikke, fordi man sidder i opposition, fritages fuldstændig fra også at skulle prioritere.

Dermed har jeg så også svaret hr. Kristian Jensen på, hvordan beløbene skal fordeles. De bliver fordelt i samarbejde med de partier, som har en sådan seriøsitet i deres tilgang til finansloven, at de kan være med omkring bordet.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

I sin meget rosende ordførertale kom hr. Jan Petersen jo vidt omkring, men jeg synes, der er et tal, som vi skal bore lidt mere i, og det er i den korte oversigt »Finanslovsforslaget 2001«, hvor vi ser, hvad udgifterne for næste år bliver brugt til. Der er et tal, der hedder renteudgifter, på 45,9 mia. kr. Det er jo på baggrund af en meget, meget, meget stor gæld, og når det er gået så fantastisk godt, når så mange er kommet i arbejde, et par hundredtusinder, som pjecen her redegør for, så er mit spørgsmål: Er det ikke et meget lavt ambitionsniveau, at man i en sådan ekstrem højkonjunktur ikke får betalt mere af vores alt for store gæld af, sådan så det her tal, der hedder 45,9, for alvor bliver mindre?

Det er jo meget lidt, renteudgifterne er faldet. Det er et spørgsmål til ambitionsniveauet: Er hr. Jan Petersen virkelig tilfreds med så stor en renteudgift?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge hr. Jan Petersen, om han er enig med udenrigsministeren, der jo i B.T. i dag giver regeringens skræmmekampagne endnu en skruer. Nu er det ikke længere 5 mia. kr., nu er det i hvert fald 6 mia. kr. stigende op mod 10 mia. kr. om året, som vi mister, hvis vi mister, efter udenrigsministerens påstand. Det vil sige, at regeringens skræmmekampagne altså så at sige dag for dag vokser.

Det, som jo klogt og nøgternt var vismændenes budskab, var, at virkningerne er små og usikre. Nu kan jeg forstå, at regeringens beregninger går 5 år frem i tiden. Der er talt 5 år frem

i tiden. Jeg vil godt spørge hr. Jan Petersen og finansministeren: Med hvilken sikkerhed kan man lave et sådant renteskøn 5 år frem i tiden med overhovedet ingen som helst sikkerhed? Det er en plat propaganda fra regeringens side, der alene går ud på at skræmme befolkningen til at stemme ja.

Jeg synes, det er usmageligt. Jeg synes, man skulle holde sig for god til i den politiske debat at bruge den form for underlødige argumentation.

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Det var en imponerende medaljebeskrivelse, vi fik. Jeg synes bare, at det kun var den ene side. Jeg synes ikke, vi hørte meget om bagsiden af den pæne medalje.

Det er ellers så moderne at snakke om bagsiderne på mønterne og sådan nogle ting, men det hørte vi ikke noget om. Et arbejdsmarked, som nedslider, og som udstøder. Regningen for det bliver sendt til det offentlige, og det offentlige hjørne af arbejdsmarkedet er oven i købet blandt de værste til den trafik. Der kunne jeg godt lide at vide, hvor den konkrete indsats er for de mennesker, der, som det blev sagt i talen, har den forkerte uddannelse, som har det forkerte køn, den forkerte alder, den forkerte etniske baggrund eller måske bare en forkert fysik eller en forkert psyke til at fungere på det arbejdsmarked. Hvor er indsatsen for dem?

Det er måske 800.000-900.000 mennesker, vi taler om, en ganske anseelig del af vores arbejdskraft. Hvor er den dynamik i arbejdsmarkedspolitikken, der åbner mulighed for at give reelle tilbud så tidligt i forløbet som muligt, som kan modsvare den enkeltes ønsker og behov? Reelle tilbud, hvor er pengene til dem?

I den anden ende af skalaen: Hvor er pengene afsat til at forbedre arbejdsmiljøet? Man kunne spørge helt banalt: Hvor er de aftalte penge afsat til bedriftssundhedstjeneste på et af de største områder, og hvor er pengene afsat til merindsats fra Arbejdstilsynet?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Må jeg starte med fru Jette Gottlieb: Jeg omtalte rent faktisk vores fortsatte engagement i skabelsen af det rummelige arbejdsmarked, og deri indgår jo også, at vi sidste år for bl.a. den overledighed, vi har blandt mennesker med en anden etnisk baggrund, har gennemført integra-

tionspakken, og vi kan glædeligvis også se, at det nu begynder at rykke blandt nogle af de etniske grupper med hensyn til at få en lavere arbejdsløshed og en højere beskæftigelse, med den indsats, som er i gang, og som skal fortsætte over de kommende år, og der er endda i finansloven også budgetteret med de meromkostninger, der er forbundet med det.

Derudover vil der vel altid være mulighed for at diskutere, hvordan vi inden for de rammer, der gælder for arbejdsmarkedspolitikken, tilrettelægger den, så den når de her grupper mere og mere målrettet. Vi følger da også med stor interesse det, som blev aftalt sidste år, nemlig at vi i arbejdsmarkedspolitikken skulle åbne for eksperimenter i i hvert fald én af landets regioner, hvis ikke det var flere. Og det er da klart, at hvis der kommer noget fornuftigt ud af det, vil det være fornuftigt at diskutere, om det så også kan være et bidrag til at få løst de problemer, som fru Jette Gottlieb med rette gjorde opmærksom på, og som jeg også havde med i min tale.

Må jeg sige til hr. Keld Albrechtsen: Jeg har ikke læst B.T. i dag, men det lyder, som om det er de økonomiske vismænds tal, som udenrigsministeren har lagt til grund, og de er jo sådan lidt mere pessimistiske end dem, finansministeren lige har redegjort for at han lagde til grund. Jeg ser det som et ganske rimeligt bidrag til den almindelige belysning af konsekvenserne ved et ja og nej, og jeg synes ikke, man kan angribe en minister for at bruge netop de økonomiske vismænds ord – det er der jo mange, der har gjort ved anden lejlighed også – og så sige, at o.k., det kan jo også være en mulig konsekvens af nej.

Må jeg sluttelig sige til hr. Kofod-Svendsen: Man kan godt forestille sig et højere ambitionsniveau, hvad angår gældsafviklingen, men det forudsætter, at man så præsenterer en række besparelser og så også er parat til at betale prisen. Men jeg synes nu, det er ganske godt kørt af regeringen at have nedbragt gældsprocenten i forhold til vores bruttonationalprodukt fra 1997 til år 2001 nu her fra 54 pct. til 41,1 pct., og jeg synes, det er ganske flot, at vi har høvlet 10 mia. kr. af renteudgifterne.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg vil da meget gerne takke hr. Jan Petersen for at overlade det til oppositionen at formulere,

hvilke dele af det danske velfærdssamfund der først og fremmest trænger til et løft.

Hr. Jan Petersen gjorde jo utrolig meget ud af i talen at sige, at det skulle være velfærd uden overbud. Det kan man bestemt kalde årets underdrivelse inden for dansk politik, for Socialdemokratiet har åbenbart ingen bud på, hvilke dele af velfærdssamfundet det er, der trænger til et løft.

Jeg synes sådan set, det er ganske tankevækkende, at det er oppositionen alene, der skal formulere visionerne for fremtidens velfærdssamfund. Ikke mindst når man tænker på, at regeringen med pomp og pragt jo har gennemført folkehøringer, hvor man jo egentlig ud af dem skulle få en form for konklusion på, hvad det er for områder, der trænger til et løft, synes jeg, det er tankevækkende, at man lover en milliard uden overhovedet at have nogen visioner for, hvor pengene skal findes henne, eller hvordan pengene skal bruges.

Og i den forbindelse vil jeg da godt spørge, om de løfter, som socialministeren har givet om 5.000 ældreboliger, bare er tomme løfter, eller der er indregnet penge til de dele af løfterne i forbindelse med folkehøringerne.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det går godt med dansk økonomi, siger hr. Jan Petersen. Ja, det gør det jo, fordi befolkningen og erhvervslivet aldrig har betalt så meget i skat og afgifter, som de gør i dag, og så vil man jo undre sig, for hvad bliver alle disse penge brugt til? Ja, de bliver jo i hvert fald ikke brugt til forskning, for der er man begyndt på et helt nyt princip. Og det er man måske også på de andre områder, som blev forklaret os i går, da vi havde møde med forskningsministeren om det. Man er begyndt på at tage de penge tilbage igen, som en gang var bevilget, og så bilder man de forskellige institutioner, organisationer og råd ind, at de får de samme penge, de plejer at få. Man har simpelt hen kort sagt støvsuget kasserne, og det kalder man så tilsagnsordning, det lyder jo positivt og fint, men i virkeligheden bruger man de samme penge to gange.

Jeg fik en underlig fornemmelse af, at det simpelt hen var en støvsugning af samtlige kasser. De institutioner, som havde sparet op, som havde handlet fornuftigt, som havde prioriteret, fik taget de penge, de havde liggende i deres kasse, og så får de dem bevilget en gang til. Det hedder tilsagnsordning.

Så vil jeg gerne stille et helt konkret spørgsmål til hr. Jan Petersen. Vi har været nede i Berlin for ganske kort tid siden og kæmpet for, at et forskningssamarbejde, der hedder EUREKA, skulle revitaliseres, og det var godt. Det er et erhvervsforskningssamarbejde mellem institutioner og erhvervsliv. Og så ser jeg til min store forbavselse, at regeringen, ligesom de har taget fra en hel masse andre områder, har taget de 40 mio. kr., som var bevilget til EUREKA. Jeg vil godt vide, om man mener noget seriøst med sine forslag, sine handlinger fra regeringens side, eller om man ikke gør.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hvad skal man kritisere regeringen for, spørger hr. Jan Petersen lidt retorisk, når regeringen altid udviser rettidigheds omhu.

Jeg vil da godt kritisere regeringen for to klokkeklare forligsbrud i denne finanslov. Et bredt flertal i Folketinget indgik sidste år to flerårige forlig vedrørende politiets forhold og forsvarrets forhold. Nu lægger regeringen et finanslovsforslag frem, der lægger op til at skære 14 mio. kr. ud af politiets budget og 49 mio. kr. ud af forsvarrets budget. Det er et klokkeklart forligsbrud.

Politiaftalens pkt. 6, lad mig eksempelvis bare nævne det, siger jo, at eventuelle forslag om justeringer af flerårsaftalen skal forelægges forligspartierne, og de forudsætter enighed. Det her har været forelagt for 4-5 måneder siden, jeg har meldt fra på Det Konservative Folkepartis vegne, vores finansordfører, fru Gitte Seeberg, har meldt fra, og den konservative folketingsgruppe har meldt fra.

Alligevel lægger man op til at bryde to forlig. Er det rettidig omhu?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Til fru Lene Espersen: Jo, jeg har lagt mærke til, at den konservative retorik er skuffelser over regeringens udspil. Jeg må så sige, at da jeg læste det konservative udspil til finanslovsforhandlingerne, blev jeg overhovedet ikke overrasket. Det er, som det plejer at være, detaljeret usympatisk og med foden godt hårdt trampet ned i mennesker, som har en svag økonomi.

Men hvis nu vi renser lidt i øregangene og repeterer, at når vi laver en aftale med amterne og hælder milliarder ud i sundhedsvæsenet, så er det også i overensstemmelse med, hvad der

bliver sagt på folkehøringen. Når vi laver aftaler med kommunerne, der indeholder et ambitionsniveau på skoleområdet, på renovering, når vi laver det på ældreboligområdet, socialministeren bidrager så til videreudviklingen af ældreboligdelen, jo, så er det at skabe overensstemmelse mellem nogle af de ting, der kommer frem på folkehøringerne, og så hvad vi er i stand til at gennemføre.

Vi gør i al beskedenhed blot det og siger så til Folketingets partier: Vil I så være med til at udmønte noget af det her, og vi sætter midler af til det og beder så i al beskedenhed om, at man også medfinansierer det. Jo, det er konkrete visioner, det er konkrete gennemførelser af det.

Men jeg må sige, at hvis finansieringssammensætningen til nogle af de her ting skal bygge på et konservativt fundament, så vil de mennesker, man forsøger at tale bedre velfærd til fra konservativ side, blive noget så dårligt stillet bagefter, fordi man henter pengene i større mål hos de samme mennesker.

Må jeg blot dementere en enkelt sag over for fru Tove Fergo. Jeg kan ikke svare angående de 40 mio. kr., det har jeg ikke forberedt mig på. Det må der være klogere folk, der kan svare på, jeg kan ikke, men må jeg bare sige til fru Tove Fergos udsagn om, at befolkningen aldrig har betalt så meget i skat: Nej, det er nok rigtigt i kroner og øre, men den har heller aldrig tjent så mange penge i kroner og øre. Og samlet set er skattetrykket faldet. Jeg ved godt, at det er en ubehagelig kendsgerning, når man selv har støttet et parti så mange år, der har leveret store bidrag til et stigende skattetryk, men det falder faktisk.

Og sluttelig til hr. Helge Adam Møller: Der er tale om rammer. Der er ikke gennemført rammekorrekationer på de tre områder, der blev nævnt. Vi synes faktisk, det er ganske rimeligt, at regeringen og at Folketinget bakker op om, at ekstra rabatter, der skaffes ud over det aftalte, får en finanspolitisk effekt. Hvordan skulle man i øvrigt selv få nogle af sine produktivitetsgevinster hjem, hvis man friholder stigende områder? Det må hr. Helge Adam Møllers parti kunne magte.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg må sige, det undrer mig, at en finansminister, der normalt gerne vil fremstå i et sagligt lys, kommer ind i debatten med regnestykker baseret på løbsagte spådomme.

Virkeligheden er, at ingen ved, hvordan renten bliver den 29. september efter et nej. Den kan lige så godt falde, som den kan stige. Det eneste vi ved, der er helt sikkert, er, at euroens styrtyk og bundrekord dag efter dag medfører rentestigninger. Det ved vi, men hvad der sker efter et nej, ved vi intet som helst om.

Så skal jeg sige til hr. Jan Petersen efter tilsagnet før om, at vi får kigget på de pensionister, der har mindst et leve for, at jeg også gerne vil gøre opmærksom på, at vi altså også har arbejdsløse kontanthjælpsmodtagere, efterlønnere, førtidspensionister, som har en tilsvarende negativ indkomstudvikling sammenlignet med andre grupper, bl.a. fordi satsreguleringen systematisk år efter år klipper en bid af, sådan at de grupper, der er afhængige af overførsler, hele tiden sækker bagud i forhold til dem, der er på arbejdsmarkedet. Vil man også være villig til at kigge på de grupper, der dér har for lidt?

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Det er trættende at høre hr. Jan Petersens påstand om de faldende skatter. Nu kan det godt være, at hr. Jan Petersen ikke har nået at læse finansredøgørelsen fra 1996, men bilag 07.174 fra den 14. august i Finansudvalget har hr. Jan Petersen vel læst, og dér fremgår det tydeligt, hvordan skatterne har udviklet sig helt tilbage fra 1969.

Men tilbage til diskussionen om rentespændet: Finansministeren går herop og siger, at det bliver mindst 5 mia. kr., men finansministeren har med sin håndskrevne signatur i finansredøgørelsen for 1996 skrevet, at rentespændet mellem den danske krone og valutaen i Euroland vil være elimineret i 2005, og længere nede konkluderes: Gennemførelse af den tredje fase af ØMU'en vurderes derfor ikke at ville påvirke det danske renteniveau. Det skrev finansministeren ikke kun til Folketinget, men til os alle sammen i 1996. Var det ikke noget, vi skulle tro på? Hvorfor skal vi så tro på det, finansministeren siger i dag?

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Regeringen har ofte sagt, at den vil give de svage i samfundet muligheder på arbejdsmarkedet. Når det kommer til handling, så sker der ikke rigtig noget. Ja, vi har set forslaget om servicejob; det skal jeg nok lade være at træde i her.

Men nu vil man så give de svage endnu dårligere muligheder på arbejdsmarkedet. Forhøjelse af G-dags-betalingen er gift for ansættelse af disse mennesker. Hvilken virksomhed vil binde an med at ansætte, hvor der er stor risiko for efterfølgende økonomisk straf? Det er en skat på at sætte folk i arbejde.

Så vil jeg godt spørge den socialdemokratiske ordfører om det nye tiltag, den pulje, man har sat af på arbejdsmiljøområdet, også skal bruges til at holde de svage ude af arbejdsmarkedet.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Hr. Frank Aaen kvitterede for tilsagnet, og det er så også det tilsagn, han får i dag, fra mig i hvert fald. Der vil også være fokus fra vores side på andre grupper inden for rammen af det rummelige arbejdsmarked, men meget konkret spurgt om, hvordan man kompenserer for eventuelle påviste tab ved satsreguleringen, må jeg sige, at det vil jeg ikke være i stand til at afslutte en diskussion om i dag. Jeg går ud fra, at hr. Frank Aaen har adgang til bordet, hvor den slags drøftelser vil komme til at foregå.

Så var hr. Kim Behnke en smule træt af at høre mig tale om skattetrykket, og jeg beklager, at det er trættende at høre på en kendsgerning. Men det er en kendsgerning, i hvert fald i denne her regerings tid, fra 1993 og frem til nu, at dér har skattetrykket været konstant omkring 50 pct. Går vi tilbage i 1980'erne, var det stigende. I den her regerings tid har det været stabilt.

Så til hr. Jens Vibjerg, der mener, at hver gang man går ud og påvirker adfærden på arbejdsmarkedet, gør man det uanskeligere at få mennesker med en svag arbejdsmarkedsmæssig baggrund ind på arbejdsmarkedet, og så var det så G-dagene den her gang. Altså man finder altid en undskyldning.

Jeg synes, hr. Jens Vibjerg skal svare mig på, hvordan det kan være, at der er mere kortidsledighed i Danmark, end der er i Sverige og Norge, og kortidsledighed, der formentlig er begrundet i vejrlig. Har vi et dårligere klima, end de har i Sverige og i Norge? Koldere?

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Uanset om man læser Socialdemokratiets nye oplæg til miljøpolitik eller man sådan set læser det lille hæfte, der hedder »Hovedlinjer i finanslovsforslaget«, så går det igennem som en rød tråd, at det må være sådan, at vi skal beva-

re og udbygge den nationale indsats på miljøområdet. Derfor har jeg et meget lille spørgsmål til Socialdemokratiets ordfører her:

Med hvilken begrundelse har man fjernet tilskuddet til læplantning? Alle i de grønne organisationer og andre ved, at det er dér, man får allermost for pengene med hensyn til vilde dyr og fugle og flora og fauna osv. osv., altså noget af det allerbedste. Og oven i, at vi bruger 28 mio. kr. og i øvrigt har været enige nu i 100 år om at give tilskud til det her, ja, så giver EU også, f.eks. i indeværende år 8,5 mio. kr.

Men jeg vil sådan set meget hellere vide: Hvad er ideen i, at man siger, at det er noget, der skal væk, at det vil man ikke støtte længe? Jeg forstår det ikke, men jeg vil gerne bede om at få et svar her.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg forstår altså, at der er sådan en irritation hos finansministeren over, at de her 5 mia. kr. er kommet i spil. Og jeg opfatter finansministerens reaktion her for et øjeblik siden fra talerstolen mest, som om han er hamrende irriteret over at have fået at vide, at han skulle prøve at bringe sådan et tal ind i debatten om finansloven. Jeg tror egentlig, at finansministeren normalt hellere havde set en finanslovdiskussion uden sådan en diskussion, der selvfølgelig alene er relateret til, at man skal prøve at presse befolkningen til at stemme ja den 28. september.

Men så stillede jeg hr. Jan Petersen et konkret spørgsmål før, som jeg jo ikke fik svar på. Altså, hver gang vi spørger om regeringens visioner, så får vi at vide: Hvad er oppositionens visioner? Jamen nu har regeringen jo fremsat et finanslovsforslag, som hr. Jan Petersen er meget glad for, og derfor er det jo relevant at spørge: Hvis ikke kommunaftalerne bliver ændret som følge af den genforhandling, kommunerne har lagt op til, og hvis ikke der kommer flere midler på bordet end en del af den milliard kroner i den pulje, der er sat af til ældreområdet, mener hr. Jan Petersen så, at den berettigede forventning, der er skabt ved hjælp af regeringens folkehøringer i foråret, er opfyldt?

Efter Dansk Folkepartis opfattelse er det meget svært at se, at den vil være opfyldt, men vi vil jo gerne høre, hvad regeringen egentlig selv havde forestillet sig.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

For et års tid siden rasede der en storm over landet i december måned, en storm, som man kunne forsikre sig ordentligt imod. Nu tyder det på, der kommer en ny storm ind over landbruget i december, en storm, som landbruget ikke kan forsikre sig imod. Det bliver en bragende vinterstorm med besparelser i støtten på landbrugsområdet. Man vil reducere tilskud til jordbrugsstrukturudvikling. Man vil, som hr. Hans Christian Schmidt også var inde på, reducere tilskud til læplantning. I det hele taget vil man reducere tilskud til landbruget, som medfinansieres af EU. Og da vi før har kaldt finanslovoplægget for et rigtigt bogholderiregnskab, så understøttes det også her, for man har så åbenbart lært, at når man skal trække noget fra ét sted, så skal det lægges på et andet sted.

Og hvad er det så, man gør? Man lægger det, man har trukket fra i tilskud, på i skatter til landbruget, for man fjerner loftet over skatterne til landbruget, og man fjerner mulighederne for, at landbruget kan ekspandere, og det mener jeg er en helt mærkelig politik at føre.

Altså, ét er, at det er dumt at bide den hånd, der fodrer én, men det er i mine øjne totalt vanvittigt at spise samme hånd, som fodrer én. Så jeg kunne godt tænke mig en forklaring på, hvorfor man i den grad vil køre landbruget nedenunder og hjem.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Til hr. Thulesen Dahl: Der er tale om en realvækst i landets kommuner. Det er det, der er aftalt. Hvad der skal foregå på et møde i morgen, skal jeg ikke her stå og være spåmand om, men der er aftalt en realvækst – det vil sige en vækst ud over prisstigningerne – i det, der må foregå i landets kommuner, og det betyder, at der er plads og skal være plads til, at de forventninger, man måtte have, delvis kan indfries. Når jeg siger delvis, er det, fordi det ville være et falsum at påstå, at folkehøringerne og nogle af de ting, der har været fremme, er sådan noget, der bliver gennemført lige over en studs på én dag. Men der vil blive konkrete indsatser for de svage ældre, og der vil blive tale om flere ældreboliger, og der er tale om skolerenoveringer. Det var nogle af de fiks-punkter, der var tale om under folkehøringerne.

Jeg synes, det er utroligt, at Dansk Folkeparti har interesseret sig så meget for de folkehørin-

ger. Hvor meget deltog man? Og hvad er det egentlig, man selv kan byde på? Jeg beklager, at jeg bliver nødt til at spørge om det, men jeg synes, det lyder så hult, når man argumenterer på den måde.

Hr. Karsten Nonbo og hr. Hans Christian Schmidt havde fat i noget ømt: Se, nu har denne her regering været inde og kigge på erhvervs-tilskud og fundet nogle steder, hvor det faktisk ikke længere bør være rimeligt, at vi bare kører videre, som vi plejer. Vi har været inde og se på et par subsidier: læplantning og afvikling af tilskud til strukturudvikling og staldinventar. Vi er inde i landbrugets kerneområde, og så er de der. Så er de der: Nu er vi inde og klemme dér, hvor vi også kan spare, når vi skal have penge, f.eks. 1 mia. kr., afsat til nye initiativer.

Jeg får lidt en fornemmelse af, at ovre i Venstres folketingsgruppe foregår det sådan her: at man gerne vil undgå de der besparelser, og at man gerne vil have flere udgifter, og de to minusser går man ud fra giver et plus. Men sådan er det bare ikke, når det er en finanslov; så giver det et politisk problem for dem, der går ud med det.

Formanden:

Jeg har endnu 12 indtegnede korte bemærkninger, og jeg har også et hensyn at tage til den række af ordførere, der står på venteliste, så jeg henstiller, at vi kan slutte denne runde inden for rimelig tid, ellers lukker jeg talerlisten.

Men nu er det foreløbig fru Hanne Severinsen, hr. Kristian Jensen og fru Jette Gottlieb.

(Kort bemærkning).

Hanne Severinsen (V):

Jeg må konstatere, at hr. Jan Petersen ikke havde noget svar. Det eneste svar var, at oppositionen kunne prioritere, når det gælder videregående uddannelse og forskning. Det har vi allerede gjort i Venstres forslag. Vi har lagt 200 mio. kr. frem til videregående uddannelser og 200 mio. kr. til forskning, og alt andet ville også være useriøst i betragtning af, hvad der foregår af forhandlinger i øjeblikket.

Men derfor er spørgsmålet igen: Hvis der nu ikke kommer nogen visionære fra oppositionen og får regeringen i tale og får et forlig, der oprioriterer de to områder, kan regeringen så selv leve med, at den får den finanslov, den selv har lagt frem?

Det er ikke rimeligt at lægge en finanslov frem, som man så håber at nogle andre vil for-

bedre, navnlig ikke, synes jeg, når man tænker på, hvad der er blevet udstedt af løfter til ældre, og at det så skal være i konkurrence med nogle områder, som selvfølgelig ingen kan sige ikke har brug for penge. Men det har vi altså også på de fremtidsområder, vi skal leve af. Og vi har altså nogle problemer inden for de højt prioriterede videnskabsområder, hvor vi plejer at ligge i spidsen, men hvor vi er sakket agterud, fordi regeringen har udhulet bevillingerne i de her år.

(Kort bemærkning).

Kristian Jensen (V):

Det tyder jo på, at hr. Jan Petersen savner situationen i opposition så meget, at han allerede er begyndt at fralægge sig regeringsansvaret. Han vil ikke vise, hvor pengene skal bruges. Han vil ikke komme med forslag. Han vil ikke løfte sløret for, hvor Socialdemokratiet har ønsket om at bruge pengene. Hvad er det for noget?

Det her viser jo blot, at den milliard er en udvidelse af regeringens miljøpolitik. Nu skal også pengene genbruges. Vi skal love en milliard ud til ældre og en milliard ud til erhvervslivet og en milliard ud til forskning og uddannelse. Det er genbrug af penge, som ikke er der, for hr. Jan Petersen ønsker også, at vi skal bruge vores indflydelse til at vise, hvordan det skal finansieres.

Det kan godt være, at tre områder er for meget for hr. Jan Petersen, men kan hr. Jan Petersen så ikke blot sige: Hvor meget mener Socialdemokratiet der skal bruges på gennemførelse af dk21 ud af den pulje på en milliard?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nu er der godt nok gået lidt tid, men vi snakkede om det rummelige arbejdsmarked. Jo, jeg hørte godt, at den socialdemokratiske finansordfører snakkede om det rummelige arbejdsmarked, men jeg hørte ikke meget andet end besværgelser. Jeg hørte ikke noget, der rakte ud over, hvad vi kender fra det, der i tidens løb har heddet meget forskelligt: skånejob, fleksjob, ja også servicejob. Men ingen af tingene er jo nogen sinde lykkedes, så det kræver altså, at man er lidt mere konkret, hvis man skal fremsige andet end en besværgelse, der hedder det rummelige arbejdsmarked.

Og så vil jeg godt spørge igen til arbejdsmiljøet, for det er jo en væsentlig faktor, og det er en væsentlig udstødende faktor, at vores ar-

bejdsmiljø er stadig forringende og er årsag til en stadig stigende grad af nedslidningsforhold og arbejdsulykker.

Hvor i finansloven er det vist, at man har tænkt at gøre noget præcist ved det? Hvorfor er der ikke afsat penge til bedriftsundhedstjenestestudiedelse, sådan som det er lovet? Hvorfor er der ikke afsat flere midler til Arbejdstilsynet, som er et af de steder, hvor man rent faktisk kunne gøre noget? Det, der er lagt op til, er en omlægning af finansieringen. Der er ikke lagt op til en stigning i finansloven. Hvor er den konkrete indsats så henne?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Det rummelige arbejdsmarked er ikke et projekt, man gør færdigt på en dag. Det er heller ikke et projekt, hvor man siger, at pengene passer endeligt, som det ser ud i dag, og at reglerne for ever ser ud, som de gør i dag. Det er en proces, vi er inde i, og i øjeblikket har vi mest fokus på, hvordan vi stopper det stigende sygefravær og dermed også de stigende årsager til, at man bliver syg. Det var derfor, jeg gjorde opmærksom på den særlige indsats over for de 10 dårligste jobgrupper.

Så er der som et nyt element i finanslovfor-slaget lagt en arbejdsmiljøafgift ind, som jo skulle være et økonomisk incitament til også at påvirke til en bedre arbejdsmiljøadfærd. Det er det konkrete, der er. Om der er andet, der så skal tages ind i diskussionerne af det, som f.eks. fru Jette Gottlieb nævner, vil jeg ikke mene noget bestemt om i dag. Vi må se, hvad der sker i debatten. Vi har den høje arbejdsmiljøprofil. Og der er selvfølgelig også gode fora, hvor man kan drøfte de emner mere specifikt.

Så var hr. Kristian Jensen og fru Hanne Severinsen noget forargede over, at jeg ikke her vil stille op med en fordeling af den ene milliard kroner; altså hvordan den skal fordeles mellem forskning og dk21, og hvor meget de gamle skal have.

Det er rigtigt, at det er ubehageligt at være politiker – både at være i regering og som opposition indimellem – for så skal man prioritere. Er det kun regeringspartnerens, er det kun min opgave at prioritere? Vi har sagt: Kære venner, partier, kom og vær med til at prioritere. Lad os se, hvilket ambitionsniveau vi kan blive enige om. Og så er vi også fri for at høre Venstre rende rundt, hvis de nu er med i festen,

og sige, at de ville noget mere, i særdeleshed når man ved, at der sjældent er finansiel dækning for de checks, der bliver udstedt i det parti.

Så de får ikke yderligere svar. De, der vil være med omkring bordet, bliver også partnere, når pengene skal fordeles. Og jeg ved da ikke, om det bliver mere eller mindre end det, fru Hanne Severinsen har fået skrevet ind i Venstres oplæg. Men det kunne jo godt være, hvis det reelt skulle finansieres som i Venstres forslag, at man skulle fjerne et par af forslagene, for dem er der faktisk ingen penge gemt i.

Formanden:

Jeg har nu følgende talere tilbage på listen: Hr. Keld Albrechtsen, fru Gitte Seeberg, hr. Helge Adam Møller, hr. Frank Aaen, hr. Kim Behnke, fru Birthe Skaarup, hr. Frank Dahlgaard, hr. Kristian Thulesen Dahl, hr. Hans Christian Schmidt og hr. Jens Vibjerg.

Når disse korte bemærkninger med tilhørende svar er afviklet, går jeg videre i talerlisten.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Man må jo konstatere, at hr. Jan Petersen fortsætter regeringens skræmmekampagne med trusler om nu op til 10 mia. kr. i tab, hvis vi stemmer nej. Det reelle problem er jo, at euroen nu er nået ned på en hidtil uset lav kurs; 0,86 nåede den ned på i går eftermiddags, og det forventes, at den kommer helt ned på 0,85. Og ledende økonomer i danske banker siger ifølge Ritzau, at Centralbanken nu er trængt op i en krog.

Hvor længe vil Socialdemokratiet og hr. Jan Petersen tilråde, at vi skal binde os til at følge euroen nedad og eurorenten opad, og hvor mange danske arbejdspladser skal blive ved med at blive ofret på det alter med alle disse rentestigninger, nu sammenlagt over 2 procent, som Centralbanken har gennemført i sin korte levetid?

Kunne det ikke være rimeligt, når man nu bruger alle disse skræmmebilleder over for befolkningen, at man så også regnede lidt på, hvor meget det rent faktisk koster i beskæftigelsestab her i Danmark og i de andre lande med disse evindelige eurorentestigninger, som jo ikke hjælper noget overhovedet på at holde euroen oppe? Tværtimod falder den alligevel.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Jeg vil egentlig gerne følge lidt op på hr. Helge Adam Møllers indlæg om, at regeringen bryder sine aftaler. Jeg vil gerne spørge hr. Jan Petersen, om Socialdemokratiet har tænkt sig at vedstå den aftale, som Det Konservative Folkeparti bl.a. indgik med regeringen sidste år om liberalisering af apotekervæsenet. Det forstår jeg at den nye sundhedsminister fuldstændig er løbet fra. Det vil jeg gerne høre hr. Jan Petersens kommentar til.

Jeg hørte svaret til fru Lene Espersen, og jeg må jo sige, at jeg forstod ikke helt hr. Jan Petersens svar. Mon det kunne uddybes lidt? Jeg forstod, at det med de 5.000 ældrepladser skulle være indeholdt i den aftale, som er indgået med kommunerne i juni måned. Men de løfter, der er kommet fra socialministeren, er jo kommet på et senere tidspunkt. Er det noget, der skal udmøntes i forbindelse med udmøntrningen af den milliard kroner?

Og så endelig det sidste spørgsmål til hr. Jan Petersen: Den milliard kroner, som man vil bruge på de forskellige områder, hvordan har man tænkt sig at finansiere dem? Er det ved kompenserende besparelser eller ved nye skatter og afgifter?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg synes, det var et ynkeligt svar, jeg fik fra hr. Jan Petersen, da jeg påpegede to klokkeklare forligsbrud i finansloven. Jeg kommer til at tænke på, at der engang var en radikal minister, fru Aase Olesen, og hun sagde her fra talerstolen til et andet folketingsmedlem – det var vist ikke hr. Jan Petersen, det kunne lige så godt have været – at et ord er et ord, og en mand er en karklud. Og den karakteristik betragter jeg hr. Jan Petersens svar som levende fuldstændig op til.

Hr. Jan Petersen siger, at De Konservative må kunne acceptere, at der skæres 49 mio. kr. og 14 mio. kr. på henholdsvis politiets og forsvarrets budgetter, selv om der er indgået forlig om det modsatte. Mit svar er: Nej, nej og atter nej. Skulle politiet ved rationaliseringer og bedre indkøb osv. kunne spare disse 14 mio. kr., så synes vi, det er pragtfuldt og godt. Så kan der faktisk ansættes 40 ekstra bejante, og det skulle jeg hilse og sige der er god brug for i Høje Tåstrup, i Odense, i Randers og mange andre steder.

Men et forlig er et forlig, og hr. Jan Petersen er en karklud.

Formanden:

Jeg vil henstille til, at man er lidt varsom med personlige tillægsord her under forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jamen jeg kan såmænd godt vride en karklud. Det skal ikke være det. Og jeg har ikke nogen nye tillægsord at føje til hr. Helge Adam Møllers indlæg og heller ikke nogle nærmere beskrevne karakteristika. Vi overholder aftaler.

Jeg må bare stille mig undrende over, at man fra konservativ side ikke kan se fornuften i, når man selv ønsker øget produktivitet i staten, og når vi her kan dokumentere yderligere produktivitet ud over det aftalte, og når der direkte er lavet sikkerhed for, at det ikke går ud over de aftalte rammer og den aftalte normering, at det møder så stor retorisk modstand.

Hvordan pokker vil man selv regere med et hav af flerårsaftaler, hvis den her mulighed fjernes fra finanspolitikken? Hvordan vil man selv regere? Jeg tager det som indtægt for, at man ikke ønsker at regere og fortsat vil indtage positionen som opposition.

Så var fru Gitte Seeberg optaget af, om de 5.000 var indeholdt i eller var uden for kommuneaftalerne. Det, socialministeren har bekræftet, er, at der bliver taget stilling til et præcist niveau, når det gælder, hvor mange ældreboliger der er plads til, og det er aftalt inden for den kommunaløkonomiske ramme, at der kan bygges flere ældreboliger. Når de to tal så skal passes sammen, så kan vi tales ved. Men socialministerens løfte ser jeg ikke nogen grund til at dementere herfra. Det er klogt at sige, at det er ambitionen.

Så ønsker hr. Keld Albrechtsen her i dag at fortsætte eurodiskussionen fra i går, og det er o.k. for mig. Altså jeg ønsker ikke specielt at bidrage til skræmmebilleder. Dem er der for så vidt så mange modstandere i forvejen der har. Men der er én ting, som jeg må drage som konklusion af det, hr. Keld Albrechtsen sagde, og det er, at hr. Keld Albrechtsen ønsker, at den danske krone skal frigøres fra euroen nu, fordi euroen kursmæssigt står lavere, end den har gjort, og fordi den falder.

Det vil sige, at hr. Keld Albrechtsen ønsker, at vores valuta skal frigøres fra den sikkerhed, der er gemt på det marked, hvor vi afsætter to

tredjedele af vores varer. Jeg synes, det er voldsomt. Jeg synes faktisk, der er en bedre gevinst ved at holde fast, også selv om kursen er faldende. Og det er jo ikke udelukkende ulemper, vi har ved en faldende eurokurs, ikke udelukkende. Der er også et par fordele. Man har måske læst om eksporttallene.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg skal lige rette en faktisk fejl. Det er kun halvdelen af vores handel, der er med euroland. Den anden halvdel er faktisk med resten af verden.

Så er jeg selvfølgelig stadig væk glad for, at hr. Jan Petersen vil give et løft til pensionisterne og særlig dem, der har mindst at leve for, men jeg er nødt til at sige, at der er andre grupper i samfundet – arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister – som har oplevet, at de falder bagud i indkomstudviklingen. Vi har mennesker, der kommer ud for et uheld, som kommer på sygedagpenge, og efter et år går de fra sygedagpenge på kontanthjælp, dvs. de får nul kroner, fordi de tilfældigvis er gift. Altså mennesker, der går dramatisk ned i indkomst fra arbejdsindtægt via sygedagpenge til nul kroner. Der er en masse problemer, som vi er nødt til at kigge på.

Her er Socialdemokratiet nødt til at tage det seriøst, at det er en melding fra Enhedslisten, at hvis der ikke kommer nogle løsninger, hvis der ikke er nogle forbedringer for de grupper her, der er dårligst stillede i samfundet, så bliver der overhovedet ingen aftale med Enhedslisten.

Det er den melding, der har ligget fra vores årsmøde. Det er den melding, der ligger fra gruppen og vores hovedbestyrelse. Det er den melding, jeg giver til Socialdemokratiet i dag: Uden et løft for de her grupper, der står allersvagest, ingen aftale.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Nu er det jo et meget kendt trick fra den her tallerstol, at man svarer på noget andet end det, man bliver spurgt om, men kan vi ikke godt få at vide, hvad der er korrekt: Det rentespænd, som finansministeren påstår, der vil være mellem den danske krone og euroland ved et nej, vil udløse mindst 5 mia. i ekstra udgifter på finansloven. Det rentespænd, skriver samme finansminister i 1996, vil være væk i 2005, og det

vil overhovedet ikke påvirke dansk økonomi, fordi der slet ikke er noget rentespænd.

Hvad er korrekt? Det, finansministeren har sagt her i 2000, eller det, der blev sagt i 1996? Begge dele kan ikke være korrekt.

Og til hr. Jan Petersen, der påstår, at skatterne falder og falder: På dette bilag, §7 – bilag 174, fra den 14. august i år fremgår det, at siden 1993 og så til nu år 2000 er de danske skatter og afgifter steget med ca. 400 indekspoint i forhold til, at 1969 er indeks 100. Det kan ikke siges tydeligere. Den kurve er steget og steget og steget, og hr. Jan Petersen kan selv slå op på side 4. Det fremgår meget tydeligt.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Hr. Jan Petersen ved jo udmærket, at den ene milliard ikke rækker til alle de initiativer, der blev opridset her i ordførertalen.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på sundhedsområdet. Netop her er der en række områder, som man foreslår prioriteret – det er speciallægekommisionen, det er kræftplanen – men hvor finder vi pengene? Det er patienten i centrum. De ord har jeg hørt i årtier nu. Der er ikke sket ret meget ved det.

Jeg vil godt høre, hvor de milliarder kroner, som hr. Jan Petersen siger, der bliver postet ud, ender henne, for kommer der flere milliarder på bordet ude i amterne? Ellers kan jeg kun se, at amterne skal sætte skatterne op, og så mener jeg, at det samlede skattetryk her i det her land stiger gevaldigt, og det synes jeg ikke at vi kan holde til.

Så er der en anden ting, bare lige som en bi-bemærkning, for hr. Jan Petersen nævnte også, at Dansk Folkeparti ikke havde deltaget i de planlagte folkehøringer, og jeg vil godt spørge: Er vi blevet inviteret til at sidde i de paneler?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Mig bekendt – det er til fru Birthe Skaarup – så har Folketingets udvalg været inviteret, og Folketingets medlemmer i de pågældende udvalg har haft adgang til folkehøringerne. I øvrigt har der også været rimelig adgang for borgerne i almindelighed. Så vidt er jeg i hvert fald orienteret om det.

Den ene milliard kroner er ikke specielt til sundhed, tværtimod. De midler, der er afsat til sundhed, er fundet gennem aftaler med amterne, og det er da også muligt, at der vil være

amter, der bliver nødt til at hæve skatten. Det vil jo være sådan, at hvis man vil bruge flere penge, og det er uanset, om det er statskassen eller amtskassen, der gør det, men ikke fjerner andre udgifter, så vil skatterne som bekendt stige.

Men jeg kan betro fru Birthe Skaarup en lille hemmelighed: Skattetrykket falder fra i år til næste år, og 0,1 f.eks. i amtsskatteforhøjelse vil ikke ændre det billede. Det var bare en lille hemmelighed, men lad være med at reklamere for voldsomt for det.

Hr. Kim Behnke har jeg også svaret med, at skattetrykket som nu er opgjort i procent, som jeg sagde, og nogenlunde uændret gennem 1990'erne, i hvert fald i den regeringsperiode, vi har arbejdet i. Jeg skal gerne gå op og studere det bilag, hr. Kim Behnke henviser til. Hvis jeg også skal finde finansregørelsen fra 1996 frem på den pågældende side, så skal jeg såmænd også gerne gøre det, men det bliver ikke, før debatten er overstået.

Til hr. Frank Aaen vil jeg sige, at beskeden er modtaget; ikke alene, fordi Enhedslisten fremfører den, men fordi det faktisk ikke er uinteressant heller for Socialdemokratiet, om de problemer, som hr. Frank Aaen rejser, eksisterer sådan, at der skal gøres noget ved dem. Det er også på vores dagsorden, for vi har et ønske om, at det rummelige arbejdsmarked fungerer, at der er så få barrierer som muligt, og at de mennesker, som har krav på at komme ind på et rummeligt arbejdsmarked, også møder rimelige og socialt sikre forhold. Så det er også vores dagsorden. Men jeg har hørt budskabet, og nu blev det præciseret, så det var til at have med at gøre, hvad det er for grupper, hr. Frank Aaen tænker på.

Formanden:

Der er lukket for indtegning af flere korte bemærkninger i denne omgang. Nu tager jeg de sidste fire, og det er hr. Frank Dahlgaard, hr. Kristian Thulesen Dahl, hr. Hans Christian Schmidt og hr. Jens Vibjerg.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Hr. Jan Petersen svarede ikke på hr. Kim Behnkes spørgsmål, som jeg synes er utrolig vigtigt og væsentligt, nemlig hvordan det kan være, at man pludselig budgetterer med 5 mia. kr. eks-

tra på finansloven i tilfælde af, at vi vil holde fast i kronen og stemmer nej til euroen, når der står i budgetregørelsen i 1996, at gennemførelsen af den tredje fase af ØMU'en, og det vil sige indførelsen af euroen, ikke vurderes at påvirke det danske renteniveau. Det var i en situation, hvor Danmark stod udenfor, og hvor der ikke var tale om, at vi skulle sløjfe forbeholdene. Har man ændret opfattelse? Var det forkert, hvad der stod i 1996, eller er det forkert, hvad man siger nu?

Så vil jeg også spørge hr. Jan Petersen, om han er bekendt med, at kreditforeningen Nykredit har vurderet, at renteniveauet i Danmark vil være 0,15 pct., altså mindre end 1/5 pct. højere i tilfælde af et nej end i tilfælde af et ja. Alt så helt forsvindende lidt.

Og til sidst: Er hr. Jan Petersen bekendt med, at da Danmark rent faktisk stemte nej til ØMU'en i 1992, et overraskende, uforudset nej, skete der ikke en pind med renten og med obligationskurserne dagen efter?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er altså lidt beskæmmende. Når man forsøger at interessere sig lidt for de ældres forhold, så får man at vide af hr. Jan Petersen: Hvor meget deltog Dansk Folkeparti i regeringens folkehøringer? Jamen helt ærligt, mange af vores folk deltog jo selvfølgelig som tilhørere, som man kunne få lov til, mens alle ministrene osv., der skulle i TV-Avisen om aftenen, kunne sidde der foran. Vi havde da nok allerede dengang på fornemmelsen, at det, der var tale om, var sådan nogle indstuderede mediedækkede folkehøringer, og at det var det, det drejede sig om.

Desværre får vi jo så også her under debatten i dag afklaret, at der stort set heller ikke var mere i det. Man har afsat en pulje på 1 mia. kr., som skal deles mellem en masse forskellige initiativer. Det er jo varm luft. Og hvad er svaret så? Ja, svaret er, at oppositionen må anvise, hvordan regeringens bebudede initiativer over for de ældre kan løftes!

Det står jo mere og mere klart, at det ville være en katastrofe for hr. Jan Petersen, hvis hans egen finanslov bliver vedtaget uændret. Det er jo det, der er sagens kerne her. Og hr. Jan Petersen appellerer til oppositionen om at finde bl.a. de midler til de ældre, som regeringen nu har lovet, bl.a. ved de her folkehøringer.

(Kort bemærkning).

Hans Christian Schmidt (V):

Hr. Jan Petersen svarede mig før på spørgsmålet om læplantninger: at det var, fordi Venstre var optaget af, at landbruget fik tilskud. Ja, det har Socialdemokratiet jo været i 100 år, hvis det skulle være det. Næ, vi er meget mere optagede af regeringens tillid eller mangelen på samme, for vi må nok sige, at man godt kan have tillid til de grønne organisationer, men har de grønne organisationer også tillid til regeringen?

Og der må man jo sige, at læplantning giver alt det miljøvenlige, man vil have. Det giver arbejdspladser. Det giver sådan set alle de ting, som regeringen normalt står og roser sig selv for, at den har gjort på miljøområdet.

Men tilbage til om det er troværdighed, regeringen udøver her. Jeg vil bare spørge, om det så var en fejltagelse, at regeringen ved vedtagelsen af landdistriktsstøtteleven her i år 2000 også dér tilkendegav, at det offentliges medvirken i indsatsen også var noget, man kunne støtte fra regeringens side. Var det en fejltagelse, så er det jo i orden. Men det er jo underligt, når det skete i år 2000, at nu, hvor vi kommer hen til august, så holder det ikke længere, så er det væk.

(Kort bemærkning).

Jens Vibjerg (V):

Hr. Jan Petersen svarede overhovedet ikke på mit spørgsmål om bevillingen på de 300 mio. kr. på arbejdsmiljøområdet.

Nu ved jeg godt, at det er, fordi hr. Jan Petersen ved, at det selvfølgelig vil være endnu en hindring for at få de svage ud på arbejdsmarkedet, men kan hr. Jan Petersen ikke bare løfte lidt af sløret for, hvilke barrierer man med det her initiativ har tænkt sig at lægge ind i den aktive arbejdsmarkedspolitik?

Formanden:

Hr. Jan Petersen. Og derefter går vi videre i ordforrækkelsen.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg har lidt svært ved at svare hr. Jens Vibjerg, for jeg forstod ikke rigtig spørgsmålet. Altså de 300 mio. kr., jeg har talt om, handler om en arbejdsmiljøafgift, og den kan man så være uenig eller enig i giver en barriere. Jeg tror ikke, den giver nogen barrierer. Jeg tror, den giver en forebyggende effekt, når den er indført, og når

vi også begynder at arbejde med det økonomiske incitament til at lave et ordentligt arbejdsmiljø.

Når jeg talte om, hvad der skal ske i arbejdsmarkedspolitikken, ja, så var det lidt inspireret af, hvad der foregår i det amt, jeg selv er valgt i. Det kunne da godt være, der kom nogle gode erfaringer med at have nogle nye og måske mindre rigide regler, og at man på den måde kunne gå mere målrettet til værks. Men jeg ved ikke, om det var det, spørgsmålet omhandlede.

Hr. Hans Christian Schmidt bebrejder mig stadig væk læbeplantningen. Jeg ved godt, jeg ikke får noget svar nu, men så kan det jo komme i forbindelse med Venstres indlæg. Mon ikke jordbrugerne efterhånden er i stand til selv at betale læbeplantningen?

Når vi går ud og prøver at sanere i de erhvervstilskud, vi har, også selv om de hver for sig kan have fornuftige formål – jeg tror endda Venstre ligefrem selv indimellem har sympati for, at vi sanerer i erhvervssubsidier – og når vi så kommer til det konkrete, hvor det skal ske, så er det, man bliver bange for sin egen skygge, eller er det sit eget bagland?

Nej, jeg ved ikke om det med folkehøringen: om kritikken kun skyldes den manglende deltagelse, men det lød bare, som om man ikke rigtig havde været med og derfor også fuldstændig overså, at folkehøringer handler om andet end penge og det slagsmål, som er klassisk herinde. De handlede også om mange små, men vigtige hverdagsting, som kan rettes uden ændringer i regler, uden nye bevillinger, men bare ved at sætte mennesker på dagsordenen, arbejde med holdningerne og begynde at efteruddanne folk til nye opgaver i ældreomsorgen. Det var også en del af folkehøringerne, og derfor er det ikke nogen stor skuffelse for os.

Jeg kan godt forstå den politiske interesse i at få det gjort til en stor skuffelse, fordi der blev sat en positiv dagsorden, og der blev appelleret til mange partnere i den sag. Og der bliver ikke tale om, at det her ikke bliver til noget. Der bliver tale om, at der bliver realiseret penge dér, hvor der skal penge til, og det kommer i en rækkefølge, i en prioritering. Om hr. Thulesen Dahl vil være med eller ej, kan jeg jo ikke vide, men jeg tror det ikke.

Og sluttelig til hr. Frank Dahlgaard: Jeg kan ikke nøjes med en garanti om, at der ikke skete en dyt med obligationsrenterne efter den sidste afstemning. Jeg tør ikke satse på, at hr. Frank

Dahlgaards garanti holder efter et nej den her gang. Den risiko løber jeg ikke.

Formanden:

Hr. Thor Pedersen som ordfører.

Thor Pedersen (V):

Ved første behandling af finansloven kan nogle måske få en opfattelse af, at det eneste, oppositionen gør, er at kritisere regeringen. Men det er nu ikke ganske rigtigt, for vel er der kritik, men der er også forslag til løsning af påtrængende opgaver.

I Venstre er vi engagerede. Vi ønsker noget andet end det, regeringen står for. Det afspejler vores synspunkter her ved første behandling og de ændringsforslag, som vi siden måtte lægge frem.

Selvfølger det, regeringen foreslår, ikke lige slemt alt sammen, ret skal være ret, noget er værre end andet.

Tag nu velfærden. I en af de utallige skatteyderbetalte pjecer i mange farver og på glittet papir har regeringen meddelt nationen, at den ønsker velfærd, der holder. Tænk engang, det gør vi andre faktisk også. Men er regeringens runde formuleringer andet end blot ord? Hvori består handlingen? Og i øvrigt: Hvordan skal man holde på et velfærd, der ikke er der?

Hvad er det for en velfærd, man oplever, når man lider på en venteliste til behandling, hvad er det for en velfærd, man oplever, når ens børn ikke kan blive passet, hvad er det for en velfærd, man oplever, når man ikke kan få den nødvendige plejehjemsplads, eller når pårørende skal opleve en ensig plejehjemsleder, der insisterer på at genbruge de gamles bleer? Er det velfærd?

Velfærd skal defineres og vurderes af borgeren, af brugeren. Men her er regeringen stadig fanget i det gamle socialdemokratiske krav om, at den enkelte skal indrette sig efter de mange. Regeringen kæmper stadig imod, at den enkelte selv får retten til at vælge sygehus. Den bekæmper det frie valg af børnepasning, bekæmper det frie valg af plejehjem, bekæmper det frie valg af hjemmesygepleje, bekæmper det frie valg af hjemmehjælp. Man kan blive ved. Det er svært at forstå, hvorfor Socialdemokratiet og regeringen er så bange for at give den enkelte borger retten til selv at bestemme.

I Venstre ønsker vi, at borgerne skal bestemme meget mere selv. Godt nok er folkestyret og demokrati baseret på retten til at stemme ved et

valg, men folkestyret skal være meget mere. Det skal også være retten til at stemme med fødderne, retten til at vælge andre løsninger end dem, de herskende på bjerget har besluttet.

Hvad er rigtig solidaritet og social forståelse? Det er jo, at vi i fællesskab betaler for de goder, som vi ønsker at tilbyde hinanden, at vi i fællesskab betaler for sygdomsbehandling, at vi yder tilskud til børnepasning, at vi betaler for plejehjem osv., men at vi samtidig overlader til den enkelte selv at bestemme, hvordan de bevilgede ressourcer skal udnyttes. Netop det, at vi kan vælge, sikrer jo konkurrence både på kvalitet og på pris.

Hvad er f.eks. det solidariske i folkepensionen? Det er pengene. Det har vi det jo ganske godt med alle sammen. Hvor vi i gamle dage tog hænderne op af lommen og hjalp naboen, der tager vi i dagen hænderne op af lommen med penge og betaler over skatten til, at pensionister kan få et anstændigt liv efter nutidens normer.

Hvem i alverden drømmer om at bestemme, hvordan den enkelte pensionist skal bruge sin pension? Det er op til den enkelte selv at få størst glæde af pengene. Om man vil gøre brug af ugens tilbud, om man vil lægge lidt til side til glæde for børn og børnebørn eller måske sikre sig en ferie i udlandet, hvis man i øvrigt ikke lige bor i Farum Kommune, er op til den enkelte.

Hvorfor har vi ikke samme forståelse, når det gælder tildeling af andre offentlige ydelser? Hvorfor er der ikke den tolerance og fordomsfrihed, der sikrer den personlige frihed? Hvorfor skal det være så fodslæbende? I Venstre er vi ikke bange for den enkelte danskers eget frie valg.

Og der er én ting, der er vigtig: at valgfrihed koster ikke mere. Tværtimod, der er alene tale om at bruge de ressourcer, der er bevilget. Det er ikke flere offentlige udgifter, men flere private glæder, der følger af valgfrihed. Det er et gennemgående tema i vores forslag til finansloven.

Regeringen har afholdt fire såkaldte folkehøringer, bl.a. om velfærd. Det folkelige element har nu været til at overse. Tag bare den første af høringerne i Eigtveds Pakhus, ca. det mest ufolkelige sted i kongeriget. Men lad det nu ligge. For hvad er resultatet af høringerne i regeringens finanslovsforslag?

Regeringen vil bruge 1 mia. kr. til opfølgning, siger den. Den milliard skal dække følgende:

flere penge til ældreomsorg, flere penge til plejehjem, penge til 5.000 ældreboliger, penge til forbedring af det rummelige arbejdsmarked, penge til videregående uddannelser, penge til bedre forskning, penge til styrkelse af dansk erhvervsliv, penge til nye broer og reparation af eksisterende broer og til togsikkerhed.

Det er altså en magisk milliard, der skal dække alt dette. Og til og med er denne magiske milliard overhovedet ikke finansieret i finansloven. Ingenting her, ingenting dér. Regeringen går sandelig nye veje.

Men det kan man jo ikke sige, regeringen gør, når det gælder erhvervslivet. Her er alt ved det gamle. Her er regeringen hyperaktiv med at lette danske virksomheders kassebeholdninger. Skatteministeren har givet udtryk for muligheden for at reducere selskabsskatten mod til gengæld nogen medfinansiering. Og vi kender skatteministeren:

Regeringen foreslår nu at lette selskabsskatten for et beløb på ca. 2 mia. kr. næste år mod en medfinansiering, som næste år vil koste 4 mia. kr. i likviditetstab for virksomhederne. Det er da et tilbud, der vil noget. Det er en ægte Stavad. Husk altid at tælle fingrene efter at have hilst på omtalte, for vi kender det, sådan har det været hver eneste gang, skatteministeren har talt om neutralitet i forbindelse med omlægning af skatter og afgifter. Hver eneste gang har resultatet været, at statskassen har fået flere penge og borgerne tilsvarende færre. Nu er det altså virksomhederne, der endnu en gang skal stå for skud.

Regeringens samlede forslag på erhvervsområdet medfører, at der næste år forsvinder 4 mia. kr. ud af virksomhedernes kassebeholdning ned i statskassen. Regeringen har sin egen løsning på finansiering af velfærdssamfundet. Jo flere penge man kan tage fra virksomhederne, jo bedre går det. Tænk, hvis pengene blev i virksomhederne, så skulle de i stedet bruges til investering i nye arbejdspladser, til udfordringen med globalisering, til nye økonomier, ny viden og ny teknik, og hvordan i øvrigt med det rummelige arbejdsmarked?

På samme tidspunkt, som regeringen ønsker 80.000 flere ud i private job inden år 2005, på samme tidspunkt begrænser regeringen virksomheders muligheder for at nå dette mål. Nye meromkostninger i milliardstørrelse på lønnet arbejdskraft, meromkostninger, der begrænser både mulighed og vilje til den nødvendige indsats for at sikre nye arbejdspladser til de man-

ge, der i dag bliver henvist til passiv forsørgelse og f.eks. førtidspension.

Venstre ønsker det modsatte. Derfor foreslår vi at lette virksomhedernes byrder for at fremme den rummelighed i arbejdsmarkedet og for at sætte iværksætterkulturen i højsædet. Vi vil sikre, at mange flere kommer ud af offentlig forsørgelse og bliver selvhjulpne, at mange flere kommer ud i rigtige job i private virksomheder. Vi vil opbygge et helt nyt system til anvisning af job, til dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere, hvor resultatkontrakter skal sikre en hurtigere anvisning af rigtige job i den private sektor. Vi ønsker at gøre op med behandlersamfundet.

Problemet er, at alt for mange ikke bliver sikret fodfæste på arbejdsmarkedet, men bliver henvist til varig forsørgelse. Syge skal selvfølgelig ikke presses ude på arbejdsmarkedet, men det, man kan præstere, skal man også have lov til, før man bliver kvalt i behandlersamfundet, og det gælder i øvrigt ikke bare for danskere, det gælder også for de nye danskere, indvandrere. Det danske behandlersamfund kvæler også her den enkeltes eget initiativ og fratager den enkelte ansvar for sig selv.

Mange rystede på hovedet, da f.eks. Farum Kommune indførte en beskæftigelsesgaranti, hvor man inden for 48 timer sikrede ledige i aktivitet, men sådan er det i dag i Farum, og det er de med rette stolte af. Det er tusinder, man kunne få i arbejde, og det er i milliarder, man kunne spare på landsplan, hvis man havde samme vilje alle steder.

I det hele taget, hvor liberal tankegang har fodfæste, får den enkelte det selv værd og den selvrespekt, der gør, at man bliver en god samfundsborger.

Og ret skal være ret. Folk, der er idømt fængsel, skal også sidde i fængsel. Kriminelle i afsøning skal ikke rende rundt til familiefødselsdage eller festligheder, og de skal ikke kunne stikke af fra en kvindelig fængselsbetjent for at gå en tur i Tivoli. Vi ønsker, at fanger skal sidde i fængsel og tænke over, hvorfor de ikke er til fest, men også her har den socialdemokratiske, radikale behandlerstrategi spillet fallit.

Vi ønsker i Venstre, at frihed og ansvar og retshåndhævelse hænger sammen. Venstre ønsker, at retssikkerheden skal styrkes for den enkelte borger. Der skal straffes med fasthed og konsekvens. Overgreb mod et andet menneske, hvad enten det er vold eller voldtægt, er en forbrydelse mod noget helt fundamentalt i vort

samfund, nemlig respekten for det enkelte menneske. Derfor skal forbrydelser mod liv og legeme straffes hårdere.

Venstre ønsker, at spørgsmålet om borgernes retssikkerhed tages op til en grundlæggende debat. Der skal nedsættes en retssikkerhedskommission, der skal komme med forslag til de fornødne ændringer i bl.a. retsplejeloven og forvaltningsloven for at fremme borgernes retssikkerhed, også i forhold til de offentlige myndigheder.

Vi har i Venstre givet et løfte om skattestop. Den socialdemokratiske skatteskrue er uden ende, på trods af at det offentlige allerede beslaglægger 70 øre af hver krone, som borgeren tjener. Så er det ikke nok, men nu kan det være nok. Vi siger stop. Vi lægger ikke stemmer til nye skatter og afgifter. Derimod vil vi, i samme takt som statsgælden nedbringes, anvende de sparede renter til skattelettelse. For uden økonomisk frihed, ingen personlig frihed.

Folk skal ikke føle sig til grin ved at gå på arbejde. Vi ved fra en rapport fra Rockwool Fonden, at 10 pct. af alle i arbejde har mindre til rådighed, end hvis de var på passiv forsørgelse, og 20 pct. har mindre end 500 kr. mere om måneden ved at gå på arbejde.

F.eks. kunne vi i Jyllands-Posten den 3.9., her i søndags, læse om et tilfælde med en socialrådgiver på fuld tid, som er enlig mor. Hun har 3 kr. mere om dagen eller knap 700 kr. mere om året til rådighed efter skat sammenlignet med en enlig mor i samme situation på offentlig forsørgelse som regneeksempel.

Regeringen glæder sig over, at der i Danmark er fuld lighed. Ja, der er så stor lighed, at det for mange ikke kan betale sig at arbejde.

I Venstre ønsker vi at fastfryse ulandsbistanden næste år på samme beløb som i 1999. Det ønske havde vi også sidste år. Vi ønsker en gennemgribende vurdering af, hvordan vi kan bruge vores ulandsmidler bedre. Vi vil have meget bedre styr på effekten af de penge, vi giver ud. Og hertil kommer, at vi ikke ønsker at støtte diktaturer eller regimer, der udøver statsterrorisme, som vi ser det i Zimbabwe, eller som Burkina Faso, hvis soldater fører krig i nabolandene bl.a. om diamantminer.

For at sige det ligeud: Jeg vil ikke bruge mine penge på at støtte undertrykkende regimer. Og hvis jeg ikke vil bruge egne penge, hvilken ret har jeg så til at bruge andre folks penge?

Derfor ønsker vi i Venstre, at overholdelse af menneskerettigheder, bekæmpelse af korrup-

tion og fremme af demokrati og markedsøkonomi faktisk skal stå på lystavlen i de ulande, vi har projekter sammen med.

Og selv når ulandsbistanden fastfryses på niveauet fra 1999, vil Danmark fortsat være blandt de lande i verden, der yder mest. Og lægges udgifterne til Mifresta-rammen sammen med Danmarks almindelige ulandsbistand, så udgør den samlede bistandspulje 15,5 mia. kr. eller 1,3 pct. af nationalindkomsten, og Danmark vil være det land i verden, der relativt yder mest.

Venstre vil give en saltvandsindsprøjtning til sygehusene. Vi ønsker at give borgerne den tryghed, at de altid og hurtigt kan blive behandlet, hvis de bliver syge, og de skal vide, at de altid vil blive tilbudt den optimale behandling.

Danmark har den tvivlsomme ære at indtage førstepladsen i konkurrence om skatetryk. Men på sundhedsområdet ligger Danmark og roder nede blandt lande, vi normalt ikke ville sammenligne os med. Er det mon det, regeringen henviser til med al den snak om Danmark som foregangsland? Det hænger altså ikke sammen. Patienten skal i centrum, unødvendig ventetid skal undgås.

Når en borger får brug for ydelser i sundhedsvæsenet, skal der være tale om et samlet forløb, hvor alt er planlagt og tilrettelagt. Det skal kombineres med en ret for patienten til at vælge, hvor vedkommende vil behandles. I praksis skal det ske ved at lade pengene følge patienten, hvad enten behandlingen foregår på et andet offentligt sygehus, et privat sygehus i Danmark eller et sygehus i udlandet. Patienten får det beløb med, som svarer til, hvad det koster i det offentlige sundhedssystem. Men det koster at få fjernet ventelisterne. Derfor skal der næste år afsættes yderligere 1,5 mia. kr. til sygdomsbehandling.

Alle forslag er finansieret krone for krone. Venstres forslag til besparelser omfatter ca. 9,5 mia. kr., og heraf bruges ca. 5,5 mia. kr. til nye initiativer.

Og jeg vil sige til finansministeren, at Venstres oplæg til finanslovdrøftelserne ikke er et valgoplæg, det er et forhandlingsoplæg. Som udgangspunkt accepterer vi regeringens økonomiske ramme, selv om vi ikke af den grund accepterer regeringens forslag til finansiering. Og vi ved ikke, hvad regeringen vil, men finanslovsforslaget peger imod venstrefløjen.

Ingen velfærdsreformer og ingenting kræver ingenting, og når det gælder om at blokke de danske virksomheder for penge, så ved vi, at både hr. Frank Aaen og hr. Holger K. Nielsen vil klappe i hænderne over, at man kan reducere virksomhedernes mulighed for at beskæftige lønnet arbejdskraft ved at tage de penge, der skulle være brugt til investering i nye arbejdspladser. Det er jo en særlig fornøjelse, man har i de partier.

Men vi indgår gerne aftaler på områder, hvor resultatet peger i den rigtige retning. Vi møder op til forhandlingerne med et åbent sind i erkendelse af, at vi må forholde os til den mandatfordeling, der er i Folketinget. Så må vælgerne ved næste valg sikre, at Folketinget får en sammensætning, hvor frihed, velfærd og respekt for den enkelte kan sikres bedre.

Formanden:

Jeg har fem indtegnede korte bemærkninger. De første tre er hr. Jes Lunde, hr. Morten Hølvæg Petersen og hr. Ole Sohn.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Man kan jo ikke inden for taletiden nå at fjerne alle de vildfarelser, der var i hr. Thor Pedersens indlæg. Lad mig bare nøjes med et par stykker.

Det lyder meget godt, når Venstre siger, at Venstre ikke er bange for det enkelte menneskes eget frie valg, det er vi heller ikke i SF, men jeg vil gerne høre, hvor langt det strækker for Venstres vedkommende. Betyder det, at Venstre nu vil støtte SF's krav om klare rettigheder for de ledige i arbejdsmarkedspolitikken?

Vi synes, det er et kæmpe problem i øjeblikket, at når ledige møder op på arbejdsformidlingen, så bliver de behandlet som numre i et system og knaldet ud på kurser, som de ikke kan bruge til noget. Vil Venstre være med til at give de arbejdsløse en større ret til selvvalgt uddannelse, hvor det er den ledige selv, der vælger og siger: Det dér får jeg noget ud af at uddanne mig til? Vil Venstre støtte os i det? Det ville jo være logisk ud fra det, Venstre siger, men jeg kan have min tvivl.

Det andet spørgsmål går på det eksempel, vi fik fra Jyllands-Posten, med socialrådgiveren, der ikke tjente ret meget ved at gå på arbejde sammenlignet med den enlige mor på bistandshjælp. Jamen hvad er det nu, Venstre har af løsninger på det problem? Vil Venstre sætte bistandshjælpen ned for den arbejdsløse? Så

trænger vi da til at høre det klart og tydeligt. Jeg synes, man har puttet med det i mange år. Eller vil Venstre begynde at lave skattelettelser for de lavestlønnede, sådan som vi gjorde sammen med regeringen i pinsepakken? Det har jeg heller ikke hørt. Det, Venstre foreslår, er jo mest noget, der ligger for de velstillede.

(Kort bemærkning).

Morten Hølvæg Petersen (RV):

Mit spørgsmål til Venstres ordfører vedrører også begrebet valgfrihed. Det blev jo nærmest lagt op til, at det er noget, som regeringen skulle være imod af princip. Men valgfrihed lyder jo kønt og rigtigt. Problemet opstår, når man kommer ned i detaljerne, og mit spørgsmål går konkret på Venstres udlægning af »pengene følger patienten«.

Nu har der været mange forskellige udlægninger af Venstres politik på det her område. Jeg tror, der har været en 4-5 forskellige udlægninger af, hvad Venstre egentlig mener om det her, og min overraskelse var stor, da jeg læste Venstres udspil til finanslovsforslag, for da stiller man ikke krav til privathospitalerne, ifald man giver patienter 100 pct. af den såkaldte DRG-takst. Mit spørgsmål til Venstre er derfor:

Hvordan vil Venstre sikre patienter en ordentlig behandling i et offentligt sundhedssystem i forbindelse med sjældne lidelser og sygdomme, der måske ikke behandles på privathospitaler? Hvordan vil Venstre sikre genoptræning? Hvordan vil Venstre sikre, at der også foretages forskning og udvikling og uddannelse af speciallæger, hvis man gennemfører den her valgfrihed i sin rene model? Hvor står Venstre i det her spørgsmål?

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Venstre vil gøre noget for sundhedssektoren. Det tror jeg alle i Folketinget er enige i. Venstre vil gerne have, at folk kan være selvhjulpne, at man kommer ud af det offentlige behandlings-samfund. Det tror jeg de fleste vil være enige i.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre Venstres konkrete kommentarer til det forslag, som regeringen har lagt frem om en arbejdsmiljøafgift, som i den grad kan være med til at ændre adfærd i erhvervslivet, på arbejdspladserne og dermed sikre, at vi undgår den markante nedslidning af arbejdskraften, som er tilfældet. I dag er et dårligt arbejdsmiljø, arbejdsskader, den største leverandør til det danske sundheds-

væsen, og det medfører, at folk kommer i offentlig behandling og ikke er selvhjulpne. Derfor er der et markant behov for, at vi får gjort noget for at sikre et bedre arbejdsmiljø. Så mit spørgsmål er:

Synes Venstre ikke, at det er et markant, godt bidrag til at sikre, at folk bliver selvhjulpne, kan være på arbejdsmarkedet og et godt bidrag til det danske sundhedsvæsen?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Principielt til hr. Jes Lunde om spørgsmålet om niveauet for kontanthjælp eller bistandsydelse:

Det er ikke kontanthjælpens eller bistandsydelsens niveau, der er problemet. Problemet er, at der er alt for mange, der er på passiv forsgelse. Det er den første del.

Den anden del er, at når man skal skabe forskellen, så skal det være langsigtet. Vi ønsker nemlig, at man lempet på skattesiden. Vi har aldrig været modstandere af, at man f.eks. havde et beskæftigelsesfradrag, men det, vi lover, er, at i samme takt som statsgælden nedbringes og vi sparer renteudgifter, skal den besparelse bruges til skattelettelser. På hvilke områder og hvordan, hænger sammen med det politiske billede, der er, de muligheder, der er, den regering, der er.

Hr. Morten Helveg Petersen spørger til beløbene. Jeg vil lige sige, at det mest urimelige er jo, at nogle mennesker, der i dag går og lider og har en lille opsparring og får smerter f.eks. som følge af en diskusprolaps, vælger at bruge den opsparring, der skulle have gjort det godt i deres alderdom, til at betale for en operation, fordi de har så ondt, at de ikke kan vente. Når de er blevet opereret, spørger de pænt amtet, om de kunne få de 60.000 kr., det har kostet. De får som hovedregel ikke en krone.

Jeg synes, det er dybt amoralsk, at vi som skatteydere, hvis vi har det ønske i fællesskab at betale for behandling, sparer pengene, når folk ikke kan holde ud at gå og vente længere, fordi det gør ondt. Jeg synes, det er amoralsk. Det er det, vi ønsker at bryde ned ved at sige, at man har retten til at vælge et andet behandlingssted, at vi alle sammen kan oppe os, at vi bryder hele systemet med planøkonomi i sygesektoren ned, at man ved, at når det banker på døren, følger pengene med, fordi de her beløb også er dem, der skal følge patienten til enkelte offentlige sygehuse.

Man har altså ikke det svar, at vi ikke har kapacitet, vi ikke har penge, for med modellen ført igennem vil pengene være der på samme måde, som hvis vi har pengene med til slagteren, bageren eller købmanden.

Når det gælder det, man skal tilbyde, så foreslår vi jo ikke, at man skal fjerne det offentlige sygehusevæsen. Vi har 24.000 offentlige sygehussenge. Der er 255 i den private sektor. Der er altså tale om et bidrag til at lukke op og bryde nogle systemer ned. Det er det, vi arbejder med.

Og resten af svaret følger i næste ombæring.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Det finanslovsforslag, der ligger her fra Venstre, ligner jo næsten til forveksling det, vi har set tidligere. Venstre vil så meget. Der en regering vil det altid være svært at konkurrere med oppositionens løfter, for de har jo ikke ansvar for noget som helst, og det er jo også helt tydeligt, at det giver det her forslag indtryk af.

Man taler på skatteområdet om, hvor forfærdeligt det er, at vi sænker erhvervsbeskatningen fra 32 pct. til 30 pct. og ændrer på afskrivningsreglerne. Hen over sommeren har vi gang på gang hørt, at Venstre har sagt, hvor godt det nu var i Tyskland. Lad mig minde hr. Thor Petersen om, at i Tyskland har man en virksomheds-skatteprocent, en erhvervs-skatteprocent, på 38 pct. og afskrivninger på 20 pct. Hvis det er det, hr. Thor Petersen plæderer for at erhvervslivet skal have, så var der måske en idé deri.

Hr. Thor Pedersen siger her med hensyn til den post på 450 mio. kr. omkring a-kasserne, at det ville kunne glæde ham, hvis der ikke var penge at finde på området, men det er alligevel penge, man regner med. Der er ikke meget sammenhæng i disse milliarder, som Venstre stiller op. Det må jeg sige.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Det var et rigtigt Thor-indlæg, vi fik her: Folk bliver skatteplyndrede.

Kunne hr. Thor Pedersen bekræfte, at realindkomsten i Danmark er stigende, at der ikke er specielt lave avancer i vores erhvervsliv, og at de politisk bestemte omkostninger udgør en forbavsende lille andel af de omkostninger, virksomhederne i øvrigt er belastet af?

Når så de svar er givet, så synes jeg, det kunne være interessant, at vi fik dyrket det tema,

hr. Thor Pedersen faktisk meget klart udtalte sig om, nemlig at de sparede renter i Venstres verden skal anvendes til skattelettelser. Der var ikke sat år på.

Jeg vil gerne spørge hr. Thor Pedersen: Hvad skal så finansiere de flere ældre? Eller er det, fordi man i Venstre vil nedsætte gældsafviklingen derefter? For det må vel være sådan, at de f.eks. 2 mia. kr., som man ville sende ud i skattelettelser om året - 2. mia. kr. er ikke tilfældigt valgt, for det er en formodet lavere renteudgift, vi måtte få, hvis vi fastholdt det nuværende overskud på den statslige konto - ville det være rarere at bruge til yderligere gældsafvikling og til de flere ældre, der kommer. Men det er åbenbart det, Venstre har fravalgt.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Hr. Thor Pedersen var i sin tale også inde på vores ulandsbistand og understregede betydningen af, at vi skulle give en ulandsbistand, som virkelig hjælp, og vi skulle ikke give til terrorbevægelser.

Jeg tror, vi alle er enige om, at vi stadig skal effektivisere vores ulandsbistand, men mit spørgsmål til hr. Thor Pedersen er: Ville det ikke være muligt at effektivisere brugen og samtidig fastholde vort høje niveau i betragtning af behovene rundt om i verden? Vi er jo optaget af at se på, hvor vi for alvor kan sikre, at pengene går det rigtige sted hen og hjælper dem, der virkelig har brug for hjælp. Det er jeg helt enig i. Er det nødvendigt samtidig at spare godt en milliard kroner i forhold til det, vi har regnet med? Det synes jeg hr. Thor Pedersen skylder os svar på.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Nu forstod jeg ikke helt hr. Jens Peter Vernerens spørgsmål, hvor han henviste til Tyskland. Jeg tror i øvrigt, at det er svært for os her i salen at ændre vilkårene i Tyskland. Det er ikke umiddelbart det, jeg ser som opgaven som medlem af det danske Folketing. Og jeg vil slet ikke sammenligne med den rødgrønne regering, som i en vedtagelse har sat skatten ned marginalt fra 53 pct. til 43 pct. og reduceret den laveste skattesats fra 21 pct. til 15 pct.

Vi i Venstre vil jo gerne være med til at sænke selskabsskatten, det har vi sagt. Vi har haft en gammel aftale med regeringen. Kunne vi

finde finansieringen, så ville vi gå fra 32 pct. ned til 30 pct., endda gerne til 28 pct., og vi har anvist finansieringen, hvis det er det, flertallet vil. Omkring de 30 pct., så deltager vi gerne i det.

Til hr. Jan Petersen: Nu brugte jeg jo ikke ordet skatteplagede danskere, men det er nok rigtigt, at vi er skatteplagede. Hvis der er 38 øre tilbage af hver krone, før man skal til at betale afgifter, før man skal købe sin olie, kan det godt være, at mange føler, at de er skatteplagede.

Men det, hr. Jan Petersen mangler, er forståelse for, hvordan danske virksomheder egentlig fungerer. Når regeringen vælger at gøre det dyrere at beskæftige lønnet arbejdskraft, så skyder man sig i foden, hvis man tror, at det hjælper på det især for den gruppe, som ikke lige er 100 pct. aktive, dem, som måske ikke lige kan klare det, som man normalt kan på arbejdsmarkedet. Det kræver i virkeligheden, at man dér gør det lettere for virksomhederne.

Så spørger hr. Kofod-Svendsen, om man kunne undgå at spare. Selvfølgelig kan man lade være at spare, men vi finder, det er forsvarligt med det niveau, Danmark har, at vi holder en pause, og at vi bruger den pause til at analysere det, vi rent faktisk har gjort, og hvordan vi kan gøre det bedre i fremtiden. Vi kan alligevel ikke løse alverdens problemer alene i Danmark. Når vi ser på det, der skal finansieres i udlandet, så vi finder, det er fuldt forsvarligt.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Hr. Thor Pedersen talte så varmt om den personlige frihed, men den personlige frihed kan de ældre på plejehjem jo ikke benytte sig af, desværre. Derfor er de jo fuldt og helt afhængige af det system, de er inde i.

Dansk Folkeparti har fremsat et forslag om, at embedslægerne skulle komme på uanmeldte kontrolbesøg på plejehjemmene. Det stemte Venstre desværre nej til, og dermed mener jeg, at Venstre påtog sig et meget stort ansvar for det, vi ser daglig i aviserne om det omsorgssvigt, som de ældre er ude for i øjeblikket.

Derfor vil jeg gerne spørge Venstre, om Venstre vil være med til, at der strammes op på tilsynet på hele ældreområdet, således at det ikke kun er kommunerne, der kontrollerer sig selv, for det er jo denne mangel på overordnet kontrol, der har ført til disse forfærdelige ting, der sker på plejehjem osv.

Jeg vil meget gerne høre, om Venstre vil være med til at indføre, at f.eks. embedslægerne kan komme på uanmeldte kontrolbesøg.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg er desværre nødt til at gentage mit spørgsmål fra sidste runde, da jeg ikke fik noget svar på det fra hr. Thor Pedersen.

En gang til: Hvordan vil Venstre sikre, at også behandling af sjældne lidelser, genoptræning, forskning, uddannelse, uddannelse af speciallæger også finder sted i fremtidens sundhedsvæsen, hvis man fører den nyeste version af Venstres politik ud i livet? Det hænger ikke sammen, så vidt jeg kan se, og jeg er spændt på det svar.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Ja, jeg tænkte nok, at hr. Thor Pedersens svar på, hvordan man så kunne hjælpe socialrådgiveren, ville være temmelig luftigt. Det var meget, meget luftigt. Det var noget meget langsigtet med renter og statsgæld osv. Så det er åbenbart op til os andre at komme med konkrete skattelettelser, som faktisk bliver gennemført for de lavestlønnede her i samfundet.

Så skylder hr. Thor Pedersen fuldstændig at svare på spørgsmålet om arbejdsmarkedspolitikken. Vil Venstre være med til at afskaffe noget af det behårde formynderi, der er over for arbejdsløse? Den tillid, Venstre har til menneskets frie valg, gælder den også arbejdsløse?

Jeg kan være noget i tvivl. Jeg kan i hvert fald se, at hr. Jens Vibjerg for nylig har udtalt i avisen, at det var der ikke behov for. Der var overhovedet ikke behov for bedre rettigheder for de ledige. Men så hænger det jo ikke sammen. Der er jo ikke meget ved de store taler heroppe om menneskets frihed og menneskets ret til at få indflydelse på sit eget liv og mennesket frem for systemet, når ikke det også gælder de svage grupper i samfundet, for det er jo på det, velfærdssamfundet for alvor skal kendes, nemlig på, om vi behandler de mennesker anstændigt og giver dem ordentlige muligheder i livet. Det fortjener de.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Fru Aase D. Madsen spørger til tilsyn med plejehjem. I vores oplæg om velfærd og valgfrihed skriver vi netop, at vi ønsker et skærpet tilsyn.

Vi lægger os ikke fast på, om det skal være embedslægeinstitutionen som tidligere, om det skal være praktiserende læger, om det skal gå på omgang blandt praktiserende læger, eller om det skal være flere, men vi ønsker et skærpet tilsyn, og det skal være i form af en indrapportering til kommunalbestyrelsen, fordi vi ønsker at fastholde, at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar, og at man har et bedre grundlag for at følge udviklingen på området gennem et skærpet tilsyn.

Og så må jeg sige om valgfrihed, at det principielle i valgfrihed er jo, at man selv kan vælge, på hvilket plejehjem man ønsker at være, og at man også her giver den mulighed, at plejehjemmene er nødt til at oppe sig og gå ud i ædel kappestrid, om hvad det er, man kan tilbyde de ældre, hvor meget de selv kan få lov at bestemme i dagligdagen, hvornår de vil stå op, hvornår de vil gå i seng, hvornår de vil spise, hvornår de vil gå i bad, fordi sådan er det med plejehjem i dag enkelte steder.

Hr. Morten Helveg Petersen spørger til sjældne lidelser: Det, jeg ikke kunne nå at svare på før, var, at det danske sygehusvæsen består af 24.000 sengepladser på offentlige sygehuse og 255 på private sygehuse. Det er vores fælles ansvar at sikre, at behandlingen af de lidelser, danskere har, og som de kan behandles for, findes i det offentlige sygehusvæsen. Det er vores fælles ansvar, men det har ikke noget at gøre med at forhindre folk i at komme i behandling for deres lidelser tidligere, hvis de kan, og hvis det ikke koster det offentlige yderligere. Det vil sige, at de penge, som en operation eller behandling ville koste i det offentlige sygehusvæsen, i stedet kan udløses dér, hvor man rent faktisk har behandlingen, hvad enten det er på et andet offentligt sygehus eller på et privat sygehus.

Hr. Jes Lunde taler om luftige skattelettelser. Jamen vi har garanteret et skattestop, så det er rimelig let efterfølgende at se, hvor meget rentebetalingen til udlandet egentlig er faldet som følge af et større fradrag på statens gæld. Det er det, vi taler om, det er absolut ikke luftigt, det er en rimelig begrænsning i, hvor hurtigt vi er i stand til at gennemføre skattelettelser.

Derfor siger jeg også, at det er en langsigtet proces til stadighed at forbedre mulighederne for dem, der er i arbejde, og det er det også socialt, for vi siger jo ikke nødvendigvis, at det ikke kommer socialrådgiverne til gode. Jeg nævnte netop, at vi er for så vidt tilhængere af

princippet i beskæftigelsesfradrag, som jo netop har den største vægt i den lavere indtægtsende.

Så er der miljøet, som jeg ikke har kunnet nå at svare på, og der er kravene til dem, der er ledige, og det vil jeg vende tilbage til.

Formanden:

Jeg har yderligere seks indtegnet på min liste, det er hr. Ole Sohn, hr. Frank Aaen, hr. Jan Petersen, hr. Jens Peter Vernersen, hr. Jeppe Kofod og fru Aase D. Madsen.

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00.

Mødet udsat kl. 11.58

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nogle korte bemærkninger til Venstres ordfører, hr. Thor Pedersen. De er fra hr. Ole Sohn, hr. Frank Aaen og hr. Jan Petersen som de tre første. Først hr. Ole Sohn.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Der er to spørgsmål. De er sådan set begge to en opfølgning på formiddagens debat.

Venstre går meget ind for borgernes rettigheder. Et sted, jeg lagde mærke til, hvor de slet ikke var fremherskende, er spørgsmålet om de arbejdsløses rettigheder. Og vi er alle sammen klar over, at der foregår en hel del bevidstløs aktivering, som ikke har den kvalitetsmæssige højde, som man kunne forvente og ikke fører til ordinær beskæftigelse eller kompetencegivende uddannelse.

SF har foreslået, at man også giver arbejdsløse rettigheder, sådan at man kan sige fra over for at blive sendt ud i bevidstløs aktivering, men heroverfor siger Venstres arbejdsmarkedsordfører, hr. Jens Vibjerg, i dag i Politiken, at den form for rettigheder ikke skulle være nødvendige, hvis bare systemerne fungerer. Altså hvis bare det offentlige formynderi er der, så er der ikke grund til at give de arbejdsløse rettigheder. Er hr. Thor Pedersen enig i det?

Og det sidste er spørgsmålet om arbejdsmiljøet. Vi ved jo, at en forbedring af arbejdsmiljøet, som kan bidrage til at halvere antallet af sygefraværdsdage på arbejdsmarkedet, skaffer 60.000 nye arbejdspladser til gavn for dansk erhvervsliv. Så er spørgsmålet: Hvorfor vil Venstre ikke være med til at gøre en aktiv indsats for arbejdsmiljøet?

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Venstre anbefaler mere og mere udlicitering, og det er jo i sandhed et emne, hr. Thor Pedersen har forstand på. Hr. Thor Pedersen sidder jo i ledelsen for ISS, der er absolut dominerende, hvad angår udlicitering af rengøring og serviceopgaver.

Derfor synes jeg, det er helt korrekt at stille det spørgsmål til hr. Thor Pedersen, om ikke det gør indtryk, når vi ser de her rapporter om, at som følge af udliciteringen har vi møgbeskidte sygehuse, vi har møgbeskidte skoler, vi har rengøringsassistenter, der slides ned, fordi de i dag er kommet op i – f.eks. rengøringen ude på Hvidovre Hospital – at gøre rent svarende til mere end 22 parcelhuse om dagen.

Gør det overhovedet ikke indtryk på hr. Thor Pedersen, gør det overhovedet ikke indtryk på Venstre, at det, man kræver – det er også med i det her finanslovsforslag – det betyder mere og mere nedslidning af først og fremmest ufaglærte kvinder og mere og mere beskidte institutioner og sygehuse. De er så beskidte, at man kan blive syg af at blive indlagt på dem.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg vil blot give hr. Thor Pedersen muligheden for at svare på spørgsmålet om, hvad sparede renteudgifter på statsbudgettet skal bruges til.

Hvis man nu forestiller sig, at et betydeligt overskud i de kommende år vil efterlade en faldende renteudgift på lad os sige de nævnte 2 mia. kr. om året, er det så Venstres politik, at de skal bruges på skattelettelse? Er det sådan, man skal forstå den meget præcise formulering, der var om, at faldende renteudgifter skal bruges til skattelettelse?

For hvis det er tilfældet og det bliver bekræftet, det med de 2 mia. kr. om året – og det akkumuleres jo så – så må jeg konstatere, at det, vi andre har tænkt i, nemlig f.eks. at den ene af milliarderne kunne blive brugt til og have det formål at imødekomme behov fra f.eks. flere

ældre i befolkningen over årene, og den anden del kunne bruges til yderligere nedbringelse af den offentlige gæld, statsgæld i den forbindelse her – ja, så var der også mindre renteudgifter til fremtidige generationer.

Men jeg forstår, at Venstre med den formulering ønsker, at de alene skal bruges til skattelettelser, og så bliver det jo de gamle og de næste generationer, der betaler skattelettelserne til de nuværende generationer.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Det er en bemærkning til hr. Ole Sohn. Må jeg sige først principielt om det med arbejdsløses rettigheder: I Venstre går vi ikke ind for borgerløn. Man har altså ikke en uindskrænket ret til at holde fri på andres regning. Det betyder, at hvis man er rask og er arbejdsfær og der er et arbejde, så har man også en moralsk pligt til at tage det og blive selvhjulpnen og selvforsørget. Det er så også læren fra Farum, at dér, hvor man virkelig målrettet går efter at anvise arbejde, lykkes det i en grad, som man kun kan være stolt af dér, hvor man har taget det initiativ – som lærestykke for andre kommuner.

Når det gælder miljøafgifter, så synes jeg, at man skulle fokusere på, hvorfor det ikke er på det offentlige område. Jeg synes, man skulle se i statistikken og sige: Hvor er det, folk er syge? Er det på Københavns Rådhus, eller er det hos A.P. Møller? Og det er ejendommeligt, at man lægger noget på, som kun kan være en skat, for det er en hel branche, man beskatter. Det er jo ikke den enkelte virksomhed. Man opkræver et beløb i alt for hele branchen på subjektive kriterier.

Prøv at undersøge tilbage i historien, hvor syge man var som postarbejder eller i DSB, om der overhovedet var nogle private virksomheder, der havde det. Eller er sandheden ikke, at mange steder, hvor private virksomheder overtager opgaverne, falder sygefraværet?

Til hr. Frank Aaen vil jeg sige: Udbudet, jamen det er da meget enkelt. Det er dem, der udbyder, der bestemmer præcis kvalitet og har ansvaret for, at det, der leveres, også er oppe på det niveau. I de eksempler, jeg selv kender, leveres der præcis den kvalitet, som udbyderen har efterspurgt. Så det er egentlig meget enkelt, hvad enten det er noget, man laver i eget regi eller i fremmed regi.

Så spørger hr. Jan Petersen om de sparede renteudgifter. Det er fuldstændig rigtigt forstå-

et. Det, man kan ved at forcere en nedbringelse af statens gæld, også ved salg af aktiver, medfører en sparet renteudgift alt andet lige, og den kan bruges til egentlige skattelettelser på områder, som man så kan forhandle i takt med, at finansieringen fremkommer.

Men der er et problem i den forståelse, også som hr. Vernersen tidligere gav udtryk for i et tidligere spørgsmål, for vi er altså et dynamisk samfund. Muren er faldet. Det er ikke planøkonomi, det er markedsøkonomi. Og det vil sige, at i et almindeligt markedsstyret samfund er der en indbygget vækst. Selv om man ikke gør noget, så stiger altså det samlede potentiale.

Hvis man går 10 år tilbage og siger: Hvor meget er værdien af produktionen i Danmark steget over en 10-års-periode, det, der hedder bruttofaktorindkomsten, så vil man se i faste priser, at 132 mia. kr. er værdien af det, vi alle sammen beskæftiger os med i produktion, det er den steget. Og hvis man tager skatten af det, så vil det svare til ca. 70 mia. kr. mere i de offentlige kasser med de skattesatser, vi kender i dag. Så det er den der indbyggede dynamik, der gør, at vi alle sammen jo bliver rigere, og at vi er i stand til at give en bedre velfærd med den samme skat eller med en lavere skat.

Men det, der er vores ønske, er allerede på nuværende tidspunkt at bruge pengene bedre ved at indføre konkurrence om at give de bedste tilbud til borgerne.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Så har vi tre korte bemærkninger. Hr. Jens Peter Vernersen, fru Aase D. Madsen og hr. Ole Sohn.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jamen ikke mindst det sidste svar her giver jo en vis afklaring. Det vil altså sige, at den faldende renteudgift, man har, skal bruges til at sætte skatten ned. Den skal ikke bruges til at betale vores gæld, og den skal ikke bruges til at sikre ældre, som der bliver mange flere af.

Det betyder altså, at når vi ikke bruger pengene til at afvikle vores gæld, så bliver det de nye generationer, så bliver det de unge mennesker, der kommer til at betale, fordi vi fortsat har den samme statsgæld. Sådan er det jo altså, uanset om hr. Thor Pedersen mener, at det kan klares via et dynamisk samfund og en pengemaskine, og hvad der ellers bliver sagt her.

Venstre lader de unge i stikken og vil ikke sikre, at der er tilstrækkelig økonomi til de

ældre. Det er den præcise sammenhæng i det her svar, som er givet fra hr. Thor Pedersen efter sit indlæg.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil gerne takke hr. Thor Pedersen for svaret fra før frokostpausen. Jeg vil gerne give hr. Thor Pedersen helt ret i, at selvfølgelig skal reglerne for plejehjemmene være fleksible, således at de ældre kan lægges i seng, når de vil, og spise når de vil, og hvad man ellers kan få indflydelse på af den slags ting.

Men hr. Thor Pedersen svarede også, at det var plejehjemmene, der skulle rapportere til kommunerne, og da plejehjemmene for det meste er kommunalt ejet, så vil det jo så sige, at det netop er kommunerne, der skal kontrollere deres egne plejehjem, og det er her, kæden hopper af, vil jeg sige til hr. Thor Pedersen.

Derfor vil jeg gerne spørge med henblik på de omsorgssvigt, vi har set, hvor kommunerne ikke har grebet ind, om Venstre vil være med til, at man laver nogle uafhængige kontrolsystemer, der kan forhindre dette omsorgssvigt og selvfølgelig også, at de ressourcer, der bliver kanaliseret til ældreområdet, bliver brugt på den rigtige måde.

(Kort bemærkning).

Ole Sohn (SF):

Hr. Thor Pedersen misforstod vist mit spørgsmål. Det er klart, at hvis man bliver anvist et ordinært arbejde, så tager man det. Det har man pligt til.

Det, der er sagen, er, at man altså har 200.000 arbejdsløse. En del bliver sendt på aktivering. Meget af aktiveringen fungerer fornuftigt, men det er meget bevidstløs aktivering, og den enkelte arbejdsløse har ingen rettigheder til at sige fra. Man får så at sige det, man kan kalde et siciliansk tilbud, og det svarer ikke meget til de forventninger og de ønsker, som Venstre i øvrigt gør sig om borgernes rettigheder.

Så mit spørgsmål er: Gælder borgernes rettigheder også for arbejdsløse, som bliver udsat for perspektivløs aktivering? Kan man få ret til at sige fra for at få en ordentlig kvalitet i aktiveringen? Det var det ene.

Så til det andet. Hr. Thor Pedersen har fuldstændig ret. Det offentlige får, hvad man efter spørger, når man udliciterer. Mit spørgsmål gik sådan set mere på: Vil Venstre være med til at sætte nogle skrappe arbejdsmiljøkrav, sådan

at vi undgår den massive nedslidning, som desværre meget foregår på offentlige arbejdspladser? Det foregår også på de private, men det foregår i særlige udvalgte brancher. Vil Venstre være med til at sætte ind for at forbedre arbejdsmiljøet, så vi kan få udryddet en lang række af de skader, som er en følge af et dårligt arbejdsmiljø?

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg ved ikke, om det overhovedet er i mine evners magt at få hr. Jens Peter Vernersen til at forstå, hvad et dynamisk samfund er. Jeg tror egentlig ikke, at det kan lykkes.

Altså, det burde være forståeligt, at hvis man får en merproduktion og man fordeler den merproduktion f.eks. med samme satser i skattemæssig henseende, så er der mere til rådighed til den myndighed, der får skattebetalingen, og det er sådan i et dynamisk samfund, at produktionen vokser, og det vil sige, at det, man er i stand til at tilbyde af velfærd, stiger med uændrede satser, og det kan også stige med lavere satser. Det er jo det finurlige i et dynamisk samfund.

Til fru Aase D. Madsen må jeg sige: Jamen det er kommunalbestyrelsen, der har ansvaret, og vi har fuld tillid til, at når kritikken kommer, så lytter man også til den. Problemet har jo været, at man mange steder ikke har vidst det, så det, vi ønsker, er jo at styrke tilsynet. Det var jo ikke et spørgsmål i almindelighed om mistillid, for det, vi helst ser, er jo, at det bliver modellen på moderne plejehjem, at der er et meget flot samarbejde imellem beboerne og de pårørende og personalet.

Så vi vil godt lade det bygge på tillid, også til kommunalbestyrelsen. Altså, det, vi sikrer, er, at kommunalbestyrelsen altid er vidende om, hvordan vilkårene er, og at der er kvalitetsbeviser; at det er beskrevet, hvad man forlanger af plejehjemmet. At kommunalbestyrelsen så kan se efter et tilsyn, om man rent faktisk lever op til det, og ellers kan gå ind og agere.

Til hr. Ole Sohn vil jeg sige: Jamen jeg er enig i det der med bevidstløs aktivering. Kamelridning, healing, astrologi, palmebladstydning eller at slæbe mursten gennem en by, hvad ved jeg ikke om aktivering! Det er derfor, vi ønsker et helt andet system, hvor det målrettede primært går på at få folk i arbejde. Det er hovedmålet, og aktiveringen er altså i virkeligheden nødløsningen, hvis ikke man umiddelbart kan anvise

arbejde. Jeg siger blot: Tag en tur til Farum og tal med dem, der har fået jobbene, og se hvor mange det er, og hvor mange flere det er end det, der gælder på landsplan.

Endelig vil jeg bare gentage: Vi mener ikke i Venstre, at man har en uindskrænket ret til at holde fri for andres penge. Hvis der er mulighed for at komme i arbejde – og det er det, formidlingen skal sikre i det nye system – så skal man også tage det arbejde, hvad enten man er bistandsmodtager eller dagpengemodtager.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

De næste tre korte bemærkninger kommer fra hr. Frank Aaen, hr. Peter Duetoft og hr. Jan Petersen. Der er yderligere to skrevet på. Dem vender vi tilbage til.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Til hr. Thor Pedersen vil jeg sige: Jeg er helt enig i, at politikerne har ansvaret for, at vi er kommet så vidt, at selv om vi tvinger rengøringsassistenterne til at arbejde så hårdt, at de bliver nedslidt på få år, så er der alligevel møgbeskidt på skoler og sygehuse. Det er gået for vidt, når arbejdskravet pr. ansat er på mere end 20 parcelhuse om dagen.

Det er gået så vidt, at den virksomhed, ISS, som hr. Thor Pedersen sidder i ledelsen for, forleden måtte erkende, at det er gået alt for vidt. Den virksomhed, der om nogen har lokket politikerne med store besparelser, drevet den udvikling derhen, hvor den er i dag, siger: Nu må vi stoppe op. Så er det, at jeg spørger politikerne, hr. Thor Pedersen: Hvordan kan det så være, at Venstre står herinde i Folketinget og siger, at vi bare skal fortsætte, vi kan bare spare endnu mere, vi skal bare blive ved med at spare, vi skal bare blive ved med at udlicitere? Det hænger ikke sammen, vil jeg sige til hr. Thor Pedersen. Man kan ikke på den ene side se nedslidningen og skidtet brede sig og så på den anden side stå her i Folketinget og sige: Der skal bare udliciteres noget mere.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg var meget glad for hr. Thor Pedersens bemærkning om, at Venstre selvfølgelig også er imod udsigtsløs aktivering, og jeg er også enig med hr. Thor Pedersen i, at naturligvis skal man tage et job, hvis det er et reelt job, der er ledigt.

I det tilfælde skal man ikke kunne undslå sig det.

Men det ændrer jo ikke noget ved, at et borgerligt synspunkt jo også er at få noget for sine penge. Og det, vi ser, er jo, at det i al fald i øjeblikket er umuligt at få alle i arbejde. Der er altså en gruppe mennesker, der skal aktiveres.

Nu skal det ikke være formålsløst osv., og det er hr. Thor Pedersen og jeg så enige om, men så undrer det mig, at man ikke bruger det andet borgerlige synspunkt, nemlig at få noget for pengene, for sidste år stemte Venstre jo mod servicejobbene, netop tankegangen om, at de mennesker, der ikke kunne aktiveres på anden måde, så kunne få lov til at komme ind og udføre nogle af de opgaver, som vi alle sammen taler om i ældresektoren og børnesektoren og skolerne, og hvad ved jeg. Men det ville Venstre så ikke. Er det alligevel ikke noget, man er nødt til at overveje: Om man i år skulle hoppe med på det, alene af den grund at man så får noget for pengene, hvilket er et godt borgerligt synspunkt.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jan Petersen for den tredje og sidste korte bemærkning til Venstres ordfører.

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Jeg tror, hr. Thor Pedersen undervurderer hr. Jens Peter Vernersens evner. Jeg tror udmærket, hr. Jens Peter Vernersen er klar over, at vi lever i et dynamisk samfund. Og tager vi den dynamik, der har været i samfundet fra 1997 til 2001 – og regner den finanslov med, vi opererer med her – så har vi set 10 mia. kr. færre renteudgifter på statsbudgettet. Hvis man nu skulle lægge det billede til grund for hr. Thor Pedersens politik, så skulle de jo have været udløst i form af skattelettelse.

Kan jeg så ikke have ret i, at forskellen på det, Venstre vil, og det, jeg f.eks. vil, er, at de 10 mia. kr. ville jeg ikke have sendt ud i skattelettelse. Dem ville jeg have brugt, som vi har gjort: til at forbedre servicen for f.eks. ældre, som der bliver flere og flere af, og til at bidrage til, at statsgælden falder med den dynamiske effekt, der er i det.

Så forskellen er kort og godt: Venstre vil bruge pengene på skattelettelse, vi andre vil bruge dem på at lave bedre service for de flere ældre, der bliver, og til yderligere at lave nogle hug i gælden, sådan at de kommende generationer i

endnu mindre grad skal betale for det forbrug, vores generationer har haft.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen: Det er jo altid farligt at kende til virkelighedens verden, og man skal heller ikke bruge den i Folketinget, men man kan jo godt blive fristet.

Det kunne jo være, at der er områder, hvor private virksomheder har overtaget det efter offentlige virksomheder, hvor man har ansat mere personale, fordi man ikke ville byde dem de vilkår, som man overtog. Det kunne jo være, man kunne finde sådanne eksempler – også omkring Slots- og Ejendomsstyrelsen. Det kunne jo være, man kunne besøge Frederiksborg Amt og se, hvilket sygehus der er bedst gjort rent; om det er der, hvor der er privat rengøring, eller om det er der, hvor der er offentlig rengøring. Det kunne jo godt være, at niveauet for rengøring er besluttet politisk, og at man ikke umiddelbart kan aflæse, om det er privat eller offentligt, men at det er det niveau, de, der politisk er ansvarlige, har lagt.

Til hr. Jan Petersen vil jeg sige: Jamen vi har et ønske om at fremskaffe flest mulige midler til at fjerne statens gæld. Og stadig væk, den rentebesparelse har vi ét ønske for, og det er, at den anvendes til at lette danskernes skattebyrde, så det bedre kan betale sig at have arbejde, så man kan give lidt mere luft mellem det at være på passiv forsørgelse og at være i et egentligt arbejde. Så skal man ikke spekulere i, om det overhovedet kan betale sig at gå på arbejde. Så skal unge mennesker ikke lægge fremtidsplaner om at forlade Danmark, men de bliver her, så vi kan bruge deres talenter. Og jeg vil blot sige, at debatten vil komme, når vi kommer til at se et skattniveau i Tyskland omkring 40-45 pct. Derefter kommer debatten ganske automatisk løbende over årene, også ind i det danske Folketing.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

De næste tre korte bemærkninger kommer fra hr. Jens Peter Vernersen, fru Birthe Skaarup og hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Jeg kunne forstå, at hr. Thor Pedersen tvivlede på sine egne evner. Det er vi mange andre, der også gør. Men det ændrer jo ikke noget ved, at

det nu er slået fast, at den rentesækning, man har haft fra 1993 til 2001, fordi man har en langt bedre finanslov, den ville hr. Thor Pedersen have brugt til skattelettelser. Vi bruger den til at bringe statens gæld ned med, og vi bruger den til at sikre de ældre, og det betyder, at vi også tager højde for de unge, for fremtiden og for de mange ældre, der bliver.

Må jeg så sige omkring det der med skatteprocenterne: I 1993 var den laveste skatteprocent på 50,6. I 2002 er den på 43,9. Det har Venstre stemt imod. Det gjorde man både i 1993 og med pinsepakken i 1998. Man har jo ikke ydet noget bidrag. Venstres bidrag til at forbedre finansloven er at sige: Færre fejludbetalinger. Dem er der i forvejen taget fuldstændig højde for. Det har hr. Thor Pedersen indrømmet. Det er et spørgsmål om at skrive: Styr på statens udgifter, reduktion af reserve- og tilskudspulje. Det er den måde, man skaffer penge på i Venstre. Jeg siger bare: Det er da vist det, vi andre kalder varm luft.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Dansk Folkeparti er fuldstændig enig med Venstre i, at der skal ske en optimering af tilsyn på plejehjemmene. Det, vi godt vil have hr. Thor Pedersen til at svare på, er omkring, hvem det er, der skal lave de tilsyn.

Jeg kan forstå, at Venstres forslag er, at det er de praktiserende læger. Problemet med det er jo, at de praktiserende læger har deres gang på plejehjemmene i forvejen. Derfor er vores spørgsmål: Vil Venstre være med til at støtte Dansk Folkepartis forslag om, at det skal være embedslægerne, der skal have det uvildige tilsyn på plejehjemmene?

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Frank Aaen for en kort bemærkning, og vil fru Aase D. Madsen godt lige holde sig klar, for jeg tror, jeg tager fire korte bemærkninger ind.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jamen jeg vil sige til hr. Thor Pedersen: Virkelighedens verden er, at den virksomhed, hr. Thor Pedersen sidder i ledelsen for, ISS, i dag har rengøringen ude på Hvidovre Hospital, og dér er en arbejdstakt, der svarer til 2.500 m² om dagen pr. rengøringsassistent. Det gør selvfølgelig, at den pågældende bliver nedslidt, og at der alligevel er møgbeskidt. Og det hørte jeg, at

hr. Thor Pedersens direktør sagde forleden dag i fjernsynet, nemlig at det er gået for vidt. Så vil jeg bare spørge: Er hr. Thor Pedersen uenig med sin direktør i ISS, eller er der bare modsætning mellem hr. Thor Pedersen i ISS og hr. Thor Pedersen i Folketinget?

Når man læser Venstres oplæg til finanslovforhandlingerne, så står der jo højt og tydeligt, at der skal spares endnu mere ved at udlicitere, man skal gå endnu længere i den retning, selv om vi i dag ved, at det er en katastrofe. Det hænger ikke sammen, vil jeg sige til hr. Thor Pedersen. Og det er ikke afgørende, om det er privat eller offentligt. Der sker også masser af nedslidninger og skidt i offentligt regi. Men det er en udvikling, der er presset frem bl.a. af ISS. Som ISS selv siger: Hov, nu er det gået for vidt. Alligevel står Venstre her og siger, at vi skal have mere og mere udlicitering. Det hænger ikke sammen.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg må desværre konstatere, at hr. Thor Pedersens tillid til kommunerne på plejehjemsområdet er uendelig med hensyn til: Vi alene vide. For hr. Thor Pedersen siger noget nu, og jeg vil gerne høre, om det er korrekt: Er det således, at disse konsulterende råd eller noget i den stil, som hr. Thor Pedersen vil have nedsat på plejehjemmene, får en besluttende myndighed, eller skal de kun være rådgivende?

For i det øjeblik de kun er rådgivende – og der er jo nedsat sådan nogle råd forskellige steder – så har man jo set, hvor galt det kan gå. Vi må simpelt hen have forholdene på plejehjemmene gennemanalyseret, og så må vi have en modvægt til de kommuner, der hele tiden sparer på dette område.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Thor Pedersen, og der gives lidt ekstra talletid, fordi der har været fire korte bemærkninger. Derefter forsøger vi at komme videre i ordførrækken.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jamen det er nok rigtigt, at hr. Jens Peter Vernersen ikke forstår mig, men jeg ved ikke, om han forstår sig selv, for hr. Jens Peter Vernersen sagde, at man ville nedbringe statsgælden med det maksimalt mulige, og den rentebesparelse skulle yderligere gå til at nedbringe statsgæl-

den, og bagefter i næsten samme moment sagde hr. Jens Peter Vernersen, at den besparelse i renteutgiften skulle man bruge f.eks. til at gøre det bedre for ældre.

Men altså, man kan jo kun bruge pengene én gang. Man kan vel kun bruge dem én gang. Og det er måske det, der gør, at vi har svært ved egentlig at forstå hinanden, for selvfølgelig, kan man bruge dem to gange, så er det uden for de læreboøger, jeg har læst på universitetet igennem flere år i gamle dage.

Fru Birthe Skaarup spørger: Hvem skal udøve tilsyn? Ja, det har vi lige præcist ikke lagt os fast på. Vi har ikke sagt, om det skal være embedslægen, eller om man skal finde modeller, hvor det også er den praktiserende læge. Det kan også være, at man kan inddrage den ældres egen læge, altså det, at man jo har haft en læge, før man kom på plejehjemmet. Det kunne jo være, at den røst også skulle kunne høres.

Og det, vi ser som det ideelle, er jo, at der er en sådan dialog i dagligdagen på et plejehjem mellem beboere, mellem personale og beboere, i personalegruppen, med pårørende, med møder og så en dialog med socialudvalget eller ældreudvalget, eller hvad det hedder i den pågældende kommune, men især at man har et regelsæt om, hvad det er, man skal tilbyde på plejehjemmet, og at det regelsæt er fastlagt af kommunalbestyrelsen, og at det tilsyn, der udøves, uanset hvordan man bygger det op, så refererer de standarder, som man har vedtaget i kommunalbestyrelsen, og som kommunalbestyrelsen så skal forholde sig til, når man ser, om det er tilstrækkeligt.

Må jeg sige til hr. Frank Aaen: Altså de udbud, vi taler om bliver indregnet, er en besparelse på 15 pct. Det er det, al erfaring viser, at man kan gøre med stor succes, altså holde det niveau, når det gælder udbud. Der er ikke tale om udlicitering; der er tale om udbud, altså at man afprøver markedet. Og så må man beskrive, hvad det er for en kvalitet, man vil have, og sikre, at den kvalitet, man så vil have, også er den, man får.

De eksempler, der har været fremme i pressen, er jo, hvor man har halveret udgiften i forbindelse med udlicitering. Og der må man spørge, hvem det egentlig er, der har valgt så at gøre brug af de tilbud.

Jeg svarer fru Aase D. Madsen om det med samarbejdet, altså hvem det egentlig er, der skal samarbejde: Det er dem, der har deres daglige liv på plejecentret. Men det afgørende for os er,

at man giver friheden til de ældre til også at kunne vælge et andet plejehjem, for kvalitetsstandarder betyder jo, at før man skal på plejehjem, får man mulighed for at undersøge, hvad det er, man tilbyder på det plejehjem. Hvad er det, vi kan forvente os? Og hvis man har retten til at vælge plejehjem, jamen så kan man jo sammen med sine pårørende, sammen med sine børn, vælge det sted, hvor man tror, at man får den dagligdag, som man har det bedst med.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Det gik ikke helt, som jeg havde håbet. Hr. Peter Duetoft for en kort bemærkning. Og hvis ikke der er flere, så går vi videre i ordførerrækken, når hr. Peter Duetoft har haft ordet. Det er min afgørelse.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det er kun, fordi hr. Thor Pedersen åbenbart ikke vil svare mig. Jeg fik ikke noget svar på spørgsmålet om servicejobbene før, og jeg vil gerne spørge hr. Thor Pedersen: Kan det virkelig være rigtigt, at vi skal blive ved at betale penge til aktivering, der ikke fører folk i arbejde, samtidig med at vi på plejehjem og i skoler og på sygehuse mangler hænder? Så er det da vel mere rimeligt, at vi bruger nogle af de penge til at sørge for, at de mennesker så får noget, der ligner et job, de faktisk kan have en hverdag i – have selvværd og hjælpe andre mennesker – end at vi gør det med aktiveringen.

Det ville Venstre ikke være med til sidste år, men jeg forstod, at hr. Thor Pedersen – og det glædede mig – også var imod den dér håbløse aktivering på forskellige områder. Hvorfor skal vi så ikke lave det? Et godt borgerligt synspunkt er altså: Lad os dog få noget for de penge i stedet for at holde folk for nar, hvad man desværre en gang imellem gør. Men jeg fik ikke noget svar, men måske kan jeg få lov til at bede om et.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Det vil vise sig.

Hr. Thor Pedersen og derefter fru Gitte Seeberg som ordfører.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Vi synes, det er en rigtig dårlig idé, at man i det offentlige system etablerer ordninger, hvor man kan få 100.000 kr. med, hvis man vil ansætte en

medarbejder. Vi ser ikke noget formål med, at man nødvendigvis siger: Det er det beløb, der skal følge, for at det offentlige er i stand til at beskæftige en medarbejder, som man ellers ikke ville have ansat.

For vi kan diskutere det meget længe. Der ligger et helt andet synspunkt bag. Det er selve respekten for det enkelte menneske. Det er ikke særlig motiverende at sige til hr. Jensen: Ved du hvad, det job, du får, det er der altså ikke mulighed for, at du kunne have fået, uden at der var fulgt 100.000 kr. med.

Man kan udmærket etablere et system, hvor folk har selvværd og selvrespekt på de vilkår, der er på de enkelte arbejdspladser. Principielt kommer det ikke arbejdsstedet ved, hvor meget man får i social ydelse.

Vi så helst, at det, man fik i virksomheden, var aflønningen for den værdi, man præsterede i dagligdagen, og det, vi i fællesskab skulle hjælpe og supplere op med i offentlige ydelser, burde overhovedet ikke komme arbejdsgiveren eller nogen anden ved. Det burde være et helt privat mellemværende mellem den enkelte og det fælles sociale system.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Gitte Seeberg som ordfører.

Gitte Seeberg (KF):

Hovedproblemet med regeringens udspil til finansloven er klart, logisk og enkelt for enhver: Regeringen har fremlagt et hav af planer for samfundsudviklingen frem til år 2005. Planerne skulle vise, at der er råd til bedre offentlig service uden at øge skatterne. De stillede tilmed en skattelettelse i udsigt. Det skulle alt sammen finansieres ved en øget tilgang til arbejdsmarkedet og oprettelse af mange flere job i den private sektor.

Men regeringens forkromede planer er et skønmaleri. Regeringen har været milevidt fra at realisere sine mål. Den private beskæftigelse er ikke vokset halvt så meget, som man forudsatte, da regeringen trådte til. Den offentlige service på de fundamentale kerneområder som f.eks. sundhedsvæsen og forhold for svage ældre er ikke blevet forbedret tilstrækkeligt.

Det offentlige forbrug er til gengæld vokset langt kraftigere, end regeringen forudsagde. Skatterne er også steget, og de lovede skattelettelser i regeringens planer er langsomt skrumpet ind. Nu er vi tilbage ved udgangspunktet. Regeringen lægger op til, at den fremover vil

holde de samlede skatter i ro, måske foretage visse såkaldte skatteomlægninger, men vi har jo set, hvad der så sker.

Det er på den baggrund, regeringens finanslovsforslag skal ses. Endnu en gang handler regeringens oplæg til finansloven om én ting: Hvordan finder vi finansieringen til en massiv underliggende vækst i statens udgifter? Finansieringen vil endnu en gang ske ved at udskrive regninger til erhvervslivet og til skatteyderne, men vel at mærke uden at de nye byrder modsvares af bedre serviceydelser til borgerne og virksomhederne.

For os er sagen klar. Det handler om at rette den offentlige indsats mod de mennesker, som har behov for hjælp. Det handler om at føre en politik, der målrettet sigter mod at omstille Danmark til videnssamfundet, og om, at de offentlige udgifter, skatter og afgifter, ikke må blive så høje, at de undergraver det, der skal betale for velfærden, nemlig danskernes arbejde og initiativlyst.

Regeringen fremsatte sidste tirsdag sit forslag til finanslov for år 2001. Et småtrist bogholderiforslag, der ikke kan genere mange vælgere, blev det hurtigt kaldt. Det kan man næppe være uenig i. Bogholderi javel, men ikke kun det. Regeringens forslag viser tydeligt dens prioriteringsønsker eller måske snarere mangel på samme.

Regeringen foreslår, at de grønne afgifter alene denne gang stiger med i alt 0,5 mia. kr. Det svarer til 100 kr. pr. dansker, ung som gammel. Vel ikke alverden, men alligevel. Afgifterne er endnu uspecificeret og desværre et slående eksempel på, at nye og grønne udgifter ikke er udtryk for et specifikt miljømæssigt behov. Regeringen foreslår ikke flere grønne afgifter for at gavne miljøet, regeringen foreslår flere grønne afgifter alene for at skrabe penge ind. Det er misbrug af de grønne afgifter, og det vil vi ikke være med til.

Regeringen lægger op til, at den offentlige udgiftsvækst endnu en gang skal finansieres via skatte- og afgiftsskruen og ikke via kompenserende besparelser andre steder. Det mener vi er fantasiforladt. Regeringens røde automatpilot er sat til igen. Det Konservative Folkeparti holder fast i, at det er muligt at sætte skatterne ned, ikke kun for socialdemokraterne i Tyskland og Sverige, men også i Danmark.

Regeringen udskriver igen i år en milliardregning til erhvervslivet, men erhvervslivet er ikke bare en anonym maskine, man kan trække

pengene ud af, uden at det får konsekvenser. Det er virksomhedsejere og lønmodtagere, der betaler regningen. Dårlige vilkår for erhvervslivet resulterer i en lavere indtjening pr. ansat og dermed også en lavere realløn, og det smitter i løbet af få år både af på offentligt ansatte og på overførselsmodtagere, så alle grupper i samfundet får lavere velstand. Det Konservative Folkeparti vil forbedre erhvervslivets rammevilkår ved at bytte erhvervstilskud ud med målrettede reduktioner af omkostninger.

Regeringen foreslår en uspecificeret milliard til initiativer i forhold til sundheden, ældre, forskning og erhvervsliv, men den har ikke bud på, hvordan en eneste krone bliver finansieret. Vi mener ikke, at satsningen er hverken god nok eller stor nok. Vi peger samtidig på, hvordan en større fokusering på disse vitale kerneområder kan finansieres.

Regeringen skriver i sin erhvervsstrategi, at det skal være nemmere og sjovere at investere i aktier, men af finanslovsforslaget fremgår det, at man vil øge skattesatserne på familiernes aktieindkomst. Det synes vi egentlig ikke er særlig sjovt. Hvordan hænger det sammen? Det Konservative Folkeparti ønsker at styrke aktiekulturen i Danmark ved at forenkle reglerne uden at øge provenuet.

Det Konservative Folkeparti vil en anden vej end regeringen. Vi ønsker at slå regeringens røde automatpilot fra og sætte en ny retning for Danmarks udvikling. Det konservative forslag til finanslov for det kommende år har fokus på behovet for en ekstra indsats for sundhedsvæsenet, for de svage ældre, for fremtidssikring af velfærden i videnssamfundet og for mulighederne for at lempe familiernes beskatning.

Ved finanslovsforliget for 2 år siden stod Det Konservative Folkeparti i spidsen for aftalen om behandlingsgaranti for visse kræfttyper. Behandlingsgarantien virker p.t. ikke optimalt, men man må også tilføje, at det tager tid at få den implementeret tilfredsstillende. Det er den rigtige vej at gå, og vi er også kommet langt. Derfor mener vi også, at der bør indføres en behandlingsgaranti for samtlige kræftsygdomme. Vi ved godt, at det ikke kan lade sig gøre på et enkelt år, men arbejdet skal startes så hurtigt som muligt. Gennemførelse af en sådan behandlingsgaranti kræver naturligvis fuld tryk på efteruddannelse af hospitalslægerne, og det kræver i det hele taget også, at der uddannes flere læger.

Samtidig ønsker vi, at der gennemføres et udredningsarbejde, der tager stilling til spørgsmålet om, hvordan man på længere sigt får skabt en behandlingsgaranti for alle sygdomme. Vores idé er ikke, at enhver sygdom skal behandles på meget kort tid. Nogle sygdomme skal behandles inden for uger, andre inden for måneder, mens andre igen måske kan vente i et halvt år, men det må være et simpelt krav, at enhver borger, der har fået stillet en diagnose, ved, hvornår han eller hun kan blive behandlet.

Derudover har vi i vores oplæg til finansloven sat penge af til forebyggelse, til udvidelse af den nuværende hospiceordning og til forskning. Samtidig mener vi, at skattefrihed for arbejdsgiverbetalte sundhedsydelse udvides til at omfatte alle sundhedsydelser, der har betydning for en medarbejders mulighed for at varetage sit job.

Det Konservative Folkeparti finder, at der skal ske en betydelig styrkelse af indsatsen for de svage ældre. Landets kommuner skal sætte gang i mere byggeri af plejeboliger, og for at tilskynde til den udvikling har vi foreslået en statslig pulje til medfinansiering af kommunernes indskud i plejebyggeri.

Bygningerne alene gør det ikke. Det Konservative Folkeparti ønsker, at der sættes fokus på kvaliteten på de danske plejehjem. Vi mener, at der på tværs af kommunegrænser skal opstilles kriterier for, hvordan man sammenligner kvaliteten. Kvalitet kan sagtens måles, ikke bare på de fysiske rammer, men også på de mere bløde områder som trivsel, pleje og mad.

Det Konservative Folkeparti ønsker en styrkelse af aktiekulturen i Danmark, som jeg tidligere var inde på. Der skal i langt højere grad være mulighed for, at virksomheder og medarbejdere kan aftale, at en del af lønnen udbetales i aktier. Som reglerne er i dag, bliver en medarbejder beskattet af aktiernes værdi, før han eller hun har solgt dem og rent faktisk står med pengene i hånden. Reglerne for aktieoptioner og medarbejderaktier skal ændres. Først når aktierne er solgt, og det er konstateret, om de rent faktisk havde en værdi, skal skatten pålægges.

Vi ønsker også en forenkling af aktiebeskatningen. Reglerne er for komplicerede og hæmmer handelen med aktier. Regeringens forslag om at øge skattesatserne og beskatningen af familiernes aktier gør det hverken nemmere eller sjovere at handle med aktier, men vi vil meget gerne indgå i en seriøs dialog om, hvordan man kan forenkle.

Vi har også en række forslag, der skal fremme brugen af informationsteknologi. Vi mener, at både arbejdsgiverbetalte pc'er, ISDN-forbindelser og ASDL og andre bredbåndsforbindelser skal være skattevæsenet uvedkommende, og vi mener, at der skal ske en ændring af reglerne for afskrivninger. Meget informationsteknologisk udstyr bliver forældet langt hurtigere, end virksomhederne kan afskrive det. Til trods for det vil regeringen stramme reglerne for, hvornår og hvor meget der straks må afskrives. Der er derfor behov for en lempelse af afskrivningsreglerne for det udstyr, der hurtigst forældes. Det vil fjerne en barriere for udbredelse af informationsteknologi.

Regeringens foreslåede erhvervsskatteomlægning indeholder flere fornuftige forslag, men også en øget beskatning af aktier og generelle skærper af afskrivninger på udstyr er vi som sagt imod.

Virkingen af den erhvervs politik, som regeringen har fremlagt, er, at Danmark logger af, og det, vi ønsker i Det Konservative Folkeparti, er, at vi logger på.

Vi ønsker et uddannelsessystem, hvor kvaliteten frem for kvantiteten er i centrum, et system, hvor livslang uddannelse er en selvfølge, fordi viden og kompetencer hos hvert enkelt menneske hele tiden skal udbygges, et system, hvor alle har adgang til at erhverve sig en uddannelse, men hvor vi samtidig tør satse på de stærkeste.

Uddannelse starter i folkeskolen. Vi ønsker en styrkelse af danskundervisningen i folkeskolen, og der skal oprettes en uafhængig uddannelses- og erhvervsvejledning, så de store skolebørn får de bredest mulige informationer om job og uddannelse. For at få flere unge på de videregående uddannelser til i højere grad at vælge studie- og praktikophold uden for landets grænser, skal det være muligt at få dobbelt SU i et semester, medens man opholder sig i udlandet.

På de videregående uddannelser skal der investeres ekstra i informationsteknologi. Der er også behov for at styrke den IT-kvalificerende arbejdsmarkedsindsats over for ledige bl.a. gennem IT-kvalificerende efteruddannelse af ledige ingeniører og teknikere og ved udbud af IT-kvalificerende AMU-kurser.

Nu til et emne, som Det Konservative Folkeparti desværre står ret alene med, nemlig skattelettelser. Jeg er 110 pct. sikker på, at spørgsmålet om skattelettelser om få år tvinger sig ind

på den politiske dagsorden igen, for det vil stå lysende klart for enhver, at det er den rigtige vej at gå.

I Tyskland sættes skatterne ned, i Frankrig går det den samme vej, og Danmarks verdensrekord i skattetryk er så stor en belastning for aktiviteten og virkelysten, at der ikke er nogen vej udenom. Det kan ikke blive ved, at skatten, hvad enten den kaldet skat, afgift eller noget tredje, år efter år får et nyk opad.

Den høje skat på løn er en af alvorligste bremsen for et mere dynamisk erhvervsliv. Det er det, vi hører fra landets virksomheder, men endnu vigtigere er det, at mange danskere oplever selv at blive straffet urimeligt på skatten, hvis de gør en ekstra indsats.

Vi er klare i vores ønsker. Det skal kunne betale sig at stå op om morgenen og gå på arbejde. Det er det arbejdende Danmark, vi ønsker at række en hånd.

Skatterne skal dog ikke sættes dramatisk ned på et par år. Det tager tid at finansiere skattelettelser. Vores forslag opnås bedst ved at afvikle mellemskatten, hvilket efter vores opfattelse bør ske over 4 år. Afviklingen skal ske gradvis via forhøjelse af bundfradraget. Vores forslag er, at bundfradraget næste år øges fra ca. 177.000 kr. til de 218.000 kr.

Pinsepakken medfører en massiv og ubalanceret stigning i beskatningen af ejerboliger og en skærpet indkomstgraduering af nedslaget til pensionister. Regeringens tilsagn om, at den nye ejendomsværdiskat ikke skulle øge beskatningen, holder ikke. Alene omlægningen fra lejværdi til ejendomsværdiskat vil indebære en skattestigning på 1 mia. kr. i år, 2 mia. kr. næste år og en skattestigning på mere end 5 mia. kr., når den er fuldstændig indfaset. Vi vil stoppe stigningen i ejendomsværdiskatten og fjerne den urimelige indkomstgraduering af nedslaget til pensionisterne.

Jeg har nævnt en række af Det Konservative Folkepartis forslag til det kommende års finanslov. Der er naturligvis flere, og fælles for dem alle er, at de er fuldt finansieret.

Af konservative spareforslag kan f.eks. nævnes den aktive arbejdsmarkedspolitik. Regeringen lægger op til besparelser. Vi mener, der kan spares yderligere, naturligvis efter forhandling mellem forligspartierne bag den 2 år gamle aftale.

Vi foreslår også indførelse af årsindkomstmodellen ved udbetaling af dagpenge.

Det at være medlem af en fagforening er en privat sag og efter vores opfattelse skattevæsenet uvedkommende. Vi foreslår derfor fradragsretten for fagforeningskontingenter og arbejdsgivers kontingent til arbejdsgiverorganisationer afskaffet. Indbetalinger til efterlønskontingent og til a-kasse skal stadig være fradragsberettigede.

Vi foreslår besparelse på Mifrestarammen og på ulandshjælpen. Sidstnævnte mener vi bør sættes til 0,8 pct. af BNI, selv om procentindsatsen i sig selv ikke for os er noget succeskriterium. Vi betaler i dag verdens højeste bidrag til udviklingsbistand. Med et bidrag på 0,8 pct. er vi land nr. 2 med hensyn til at yde bistand, og det mener vi faktisk godt at vi kan være bekendt.

Vi foreslår besparelser på byfornyelsen. Vi synes godt, at aktiviteten kan skæres ned, og er i øvrigt enige med regeringen i, at loven bør tages op til revision. Men baggrunden for vores besparelse skal også ses i lyset af, at det bliver nødvendigt at dæmpe den offentlige byggeaktivitet, hvis der for alvor skal sættes gang i byggeriet til de ældre. Alt andet vil være uforsvarligt.

Endelig mener vi, at man kritisk bør gennemgå forskellige erhvervsstøtteordninger. Pengene kan bruges langt bedre på en række af de erhvervspolitiske tiltag, som jeg har nævnt.

Det Konservative Folkeparti vil gå konstruktivt ind i efterårets forhandlinger om budgettet for næste år, ganske som vi plejer. Vort mål er at få gennemført så mange konservative mærkesager som muligt, og derfor ser vi frem til forhandlingerne.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Så er der tre korte bemærkninger. Først hr. Morten Helveg Petersen, hr. Jan Petersen og hr. Jens Peter Vernersen. Disse tre først og senere hr. Flemming Kofod-Svendsen.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Den konservative ordfører gjorde en del ud af at sige, at Det Konservative Folkeparti vil en anden vej end regeringen, og det skal jeg love for, for der var i hvert fald en gavebod af dimensioner i det indlæg, vi lige har hørt. Det var sundhed, det var ældre, det var familier, det var erhverv, det var IT, det var uddannelse og en række andre ting. Dertil kommer skattelettelser.

Mit første spørgsmål lyder i al sin enkelhed: Hvordan i alverden har man tænkt sig at finan-

siere alt det her? Fru Gitte Seeberg kom ind på et par områder til sidst, men det er da ikke noget, der forslår i forhold til den gavebod, der i øvrigt blev præsenteret for os her.

Jeg husker engang, hvor Det Konservative Folkeparti stod for en ansvarlig økonomisk politik. Jeg husker engang, hvor man finansierede fuldt ud og faktisk kæmpede for en stram økonomisk politik. Det synes jeg ikke indlægget her bar præg af. Spørgsmålet er, hvorfor Det Konservative Folkeparti har forladt den kurs. Det var der ikke nogen grund til.

Sidste spørgsmål: Vil fru Gitte Seeberg bekræfte, at udgiftstrykket er faldet med over 7 pct. i den nuværende regerings levetid, og at skattetrykket samtidig har været konstant?

(Kort bemærkning).

Jan Petersen (S):

Når man nu læser det konservative oplæg til finansloven, så får man øje på en række – o.k. – finansieringsbidrag, men jeg kan også blive i tvivl, om det rækker. Men lad os så tage dem, der er.

Frdrag for kontingent til faglige organisationer og arbejdsgiverorganisationer skal bortfalde. Det giver jo en øget udgift for ikke bare lønmodtagere, men også de ledige.

Det gælder så også, når det er arbejdsgiverorganisationer, for svaret var ja, men man kan stille som supplerende spørgsmål: Gælder det så også alle mulige forskellige konsulenttydelser, man betaler, som ikke er kontingentbelagt?

Men tilbage til hovedsagen: Kontingentet ryger som frdrag. Så kan jeg forstå, at der også skal laves en arbejdsmarkedsreform, der betyder, at dagpengedækningen falder. Og endelig kan jeg se, at der er mellemskattelettelser.

Hvad får den ledige og den lavtlønnede netto ud af det? Hvor stor bliver minusset?

(Kort bemærkning).

Jens Peter Vernersen (S):

Ja, jeg kunne måske fortsætte dér: Der er vel 2 mio. mennesker, der bor i familier, hvor man tjener mindre end 400.000 kr. om året. Det er bundgrænsen for den laveste skat, fordi man lægger faktisk familiens indtjening sammen. Det vil altså sige, at disse mange familier, ikke 1 mio., nærmere 2 mio., får altså ikke nogen ting ud af skattelettelsen, men de mister 3,2 mia. kr. eller op i nærheden af i frdrag for fagligt kontingent, fordi arbejdsgiverforeningerne også er med.

Men det var nu et andet spørgsmål, jeg godt ville stille, fordi man i partiets oplæg på side 4 kritiserer den offentlige sektor, der er vokset. Så betyder det vel modsætningsvis, at den skal reduceres, og det spørgsmål, som jeg synes der er afgørende for at få det afklaret, er: Hvor er det, der skal skæres ned?

Når den offentlige sektor er vokset, er det jo især, fordi vi har ansat mange flere medarbejdere til at passe de ældre. Vi har ansat mange flere medarbejdere til at passe børnene i daginstitutionerne, og vi har ansat flere medarbejdere i sundhedssektoren. Hvor er det, der skal skæres ned? Det synes jeg er afgørende at få afklaret her ved denne første behandling.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Hr. Morten Helveg Petersen spørger mig, hvordan vi vil finansiere alle de mange gode forslag, vi har, og jeg nævnte i slutningen af mit ordførerindlæg bare en række af de steder, hvor vi peger på finansiering. Det drejer sig om erhvervstilskud. Det drejer sig om arbejdsmarkedspolitikken. Det drejer sig også om en ny dagpengereform. Det drejer sig om ulandsbistanden. Vi foreslår også øget udlicitering og en række andre ting.

Jeg kan sige, at vores forslag er fuldt finansierede og også mere end det. Vi finansierer såmænd også den afvisning af de initiativer, som regeringen kommer med, på næsten 4 mia. kr. Dem har vi også finansieret i vores oplæg.

Så spørger hr. Jan Petersen, hvad vi så vil gøre for de ledige og dem på kontanthjælp.

Jeg nævnte i mit ordførerindlæg, at dér, hvor vi mener, at det er mest nødvendigt at sætte ind med skattelettelser, er i forhold til dem, som går på arbejde.

Hr. Thor Pedersen nævnte i sit ordførerindlæg et ganske godt eksempel, nemlig sagen i Jyllands-Posten fra sidste weekend om en socialrådgiver, hvor man kan se, at som systemet er indrettet i dag, har hun ikke mere til rådighed end en sammenlignelig kvinde, enlig mor med børn, på bistandshjælp, og det er lige præcis den problemstilling, Det Konservative Folkeparti ønsker at gøre noget ved, nemlig at for den del af befolkningen, som går på arbejde, ønsker vi faktisk, at der skal ske nogle lempelser.

Det er ikke noget, vi skammer os over. Det er noget, vi synes er rimeligt.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Flemming Kofod-Svendsen for en kort bemærkning og fru Birthe Skaarup efterfølgende.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg står med De Konservatives samlede ændringsforslag til finansloven, og der er et hovedpunkt, der hedder budgetforbedringer. Når vi kigger på budgetforbedringer, så er der især ét tal, der for alvor springer i øjnene. Det dækker ca. en tredjedel af de samlede budgetforbedringer. Det hedder ulandsbistand og Mifresta på næsten 4 mia. kr.

Nu har den konservative ordfører og undertegnede jo set adskillige af vores ulandsprojekter, og vi har faktisk konstateret, at de gør en forskel. Vi er også enige om, at vi stadig må gøre dem mere effektive, målrette dem mere og mere. Det er en meget, meget vigtig opgave at gøre ulandsbistanden bedre. Men kan den konservative ordfører give nogen begrundelse for, at vi skal give mindre? Er der ikke behov, og er det ikke den langsigtede konstruktive politik også for at hindre, at vi får øget flygtningestrømmen?

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Birthe Skaarup for en kort bemærkning, og nu har hr. Peter Duetoft også meldt sig.

(Kort bemærkning).

Birthe Skaarup (DF):

Fru Gitte Seeberg havde mange gode visioner på sundhedsområdet, som vi i Dansk Folkeparti kun kan være enige i. Det var om forebyggelse, det var om hospiceordningen, og det var også om behandlingsgaranti for kræftsygdomme.

Vi har en behandlingsgaranti på 4 uger for 4 kræftsygdomme, og fru Gitte Seeberg nævnte så, at den skulle udvides til at omfatte alle kræftsygdomme.

Jeg vil godt høre Det Konservative Folkeparti, om man har regnet ud, hvor lang tid det vil tage at få disse behandlingsgarantier på 4 uger for samtlige kræftsygdomme, og om økonomien i det her?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Nu har de her to stakkels damer jo været hevet frem nogle gange i dag, nemlig damen på kontanthjælp og så socialrådgiveren, og jeg er jo enig med De Konservative i, at forskellen mel-

lem de to er lidt lille. Det, jeg synes der er behov for at få slået fast fra De Konservatives side, er, at det, vi snakker om, er ikke at nedsætte kontanthjælpen, det, det drejer sig om, er naturligvis at skabe en afstand på en anden måde.

Så jeg vil godt spørge fru Gitte Seeberg: Er det så ikke korrekt, at man er nødt til at målrette skattelettelser meget, meget direkte til de lavestlønnede? Vi har så vores forslag om jobfradrag osv., det kan vi jo vende tilbage til, men al snak om generelle skattelettelser må dermed væk. Det er kun, hvis man kan sætte alle midler ind for de lavestlønnede, det vil virke noget, for hvis man delte det ud over alle, så bliver der næsten ingenting til de forskellige. Så er det ikke det, man må gøre? Og derfor hænger al snak om mellemindkomster og højindkomster og skattelettelser i hvert fald ikke sammen med det her.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Jeg vil starte med at svare på hr. Duetofts spørgsmål: For os er det ikke noget mål i sig selv, at det skal være lige præcis den gruppe, som vi her rammer med vores forslag om mellemskatten.

Vi har jo tidligere haft diskuteret forslaget om et jobfradrag og er meget sympatisk indstillede over for forslaget, men vores konklusion er simpelt hen, at det bliver for dyrt at finansiere det, for skal man have et jobfradrag, som virkelig batter noget, så vil det koste noget med 10 eller 20 mia. kr. Der er det, vi siger, at her har vi så fundet en anden løsning, som vi mener kan være med til at løse problemet på en anden måde.

Men jeg vil sige, at vi har megen sympati for jobfradrag, hvis man i øvrigt kunne finde en måde at finansiere det på, men det er det, jeg anser for at være ganske vanskeligt, fordi vi er oppe i meget høje beløb.

Til fru Birthe Skaarup: Nej, vi har ikke regnet ud, hvad det koster. Det, vi har foreslået i vores finanslovoplæg, er, at der bliver nedsat en kommission til at se på, hvordan man ville kunne effektuere en sådan behandlingsgaranti, som omfatter alle kræftsyge og i sidste instans en behandlingsgaranti for alle sygdomme, og før man har et overblik over det, er det vel svært at sige præcis, hvor meget der skal tilføres ekstra. Men det er ligesom for at komme videre, at vi har taget det forslag med på den måde.

Til hr. Kofod-Svendsen: Jeg er enig i, at vi har været ude og se mange spændende bistandsprojekter, og meget af det er godt. Meget af det er også mindre godt, og jeg kan da pege på dér, hvor vi var med Folketingets Finansudvalg sidste år. Det er jo senere kommet frem, at et land som f.eks. Burkina Faso kan man jo godt diskutere om det er rimeligt at yde bistand til.

Vi mener, at med vores forslag placerer Danmark sig, trods alt så højt på listen, på en andenplads på verdensplan, at det kan vi altså godt være bekendt. Vi placerer os på linje med et land som Holland, men det næste land, som kommer nede på listen, er så Sverige, og helt nede, ja, langt nede på listen finder vi så de andre europæiske lande. Så selv med en procent på 0,8 ligger vi helt i toppen.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Aase D. Madsen for en kort bemærkning og derefter hr. Duetoft.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg vil da gerne spørge fru Gitte Seeberg, om fru Gitte Seeberg vil være med til, at vi får en opretning af de personlige tilskud, der gives til de ældre. De personlige tilskud fra kommunerne gives jo kun til de økonomisk svageste stillede ældre, og vi har altså set, at kommunerne har skåret betydeligt ned på det område.

Jeg synes altså, at vi skal give kommunerne et vink med en vognstang her fra Folketinget, således at vi får ensartede og faste regler, så kommunerne ikke på dette område kan snyde på vægten. Vil De Konservative være med til det sammen med Dansk Folkeparti?

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Det var nu godt nok alligevel dagens overraskelse, at fru Gitte Seeberg skulle lyde fuldstændig som en god socialdemokratisk finansminister, for finansministeren har jo altid afvist jobfradrag med nogenlunde de beregninger, som fru Gitte Seeberg kommer med, og vi benægter de beregninger, men det kan vi så vende tilbage til. Jeg er glad for den positive melding.

Så må jeg sige til fru Seeberg: Jamen en lettelse af mellemskatten rammer da ikke de mennesker, vi taler om. Mig bekendt er mange af de mennesker, vi taler om, offentligt ansatte i ganske almindelige stillinger, der faktisk ligger under en indtægtsgrænse, hvor mellemskatten slår

ind. Så jeg spørger bare: Hvorfor er det den, man skal lette, hvis det er samspillet mellem kontanthjælpen og de lavestlønnede, der skal løses? Så hjælper det da ikke noget med mellemskatten. Så er det en anden gruppe mennesker, man går efter, og det er også fint nok, men så skal man bare ikke pakke det ind i historien om denne socialrådgiver og kontanthjælpsmodtageren, for det er altså et andet problem.

Man kan have megen sympati for den lettelse der, men den løser bare ikke det problem, vi taler om.

(Kort bemærkning).

Gitte Seeberg (KF):

Til fru Aase D. Madsen: Regeringen har jo i sin aftale med kommunerne indgået en aftale om, at der skulle være en formuegrænse på 50.000 kr. Det Konservative Folkeparti foreslår rent faktisk, at denne grænse sættes op, og at vi i forbindelse med forhandlingerne om satspuljen gerne vil være med til at sætte nogle penge af til at kompensere kommunerne, så formuegrænsen kan sættes yderligere op. Vi forestiller os noget med 75.000 kr., men grænsen er bestemt til diskussion.

Til hr. Peter Duetoft: Vores forslag har i modsætning til forslaget om jobfradrag den fordel, at også folk, som allerede er i arbejde, får en skattefordel. Men det er rigtigt, at det konservative forslag med mellemskatten jo fordrer, at man tjener over 177.000 kr. Vi ønsker så niveauet hævet. Det forudsætter, at man er oppe på det niveau for at få en skattelettelse.

Men vi foreslår jo netop mellemskatten, fordi det er den skat, som folk i arbejde betaler. En nedsættelse af f.eks. bundskatten vil ikke fremme det formål, som vi gerne vil fremme, nemlig at skattelettelsen går til dem, der er på arbejde.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det hr. Jes Lunde som ordfører.

Jes Lunde (SF):

Regeringens forslag til finanslov for år 2001 er der jo ikke meget dramatik i, og vi betragter i SF først og fremmest det udspil, regeringen er kommet med, som en udstrakt hånd til forhandling. Og når regeringen så på sit udspil har afsat 1 mia. kr., som skal disponeres efter forhandling med partierne, betragter vi det egentlig som et positivt tegn på, at regeringen godt ved, at der er andre, der skal have indflydelse på den her finanslov, end regeringen selv. Og

det ser vi som en god og imødekommende strategi fra regeringens side. Det lover godt for efterårets forløb.

Det vigtigste, man kan sige om det her finanslovforlig, som regeringen lægger op til, er sådan set, at der mangler en del ting. Det er ikke, fordi der er de alvorlige problemer i regeringens udspil som sådan – der er nogle, det skal jeg vende tilbage til – men problemet er først og fremmest, at der mangler noget.

Derfor vil jeg fortælle lidt om, hvad det er for nogle ting, vi i SF synes det er helt centralt at få ind i en aftale, hvad der er en forudsætning for at lave en aftale med os, og det følger under overskrifterne:

Plads for alle. Velfærd for alle. Miljø for alle.

Et vigtigt kendetegn for et velfærdssamfund er, at det giver plads for alle, at der er gode muligheder for arbejde og uddannelse til alle, der kan og vil. Sådan er det ikke i Danmark på alle punkter.

Der er gjort nogle meget store fremskridt i at nedbringe arbejdsløsheden i de år, der går forud for i dag, men selv om det er gået godt på mange punkter, bl.a. i kraft af nogle af de aftaler, vi har været med til at lave, ja, så er der altså stadig væk også væsentlige problemer. Der er stadig væk en stor arbejdsløshed, og der er stadig væk en urimelig behandling af mange arbejdsløse.

I de senere år er der blevet lukket stadig flere muligheder for, at de arbejdsløse kan komme i gang med en uddannelse, mens den statslige og kommunale systemtænkning har taget over med en kursus- og projektfabrik, hvor ledige sendes i aktivering uden synderlig hensyntagen til, om det giver den enkelte et bedre fremtidsperspektiv, og det skal vi have lavet om på.

Vi må simpelt hen væk fra den firkantede systemtænkning, som præger den offentlige arbejdsmarkedspolitik. Vi må kunne forlange en meget større kvalitet, og vi må kunne forlange, at de hensigtserklæringer, som man har vedtaget igennem de sidste mange år, om, at det skulle være individuelle handlingsplaner, nu også bliver til virkelighed.

Og for os at se er den mest nærliggende måde at gøre det til virkelighed på at styrke de arbejdsløses retsstilling, sådan at de selv får en større indflydelse, så de har ret til en dialog, når der skal laves handlingsplaner for dem, at man så faktisk snakker med dem, før Arbejdsformidlingen går ud og køber en stabel kurser, hvor de så står med en masse tomme pladser,

som ledige partout skal presses ind på, uden at man bekymrer sig om, hvorvidt det kan bruges til noget eller ej.

Vi ønsker, at de ledige får en ret til selvvalgt uddannelse i dagpengeperioden, og vi foreslår, at det bliver en ret til 1 års uddannelse inden for en positivliste mod de nuværende kun 6 uger.

Den aftale, vi indgik med regeringen sidste år om at give et tilskud på 100.000 kr. om året til at ansætte ledige over 48 år i servicejob i stat, amter og kommuner, skal ses efter i sømmene, for det har jo vist sig, at der ikke er blevet etableret nær så mange stillinger, som vi i fællesskab håbede på. Vi skal have set på, hvad det er, der går galt i samspillet mellem AF, kommunerne og staten. Og vi skal have set på, om en af forklaringerne måske kunne være, at man benytter sig for lidt af a-kassernes medvirken, a-kasserne, som jo ofte kender deres medlemmer væsentlig bedre, end de offentlige systemer gør.

Vi skal også have åbnet for, at kontanthjælpsmodtagere kan blive ansat i den her type stillinger. Vi skal sørge for, at servicejob også kan bruges inden for selvejende institutioner. Vi skal have udbredt feltet, for vi mener stadig væk i SF, at det er en rigtig strategi, vi er gået i gang med her.

Det at bruge nogle af de midler, vi ellers bruger passivt på at give til dagpenge, på faktisk at få etableret nogle job og så gøre det målrettet for nogle af de grupper, som har svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet igen, i det her tilfælde på grund af aldersdiskrimination, ja, det er en vigtig strategi at forfølge, hvis vi skal mindske antallet af langtidsledige i vores samfund.

Når vi ser på uddannelsesmulighederne, er det bl.a. centralt, at adgangen til at blive voksenlærling bliver bedre, også i forhold til den offentlige sektor, hvor manglende bevillinger i dag ofte spærrer for en fornuftig og nødvendig opkvalificering af ufaglærte.

Mange velfungerende daghøjskoler lukkes også i de her måneder, samtidig med at mange arbejdsløse og bistandsklienter ikke kan komme i gang med det daghøjskeforløb, som måske kunne bringe dem videre i livet, i gang med et arbejde, en uddannelse eller en personlig afklaring af, hvad der skal til for at fjerne de stopklodser, som livet har anbragt foran fødderne på én.

Et alt for stift og firkantet kvotesystem betyder, at formentlig kun omkring 70 pct. af den

samlede statslige kvote, der er på området, forventes at blive udnyttet i år, samtidig med at mange går forgæves med deres uddannelsesønske. Det er et paradoks, og det er fuldstændig urimeligt; det er en situation, vi ikke kan affinde os med. Paradokset må fjernes så hurtigt som muligt gennem en grundlæggende revision af regelsættet; ellers dør endnu flere skoler, og vigtige uddannelsesmuligheder forsvinder.

Og daghøjskolerne må samtidig optages på positivlisten over muligheder for selvvalgt uddannelse i dagpengeperioden. Der er ikke nogen mening i, at folk skal gå arbejdsløse i et langt, langt stykke tid, før man kan komme i gang med et uddannelsesforløb. Jo tidligere, vi gør indsatsen, og jo mere målrettet, vi gør indsatsen på noget, som den enkelte ledige selv tror på, selv er motiveret for, jo større succes får vi.

Egentlig er der ikke nogen overraskende ting i det her. Vi ved jo godt alle sammen, at selv for folk, der ikke er ledige og ikke gjort til numre i et system, er det selvfølgelig sådan, at hvis man kommer i gang med en uddannelse, man selv har valgt, fordi man er motiveret for det, man har lyst til det, det er noget, der fanger én, ja, så er der også meget større chance for, at man bliver god og ender med at kunne få et arbejde inden for det, man uddanner sig til.

Er man derimod sendt hen til en uddannelse, som man bare er blevet proppet hen på uden selv at have lyst til det, ja, så er der stor risiko for, at man bliver ringe, ikke får særlig meget ud af det, fordi man ikke er motiveret for at kaste sig over det, og så får man måske heller ikke engang arbejde i den anden ende. Så derfor er det helt oplagt for os at lægge meget mere vægt på den enkeltes egen motivation.

De problemer, vi kender på daghøjskolerne, findes også på andre felter, f.eks. inden for voksenaluddannelsescentrene.

Det er også vigtigt at øge indsatsen over for de mennesker, der har været så uheldige i livet, at de er røget helt ud af banen i samfundet. Jeg tænker på gadebørn, hjemløse og mennesker med massive misbrugsproblemer. For hver større gruppe, der er udstødt af det danske samfund, må der udarbejdes nogle konkrete nationale handlingsplaner for at løse problemerne.

Der er brug for en forstærket indsats imod diskrimination og for en bedre integration gennem etnisk ligestilling på arbejdsmarkedet.

Velfærd for alle betyder også, at vi må have lukket de huller, der eksisterer i det sociale sikkerhedsnet. Det kan f.eks. være mennesker, som er for syge til at gå på arbejde, for langvarigt syge til at få sygedagpenge og for lidt syge til at få tilkendt en førtidspension. De risikerer i dag at falde i et forsørgelsesmæssigt hul, og det kan vi selvfølgelig ikke have. Vi må have kortlagt de problemer, der er i det sociale sikkerhedsnet, og have lappet dér, hvor der skal lappning til.

SF deltager i øjeblikket i en lang række af forhandlingsmøder om et nyt og bedre førtidspensionssystem, og det forventer vi os meget af. Vi tror, det bliver en reform, der både giver bedre retssikkerhed og gennemskuelighed og også bedre muligheder for at udnytte den enkeltes muligheder, så de, der ønsker det, kan blive ved med at deltage aktivt i samfunds- og arbejdslivet i det omfang, de nu magter.

Reformen kommer efter alt at dømme kun til at gælde for nye førtidspensionister, og derfor er der et hængeparti for at skabe nogle forbedringer også for dem, der er på førtidspension i dag. Og dér ønsker vi at få løftet indkomsten for dem, der i dag må leve på den laveste sats.

På ældreområdet har der i de seneste år vist sig en række problemer med kvaliteten i omsorgen for dem, der er helt afhængige af samfundets hjælp. Hjemmehjælpen er tit blevet kritiseret, og på det seneste er også kvaliteten på landets plejehjem føjet til med mange eksempler på omsorgssvigt, og det kan vi simpelt hen ikke være bekendt i så rigt et samfund som det danske. Vi må sørge for at få ansat de mennesker, der skal til for at få løftet opgaverne forsvaret.

Samtidig ønsker SF en større åbenhed og demokratisering. Vi foreslår, at repræsentanter for de pårørende og de ansatte indgår i en bestyrelse på det enkelte plejehjem, så man i samarbejde med ledelsen kan få skabt gode og vel fungerende plejehjem til gavn for alle parter. Samtidig er der også et klart behov for at få bygget nogle flere plejehjem og ældreboliger. Det er simpelt hen helt uholdbart, at man skal vente i årevis på at få en egnet ældrebolig.

Når det gælder de økonomiske forhold for ældre, har SF sat fokus på de økonomisk dårligst stillede, og her vil vi i forhandlingerne stille krav om forbedringer, bl.a. gennem ændring af de medicintilskudsregler, som har været et hårdt slag for mange ældre med helt små indkomster.

På børneområdet finder vi det oplagt at få lovfæstet en børnepasningsgaranti, bedre barselorlov til fædre og en forhøjet SU til studerende med børn, som jo har meget lidt at leve af.

I sundhedspolitikken har samfundet det grundlæggende problem, at efterspørgslen principielt er umættelig, og det giver en svær opgave med hele tiden at prioritere. SF har støttet indsatsen for at få nedbragt ventelisterne, senest med sidste års finanslovaftale, hvor der blev bevilget 495 mio. kr. til en styrket indsats på kræftområdet i perioden 2000-2002. Og til det her års finanslovaftale ønsker vi især at satse på det forebyggende arbejde i folkesundhedsprogrammet og gennem et bedre arbejdsmiljø, så vi i livsstilen og i arbejdslivet gør mere for at undgå at producere syge.

Også den sundhedsmæssige sammenhæng med det ydre miljø ønsker vi at sætte øget fokus på.

I uddannelsespolitikken vil vi bl.a. sætte fokus på en flerårsaftale for de videregående uddannelser, som kan mindske budgetusikkerheden og give bedre betingelser for at fortsætte den vigtige satsning på at give vores unge de stærkest mulige forudsætninger i videnssamfundet.

Miljøpolitikken er som altid en helt central faktor for SF, når vi skal lave en aftale om finansloven. Vi ønsker at satse kraftigere på økologi og vedvarende energi, og vi vil sætte fingeren på de ømme punkter dér, hvor udviklingen langt fra af sig selv sørger for bæredygtighed.

Det går stadig væk galt med drivhuseffekten, hvor vi i Danmark har mere end svært ved at tøjle især trafikens CO₂-udslip. Meget tyder på, at vi har brug for et nyt værktøj, og der vil SF gerne pege på roadpricing, fordi det giver en mulighed for at gøre bilkørsel dyrere dér, hvor der er en velfungerende kollektiv trafik, uden at vi behøver at gøre det dyrere for slagteriarbejderen i Ringkjøbing Amt at køre i bil til arbejdet et sted, hvor der vitterligt ikke er andre muligheder.

På kemikalieområdet er der også behov for en mere markeret indsats både herhjemme og internationalt. Vi oversvømmes stadig væk af uhyrlige mængder nye stoffer. Det stiger mere og mere, ikke mindst i vores fødevarer. Der er brug for en skarpere forbudskurs og også gerne for heftigere afgifter dér, hvor vi ikke kan gå forbudsvejen.

Miljø for alle betyder for SF også at give befolkningen bedre adgang til gode naturoplevelser. Den vedtagne målsætning om at fordoble Danmarks skovareal i løbet af 100 år bliver ikke opfyldt med de bevillinger, der er afsat på finansloven i øjeblikket til skovrejsning. Der må ganske enkelt en hel del mere til. Tilsvarende ligger der i Miljøministeriets skuffer og skabe masser af grydeklare forslag til god naturgenopretning, hvor kun de nødvendige bevillinger mangler.

I samme boldgade kan det jo undre, hvorfor regeringen vil sløjfe støtten til læplantning i det åbne land. Den slags tiltag er der jo både mange miljøgevinster og god beskæftigelse i, og i den samme boldgade ønsker SF at sikre fortsatte bevillinger til den grønne jobpulje, som netop i en uafhængig vurdering har fået ros for at skabe nye faste stillinger, samtidig med at der løses væsentlige miljøopgaver.

Når SF ser på det samlede resultat af finanslovsforhandlingerne, er det vigtigt for os, at der er tydelige sociale fremskridt, forbedringer for miljøet og en fremtidssikring af et godt samfund inden for uddannelse, kultur m.v.

I boligpolitikken er der også brug for at fortsætte arbejdet med kvarterløft, så vi hæver kvaliteten i belastede boligområder, og der er brug for et større alment boligbyggeri og byggeri af ungdomsboliger.

Vi er enige med regeringen i den overordnede økonomiske linje og er også parat til at redde økonomien for eftervirkningerne af den kommende folkeafstemning, uanset om befolkningen siger ja eller nej. I begge situationer kan vi jo risikere et forløb, der kalder på en forstærket opmærksomhed. Tilhængerne af et ja har så rigeligt beskrevet det i tilfælde af et nej. Lad mig så bare tilføje, at ved et ja kan man jo også risikere noget, man kan risikere en overoptimisme på Børsen, som trækker en overophedning af økonomien med sig, som der slet ikke er plads til, og så kan det give et behov for et økonomisk indgreb. Tiden vil vise, om den situation opstår, men vi er i hvert fald i SF under alle omstændigheder klar til at vise rettidig omhu i den økonomiske politik.

SF er også som tidligere fuldt ud indstillet på at finansiere vores forslag, ligesom vi er åbne over for at se på de fleste af regeringens forslag.

Jeg bør for en sikkerheds skyld nævne, at vi i SF stadig væk mener, at det er en forkert strategi for Europa at gå ind i konkurrerende skatenedsættelser. Regeringen vil i år gerne sætte

selskabsskatten ned fra 32 til 30 pct., men for os virker det altså ganske meningsløst at lægge sig i spidsen for skattenedsættelser i EU, hvor den gennemsnitlige selskabsskat er på 35,4 pct. Vi risikerer at medvirke til at undergrave finansieringen af velfærdssamfundet. Regeringen burde derfor i stedet for satse hårdt på at få indført bindende fælles mindstenormer for beskatningen i EU, det vil der være langt mere perspektiv i.

Tilsvarende er vi meget interesseret i en aktiv og fremtidsorienteret erhvervs politik under de overskrifter, der ligger i regeringens planer med dk21-programmet. Vi vil i den sammenhæng gerne tilføje et nyt perspektiv, nemlig medarbejdere, som det er på tide at få åbnet større muligheder for, f.eks. i forbindelse med generationsskifte. Vores forslag på det her felt og på mange andre felter er alle velkomne til at læse meget mere om på www.sf.dk.

SF ser frem til at komme i gang med forhandlingerne, når vi er på den anden side af folkeafstemningen. Vi har allerede hørt nok om Venstres og De Konservatives forslag til, at det er svært at forestille sig, at regeringen kan få ret meget ud af at forhandle til den side. SF er parat til at indgå en aftale med regeringen om den samlede finanslov for år 2001 med skiftende konstellationer af andre partier, som gerne vil være med.

Vi forestiller os jo nok et forhandlingsforløb, hvor vi i starten af oktober måned kan få lagt fast, hvad det er for nogle hovedområder, vi prioriterer, og her er det for SF afgørende, når vi skal lave et forlig om den her finanslov, at arbejdsmarkedet står centralt, indsatsen for at give bedre jobmuligheder og bedre uddannelsesmuligheder for de arbejdsløse skal være en central brik, det at lave et socialt løft for udsatte grupper, både det at få en bedre omsorg, f.eks. for vores ældre, også det at få nogle økonomiske løft for de allersvageste grupper, og så det at få en bedre satsning på uddannelse og en skærpet miljøpolitik.

Kan vi blive enige om at arbejde med de temaer, kan vi godt i løbet af oktober måned skruer en god aftale sammen med regeringen. Det håber vi, det forventer vi, og hvis det lykkes i et godt omfang, kan det også ende med, at vi kan stemme for finansloven ved tredjebehandling.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg lyttede med stor interesse til SF's ordførers tale om miljø, og jeg mærkede mig bl.a., at SF's politik i forhold til salmonellabekæmpelse og andre zoonoser skulle klares med forbud og afgifter. Kunne det tænkes, at SF ville være med til at mødes for at undgå, at de store ulykker ruller ned over landbruget, så man ikke får pillet nogle af de penge væk, som regeringen agter at pille fra forskningen, således at der er flere penge til forskning?

Jeg mærkede mig, at SF's ordfører også var imod, at man fuldkommen udraderer alt, hvad der hedder tilskud til læbeplanning. Det er også noget, som Venstre er meget imod. Er det tænkeligt, at Venstre og SF og andre partier kan mødes på det område uden om regeringen, så vi kan få afværget de ulykker?

Så har jeg forslag til, hvor pengene kan findes. De kan så rigeligt findes inden for det område, som man i forvejen har ved landbruget, for ud over at man tager tilskud osv. væk fra landbruget, så finansierer man en hel masse, ved at man kræver større og større skatter ind fra landbruget.

Men mit hovedspørgsmål er, om man vil være med til at reducere de ulykker, der truer landbruget, BSE-bekæmpelse osv.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg har hørt, at den socialpolitiske ordfører, hr. Villy Søvnald, for nylig har sagt, at der skal øremærkes 500 mio. kr. til ældreområdet på finansloven. Så vil jeg da gerne høre, om de 500 mio. kr. skal tages ud af den såkaldte pulje, eller om de skal tages ved nye afgifter, bl.a. grønne afgifter, som vender den tunge ende nedad, og som bl.a. påvirker de ældres varmeregning.

Og hvad vil hr. Jes Lunde gøre for at hjælpe de ældre, for den høje varmeregning betales her og nu, hvorimod taksterne med hjælp til varme først bliver reguleret hen ad vejen om 1 år.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Først til hr. Karsten Nonbo: Jeg synes, det bedste er vigtigt, at samfundet engagerer sig i at forske i zoonoser, i forskellige problemer inden for fødevarerområdet. Det gør samfundet jo også. Er der nogen specielle problemer med bevilningerne på det felt, er vi villige til at kigge på

det, uden at jeg selvfølgelig kan love, at der bliver plads til alt i finanslovforhandlingerne.

Om læbeplantning har jeg sagt, at jeg simpelt hen ikke forstår, at man vil spare på det område. Man får et godt miljø for det, man får bedret vilkårene for vildtet, der er masser af ting, god natur, i det og samtidig god beskæftigelse, så det er vi bestemt optaget af.

Men at finansiere det ved at lade være med at opkræve øgede skatter! Det må være en fortalelse, vil jeg sige til hr. Nonbo, det kommer der ikke nogen penge ud af, det er nærmest en dobbeltudgift. Så vi skal nok finde på noget andet til at få det til at hænge sammen.

Fru Aase D. Madsen spørger mig, hvad det præcis er, vi vil på ældreområdet. Vi vil ganske meget, så der bliver jo en prioritering og en snak om, hvad vi kan komme igennem med. Vi synes, det er vigtigt at sørge for en bedre omsorg over for de ældre, det er det primære. Vi kan ikke have de omsorgssvigt med dårlig hjemmehjælp, med plejehjem, hvor de ældre bliver behandlet urimeligt, vi kan simpelt hen ikke have det. Og det kræver både flere penge, at der bliver ansat nogle folk, og så kræver det, at der bliver en større åbenhed om driften af det enkelte plejehjem.

Vi foreslår nogle bestyrelser, hvor de ansatte og de pårørende i fællesskab udgør en bestyrelse, så der kan komme en debat om: Hvordan går det egentlig på det her plejehjem? Det satser vi meget på, og jeg kan se, at der er opbakning også fra andre til det.

Vi er også optaget af de ældres økonomi selvfølgelig, og der indgår vi meget gerne i snak med andre om, hvad der er den bedste strategi. Vi har kig på de personlige tillæg, vi har kig på medicintilskuddene, hvor der er blevet gennemført nogle forringelser over for de ældre. Det er vigtigt at sørge for, at der kommer nogle forbedringer dér, især for dem, der har de laveste indkomster.

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg skal medgive hr. Jes Lunde, at det var lidt af en fortalelse. Det regnestykke er meget svært at få til at gå op. Det, jeg ville sige, var, at man tager så rigeligt fra landbruget i skatter og afgifter, så hvis SF vil være med til at slå regeringen over fingrene, hvis de piller i de tilskud. Altså ud over at landbruget kommer til at betale 375 mio. kr. mere, fratager man dem 233 mio. kr. i forskellige ordninger. Så landbruget finansierer

rigeligt ved, at man tager penge fra dem, og samtidig giver man dem så også en ekstra opkrævning.

Men det, jeg sådan set meget gerne ville, var at kvittere for den imødekommenhed, som hr. Jes Lunde viser på områderne omkring læbeplantning, omkring sygdomsbekæmpelse osv., at det ikke er landbruget alene, der skal bære de udgifter.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil også gerne kvittere for hr. Jes Lundes udtalelser om positivt at se på at hindre den besparelse på læbeplantning og også på zoonoseområdet, at vi gik ind og kiggede dér.

Det, jeg vil høre hr. Jes Lundes direkte kommentar til, er, at vi i 2 år har haft et loft over jordskatten på 8 promille, og det loft har regeringen ikke i sine forslag ønsket at videreføre. Og der vil jeg gerne høre, om hr. Jes Lunde er indstillet på, at vi også for 2001 får lagt et loft over jordskatten.

Hvis vi ikke gør det, betyder det jo totalt en merudgift for landbruget på 350 mio. kr. De 100 mio. kr. som følge af, at jordværdierne er steget, og de 250 mio. kr. – i cirkatal – som følge af, at loftet ikke bliver videreført. Så der ville det være rart at vide, når vi nu skal ind i forhandlinger, hvordan SF's holdning vil være dér.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, jeg fik vist sludret lidt rigeligt i det i mit spørgsmål til hr. Jes Lunde.

Jeg var meget glad for svaret, for vi er jo toltalt enige, og det kunne hr. Jes Lunde vel også se på mit nikkeri og mit store smil med hensyn til kontrol med plejehjem og bedre omsorg. Men pengene skal komme et sted fra, og så er jeg jo bange for, at SF så finder pengene ved nye afgifter. Og disse afgifter, som jeg sagde før, vender jo den tunge ende nedad, bl.a. med hensyn til de ældres varmeregninger, som først efterfølgende reguleres op.

Skal vi gøre noget her og nu for, at efterregulering af varmeregninger sættes i takt med den stigning, der sker?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Først om jordskatterne: Nej, jeg kan ikke love lavere jordskatter. Det er i virkeligheden en lidt svær problematik, for det, man efter min opfat-

telse burde gøre omkring de samfundsskabte værdistigninger, som er på jord og fast ejendom, var, at man burde sørge for en effektiv beskatning i forbindelse med salg.

Jeg har altid syntes, at det er en lille smule tosset, at vi presser folk hårdt for, at de skal betale nogle løbende ejendomsskatter. Dem skal de betale mere og mere i. Og det kan de måske have svært ved at betale. Og til gengæld scorer de så den dag, de sælger hele bedriften, en milliongevinst, hvor der ikke betales så meget i skat.

Så det burde egentlig være løsningen, at man sagde, at det tidspunkt, hvor folk virkelig har pengene i millionklassen, er dér, samfundet skal have sin del, frem for den hårde løbende beskatning. Men vi har jo ikke kunnet finde noget flertal i Folketinget for at tænke sådan, og derfor er vi nødt til at sige, at for at alle gevinsterne på jorden ikke bare skal ryge ud til privat forbrug og samfundet skal have sin del, er vi nødt til løbende at have nogle forholdsvis kradse jordskatter også over for landbruget. Det er vilkårene, for vi skal have finansieret vores velfærdssamfund. Et eller andet sted skal pengene komme fra.

Så var der det med nye afgifter, om vi har planer om en stribe nye afgifter og varmeregninger for pensionister og sådan noget. Jeg tror absolut ikke, der er nogen brug for at forhøje oliepriserne for tiden. Det har markedet klaret af sig selv, må man sige, så vi har i hvert fald ikke nogen tanker om at komme ud med nye afgifter, som gør det endnu dyrere at varme huset op for pensionister.

De ting, vi har i kikkerten på afgiftsområdet, er nogle helt andre ting. Vi har nævnt kemikalieområdet, altså de mange kemiske stoffer, som omgiver os i øjeblikket, hvor vi på nogle punkter kan forbyde nogle af de groveste giftstoffer. På andre områder er man nødt til at gå afgiftsvejen, fordi man ikke kan forbyde, og dér ser vi en oplagt mulighed for at finde et provenu.

Vi skal jo prøve bedst muligt at sørge for at få finansieret velfærdssamfundet med mindst mulig ulempe dér, hvor vi henter pengene, og kan vi så oven i købet hente pengene et sted, hvor det har en positiv virkning på miljøet, på sundheden over for befolkningen, er vi meget optaget af det.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Til hr. Jes Lunde: Omkring argumentationen for, at nu skal Grundskatterne op igen for landbrugsejendomme mange steder fra de 8 promille op til 24 promille, så siger hr. Jes Lunde, at det måske var bedre at holde de skatter nede mod til gengæld at beskatte det, man tjener, når man solgte sin landbrugsejendom. Jamen bliver man ikke beskattet ved salg af sin landbrugsejendom? Er der ikke en beskatning af avancen ved salg af landbrugsejendomme?

Så det, hr. Jes Lunde siger der skal være modstykke til, at man ikke betaler de løbende grundskatter, har man gennemført.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Ja, både og, vil jeg sige til hr. Thor Pedersen. Jeg er ikke særlig tilfreds med den ejendomsavancebeskatning. Der er mange, som ikke betaler noget overhovedet, det er alle parcelhusejerne. De gevinster, de har på jord og fast ejendom, er slet ikke under ejendomsavancebeskatningens regler. Det synes jeg er dybt mystisk.

Jeg synes, det var mere rimeligt, at man betalte sin skat, når man tjente flere hundrede tusinde kroner ved et salg, frem for at man skal betale den kradse lejeværdi løbende, som godt kan gøre ondt, og hvor folk siger: Jamen de penge har vi jo ikke.

Men vi har altså bare ikke kunnet finde noget flertal i det her Folketing for at tænke sådan, for at sige, at samfundet skal have sin del, når pengene er der, i stedet for at tage dem løbende.

Så er det rigtigt, at for landbrugets vedkommende er der en ejendomsavancebeskatning; den er jeg ikke imponeret over. Jeg synes, der er mange dårligdomme i den. Nogle af dem opstod i forbindelse med et forlig, som Venstre lavede med skatteministeren, som dengang hed Carsten Koch. Det var et forlig, der indebar, at den måde, man beregnede kursgevinster op og ned på, indgangsværdier og udgangsværdier, gjorde, at folk kommer til at betale ejendomsavance af et tab. Hvis folk har haft et kurstab, kommer de til at betale ejendomsavanceskat af det. Det kan de takke Venstre for. Det synes jeg var dybt godnat, og det gav vi også klart udtryk for fra SF's side dengang.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Flemming Kofod-Svendsen og derefter hr. Thor Pedersen.

(Kort bemærkning).

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Altså, jeg vil sige, at nu stillede jeg et spørgsmål om landbrugets jordskatter, og der overraskede jeg da over at høre hr. Jes Lunde inddrage parcelhusejerne. For parcelhusejerne er der ikke nogen ejendomsavancebeskatning, det er rigtigt, men det vedrører jo heller ikke denne sag. Vi siger jo netop, at der er en ejendomsavancebeskatning på landbruget. Hvorfor skal der så ikke være det loft, også i år 2001, som der er i år 2000, og som der var i 1999? Var SF modstander af, at det loft blev indført, eller hvad?

Altså, parcelhusene er, synes jeg, fløjtende ligegyldige, når vi drøfter landbrugets jordskatter. Derfor vil jeg gerne vide: Hvad er begrundelsen for, at det loft ikke skal videreføres? Der er jo samme ejendomsavancebeskatning i år 2000, som der vil være i år 2001.

(Kort bemærkning).

Thor Pedersen (V):

Jamen jeg må spørge hr. Jes Lunde: Når nu hr. Jes Lunde er klar over, at der er en beskatning af avancen ved salg af landbrugsejendomme, at man endda kan finde eksempler på, at der er en urimelig beskatning, hvor er så argumentet for at fastholde jordbeskatningen på mere end de 8 promille, endside overhovedet at have en løbende jordbeskatning?

Og skal jeg i øvrigt forstå hr. Jes Lunde på den måde omkring parcelhuse, at hvis man beskattede den løbende værditilvækst, så ville hr. Jes Lunde fjerne alt: ejendomsværdiskatter, grundskatter i øvrigt til kommunerne, således at det ikke var et skatteobjekt, før man realiserede værdierne? Skulle jeg forstå hr. Jes Lunde sådan?

(Kort bemærkning).

Karsten Nonbo (V):

Jeg vil høre, om hr. Jes Lunde ikke kan medgive mig, at der er to asociale ting ved jordskatterne. For det første kan promillen for to ejendomme, der ligger på hver sin side af markskellet i henholdsvis den ene og den anden kommune, være fra 6 til 24, plus at der fra den ene ende af landet til den anden er meget store forskelle på jordens værdi, hvilket giver en meget stor forskel i beskatningen.

Kan hr. Jes Lunde ikke se, at vi kan modvirke det ved at have et loft over jordskatterne?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Det ene spørgsmål drejer sig om parcelhusverdenen. Kan vi dér slippe for både ejendoms-skatter og lejeværdi og alt muligt? Ja, men så skal vi jo altså have flere ting med ind i billedet her.

Lejeværdien er historisk begrundet i, at man har rentefradragsretten. Det kan hr. Thor Pedersen læse en hel masse om hos sin parti-formand, hr. Anders Fogh Rasmussen, som har skrevet glimrende bøger om det for mange år tilbage.

Der er et samspil her, hvis man vil have lov til at betragte private udgifter som noget, der skal trækkes fra over selvangivelsen. Det er jo egentlig ikke normalt, når det er private udgifter, vel, men vi har sagt o.k., når det drejer sig om de her renteudgifter, dem kan man trække fra. Til gengæld har man så også en lejeværdiberegning.

Det er spejlbilleder, og der kan man ikke gå ind og bare fjerne den ene brik og sige, at nu er det slut med alle beskatninger af ejerboligerne, for så får vi simpelt hen et gigantisk hul i statskassen, og det skal man også lige have med i betragtningen herinde i Folketinget. Det kan være nemt nok at tage en enkelt brik ud og sige, at vi gerne vil af med dén skat, og at vi gerne vil af med dén skat. Men vi har altså nogle sygehuse, vi skal have betalt for. Vi har et skolevæsen, vi skal have betalt for, osv. osv. Derfor kan man ikke ufinansereret bare stå og love, at nu fjerner vi det hele. Det hænger ikke sammen.

Men jeg er meget interesseret i at gå ind i den principielle og langsigtede diskussion. Hvis der er nogle partier, der vil være med til at snakke om en konsekvent beskatning af gevinster, samfundsskabte gevinster, når folk tjener dem, så vil jeg godt snakke om, hvorvidt vi med det prøvenu, vi får ind på den måde, kan lempe på nogle løbende skatter. Det er jeg bestemt interesseret i.

Så er der det dér med, at der er meget stor forskel på beskatningen over kommunegrænserne. Det er rigtigt nok. Det er der jo også. Kommuneskatten kan også være forskellig. Det er jo grundvilkårene. Når man vil have en decentralisering i samfundet, når man vil have lokale beslutninger, der træffes af byrådene derude, så vil der være en forskellig beskatning, og det er altså en lokal afgørelse, og det må folk forholde sig til, når de stemmer på deres byråd. Hvad er det for en service, de vil have lokalt, og

hvad er de villige til at betale i skat lokalt? Det overlader vi til en lokal afgørelse.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken. Hr. Kristian Thulesen Dahl.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er jo et forslag til finanslov, regeringen har fremlagt som, må man sige, står i lyset af den kommende folkeafstemning om euroen den 28. september. Det blev bemærket både i forbindelse med finansministerens fremlæggelse af finanslovsforslaget og også i forhold til den tids-termin, man har lagt for dagen i forhold til forhandlinger med partierne. Det er der jo ikke noget at sige til.

Finansministeren gik endda så vidt, at han i sin fremlæggelse tog fat omkring det her med de økonomiske konsekvenser i forhold til folkeafstemningen ved at udbasunere, så det da ikke kunne misforstås, at der var enorme omkostninger ved et nej, og at det måtte man tage højde for i de kommende års finanslove, måtte man jo tro, sådan en 5, 6, 7 år, når man skulle lave finanslove i de kommende år. 5 mia. kr. nåede finansministeren frem til at det ville koste, hvis vi stemte nej.

Jeg ved ikke, om jeg, da jeg overvågede det i medierne, var den eneste, der blev stærkt forbløffet og havde i baghovedet, at det her er da vist ikke den finansminister, der plejer at træde frem og forelægge statens finanser. Gad vide, om der er en, der puster ham lidt i nakken.

Der er flere, der har haft de gisninger, at statsministeren måske syntes, at fagministrene gjorde lige lovlig lidt nok for at få det ja frem den 28. september, nu skulle der sættes skub på kampagnen, og nu skulle danskerne for alvor forstå, at de skulle stemme ja. Den tanke kunne man jo godt få, når finansministeren helt stik mod sin normale måde at agere på udbasunerer et tal i størrelsesordenen 5 mia. kr., der ville komme i omkostninger om 4, 5, 6 år.

Så statsministeren sidder nok et eller andet sted og er rimeligt tilfreds med finansministeren i dag og synes, at finansministeren nu også har givet sit bidrag til at skubbe danskerne på plads i forhold til folkeafstemningen. Vi andre kan så sidde tilbage med en fornemmelse af, at her var finansministeren ude i et ærinde, som han i virkeligheden ikke har det særlig godt med selv. Sådan tror jeg også historiebøgerne kan blive skrevet om ganske mange år, også når

finansministeren giver sit eget bidrag til handlingsforløbet omkring det spil, der har været.

Selvfølgelig koster et nej den 28. september ikke 5 mia. kr., men man kan jo sige, at hvis man seriøst skulle have lavet et regnestykke fra Finansministeriets side i lyset af finanslovdiskussionen, som gik ind på spørgsmålet om et ja eller et nej, så var der et andet tal, finansministeren burde have i sin finanslov og burde have gjort opmærksom på ved fremlæggelsen, og det tal vil jeg selvfølgelig gerne spørge til her under førstebehandlingen.

Og hvad er det for et tal? Ja, det er omkostningerne ved omstilling fra kroner til euro, hvis det bliver et ja den 28. september. Hvor står det i finansloven? Der er lavet forskellige beregninger: En hollandsk undersøgelse siger, at i Holland påregner man, at det vil koste ca. 1 pct. af bruttonationalproduktet, altså af den årlige produktion, at omstille fra national valuta til euro – ca. 1 pct. Omregnet til danske forhold er det 12-15 mia. kr. En del danske eksperter har været ude på banen med en omkostning i størrelsesordenen 15 mia. kr. som det, det koster at gå fra kroner til euro i tilfælde af et dansk ja.

En stor del af disse omkostninger er naturligvis i den private sektor; de skal jo ikke nødvendigvis indregnes i en finanslov, medmindre man vil afhjælpe nogle omkostninger for nogle sektorer i forbindelse med overgangen. Men en del af omkostningerne – det så vi også i forbindelse med år 2000-problematikken – vil naturligvis også være offentlige omkostninger. Hvor er det, de fremgår? Altså på debattmøderne, rundt omkring får vi at vide: Der er såmænd ikke nogen større omkostninger; de omkostninger, der er, er sparet ved et mindre vekselgebyr. Gælder det også for statens vedkommende, for den offentlige sektors vedkommende?

Jeg synes, det havde været interessant, hvis finansministeren havde brugt tid på det ved fremlæggelsen. Det havde været yderst relevant i forhold til en folkeafstemning den 28. september, hvor regeringen jo håber, det må blive et ja, og vi andre så naturligvis håber, at det bliver et nej.

Finansministeren kunne også have gisnet lidt om, hvad den faldende eurokurs betyder i forhold til den øgede inflation, som vi jo også importerer til Danmark, fordi vi er knyttet op til euroen, hvad det har af konsekvenserne for finanserne i løbet af de kommende 3, 4, 5, 7-8 år. Det gjorde finansministeren heller ikke. Det havde også været yderst interessant.

Det er da rigtigt nok, at vi som andre partier siger, at vi vil holde fast i fastkurspolitikken i tilfælde af et dansk nej. Men en interessant analyse at lægge frem i forbindelse med diskussionen op til afstemningen havde da været: Hvordan påvirker den faldende eurokurs, den drastisk faldende eurokurs med nye lavpunkter her i det seneste døgn – det er, uanset om det er dag eller nat, der handles jo døgnet rundt – det, at inflationen er på vej op med den konsekvens, at renterne stiger? Seks gange foreløbig har Den Europæiske Centralbank sat renten op. Sådan nogle analyser, som kunne være dybt saglige for finansministeren at bruge tid på, ved jeg godt at statsministeren ikke ville have været så glad for, for det ville ikke entydigt have talt for et ja den 28. september, og derfor blev der ikke brugt krudt på det.

Så til den egentlige finanslov. Nu har jeg brugt lidt krudt på det andet med euroafstemningen, for det gjorde finansministeren jo også ved sin fremlæggelse:

Hvem ønsker finansministeren nu at snakke med i forbindelse med finansloven? Det har været spændende for Dansk Folkeparti at se frem til at få svar på det, også al den stund vi jo sidste år ikke var inviteret til finanslovforhandlinger. Og jeg kunne da tænke mig lige at gøre finansministeren opmærksom på – altså rose finansministeren, det skal der jo også være plads til, når der er grund til det, at man gør fra Folketingets talerstol – at sidste år ved førstebehandling af finansloven for indeværende år, nemlig den 7. september, holdt jeg et ordførerindlæg, som gav finansministeren anledning til at udtale følgende i sin svarkommentar til ordførerne, og nu citerer jeg fra Folketingets forhandling 1999-2000, side 8075:

»Men det var egentlig et meget behersket ambitionsniveau, hr. Thulesen Dahl gav udtryk for, og jeg mener, det er en langt kraftigere tilnærmelse til det, der er realistisk, end det, Venstre og De Konservative har demonstreret i deres udspil.«

Det troede jeg selvfølgelig affødte, at finansministeren og Dansk Folkeparti indledte en dialog om indholdet af finansloven, også på møder i Finansministeriet. Det gjorde det så ikke, og alle husker naturligvis stuerenhedsdebatten, som statsministeren valgte at trække op efterfølgende, og som gjorde, at finansministeren selvfølgelig fik besked igen fra Statsministeriet på, hvordan han skulle agere. Og denne her gang var det så, at det, der var sagt ved første-

behandlingen i september måned, selvfølgelig ikke skulle stå til troende. Dansk Folkeparti skulle naturligvis ikke indblandes i regeringens politiske arbejde, hvad vi så heller ikke blev.

Men så havde jeg måske forventet, at vi i år stod i en anden situation. Nu har der også været holdt et møde i Aalborg mellem vores partiformand og statsministeren, og det var da en meget fornuftigt og saglig diskussion, der var dér, og der var vi så altså stuerene nok til at kunne komme i selskab med selveste statsministeren. Det var vi da meget glade for.

Derfor var min forundring stor, da jeg så i forbindelse med fremlæggelsen af finansloven kunne læse i B.T., at finansministeren ikke inviterer Dansk Folkeparti til finanslovforhandlinger i år som det eneste af Folketingets partier. Han siger, og jeg citerer nu fra B.T., onsdag den 30. august, dagen efter fremlæggelsen:

»Afvisningen er ikke udtryk for en politisk markering. Det er blot ikke særlig sandsynligt, vi kan lave noget med Dansk Folkeparti.«

Hvad bygger finansministeren det på? I forhold til udtalelsen sidste år var det åbenbart meget realistisk, at der kunne laves noget med Dansk Folkeparti. Det var jo det, finansministeren gav udtryk for. Det er et spørgsmål, jeg selvfølgelig glæder mig til at få svar på.

Regeringen har i forbindelse med finanslovsfremlæggelsen og også forud for den sat en dagsorden for forhandlingerne, der i givet fald finder sted fra oktober måned med en række udvalgte partier herinde i Folketinget. Den dagsorden er slet ikke fremmed for Dansk Folkeparti. Vi synes faktisk, at mange af de ting, regeringen nu vil diskutere, er meget, meget fornuftige at få frem på den politiske dagsorden.

Det følger også af regeringens folkehøringer, stort opreklamerede, medieombruste folkehøringer, at der skulle sættes fokus på et par områder. Men når sandheden skal frem, virker det for os lidt rigeligt, som om regeringen har travlt med at fortælle en hel masse om, hvad man vil gøre specielt på ældreområdet. Og når det så kommer til indholdet og til realiteterne, kunne man godt, som statsministeren vist har sagt på et tidspunkt, gøre det lidt bedre.

Vi kan godt gå længere tilbage, altså før folkehøringerne fandt sted i foråret. Tag statsministerens nytårstale den 1. januar 1998, hvor statsministeren udtalte, at det er usympatisk og unødvendigt med voldsomme nedskæringer på velfærdsområdet. Danmark har alle muligheder

for at tage fat på det, vi før ikke har kunnet, og vi skal igen tage et nyt stort skridt mod bedre livskvalitet for alle i vort land. Der skal gøres en ekstra indsats for de udsatte, de syge, de ældre og de handicappede.

Det var statsministerens nytårstale den 1. januar 1998.

Så kommer vi til folkehøringerne, hvor der bliver sat fokus på ældreområdet, så man da virkelig kan høre det. Det var positivt, og det var godt. Og jeg forstod det således, at regeringens målsætning på ældreområdet var, at de svage ældre får den hjælp, de har behov for, at der er passende boligtilbud til de svage ældre, at der tages hensyn til de svage ældres særlige behov, at der meldes klart ud om, hvilken service der tilbydes, at kommunerne holder, hvad der bliver lovet, og at de ældre sikres indflydelse på og aktiv deltagelse i fastlæggelsen af deres levevilkår.

Se, det er jo nogle målsætninger, der vil noget. Det er flotte målsætninger, regeringen her har opstillet, som jeg har forstået er regeringens egne bud. Derfor kommer vi så til – i forhold til finanslovsfremlæggelsen og i forhold til kommuneaftalerne – hvad der så reelt kommer til at ske nu.

Og hvad kan vi så se, der sker på finanslovsområdet? Vi kan se, at der afsættes en pulje til nye initiativer på 1 mia. kr., men en pulje, som jo ikke bare – bare i citationstegn – skal gå til de ældres behov, som de flot formulerede målsætninger ellers kunne tyde på. Næh, de nye initiativer, står der i bemærkningerne, i forhold til den her nye pulje skal gå til forskning, skal gå til de videregående uddannelser, skal gå til erhvervslivets overgang til vidensøkonomi og skal gå til omstilling af aktiviteter på værfterne.

Så er det, man kan tillade sig at spørge: Jamen hvor mange af ressourcerne er der så tilbage til de ældre? Jeg har tidligere under debatten her i dag forsøgt at få hr. Jan Petersens bud helt konkret på, om kommuneaftalen inklusive den her pose penge, der så bliver til rest af den milliard kroner til nye initiativer, er tilstrækkelig til at opfylde det, regeringen nu har skabt af forventning, reel berettiget forventning om det, der vil ske på ældreområdet her i efteråret. Jeg tror det ikke. Og hr. Jan Petersens svar var da også, hvis vi lige skal erindre det, at nåh jo, men der er tale om en proces, og det er jo ikke bare penge, der skal til. Man skal også indholds-mæssigt diskutere, hvordan man forbedrer behandlingen af vores ældre i samfundet.

Jeg er da helt enig i, at der er tale om en proces. Jeg er da helt enig i, at det også handler om menneskelig kvalitet, handler om at behandle vores ældre med respekt, eksempelvis handler om at løfte det forslag, SF fremlagde her for et øjeblik siden, der handlede om brugerbestyrelser, hvor de pårørende får en langt mere engageret indsats med hensyn til, hvordan ældreområdet fungerer på det enkelte plejecenter.

Men det handler altså også om penge. Derfor vil jeg endnu en gang sige til regeringen, at det er Dansk Folkepartis overbevisning, at de ressourcer, der indtil nu er afsat, eventuelt inklusive den her del af den her pulje, altså ikke er tilstrækkeligt til at sikre udbygningen af de moderne plejecentre, der er brug for i det her land, for at de ældre kan få et reelt, frit boligvalg, få nogle boliger, der er, som de ældre ønsker.

Det er hele tiden det, vi skal holde fast i. Vi skal holde fast i den ældres udgangspunkt. Og det er altså en helt anden indstilling og nogle helt andre ressourcer end dem, der er lagt på bordet her.

Vi ser selvfølgelig i spænding frem til, at kommunerne nu har bedt om en ny forhandling med finansministeren om rammerne for økonomien i kommunerne, for en stor del af de ting, vi taler om, er jo også ting, der skal løftes af kommunerne. Derfor vil jeg sige til finansministeren – og vi har også forfulgt det lidt i debatten i dag – at vi er meget stærkt interesseret i, at der bliver øremærkede midler i forhold til kommunerne til at løfte det ældrepolitiske område.

Der er ingen tvivl om, at en lang række kommuner er trængt af de ændringer i bloktilskuddet, der er sket, og det betyder, at mange, specielt mindre landkommuner, ikke ser sig i stand til at give det løft, som regeringens folkehøringer og den megen debat om ældreområdet har skabt forventning om. Derfor bliver man nødt til at tage fat omkring det her, og jeg håber, at finansministeren også under afslutningen af debatten i dag vil have mulighed for at løfte lidt af sløret for, hvad finansministeren har af ideer på det her område i forhold til kommunerne. Det er jo ikke helt uinteressant for Folketinget at have lidt føling med det her i forhold til arbejdet med finansloven.

Jeg synes faktisk også, SF berørte et andet punkt, som jeg også havde noteret ned, der var ret interessant, og det var medicinområdet, som også i høj grad berører de ældre. Den omlægning, der skete af medicintilskuddet med virkning fra i år, er efter vores opfattelse alene en

besparelse, man ønsker at foretage, men den viser sig nu at blive ædt op af administrative omkostninger.

På de enkelte apoteker har der været administrativt arbejde, så man tror, det er løgn, ved den her omlægning. Og det, der i virkeligheden må komme op på et eller andet tidspunkt, er en diskussion af, om de nye medicintilskudsregler er, som de skal være, eller man, som vi har påpeget, skal se på dem igen.

Så er der diskussionen om vores sundhedssektor. I regeringens bemærkninger til sundhedsområdet i hæftet »Hovedlinjer i finanslovsforslaget 2001« står der jo, at regeringens politik er et moderne og brugerorienteret sundhedsvæsen, og at der stadig er behov for forbedringer.

Det er klart, at sådan nogle overskrifter kan vi jo i Dansk Folkeparti kun være enige i og give regeringen ret i. Men vi kan altså også se nogle mangler og svigt i det danske sundhedsvæsen, som regeringen også må være klar over. Man har ikke sørget for, at det danske sundhedsvæsen lever op til de overskrifter, regeringen sætter for sundhedsvæsenet. Ord som »patienten i centrum« har lydt i adskillige år. Vi venters spændt på, hvornår det vil ske, for forårets og sommerens varme emner har jo været svigt på de danske sygehuse. Se blot kræftbehandlingen på Rigshospitalet, som var i fokus på grund af personale, som skulle holde ferie, og på den baggrund måtte kræftpatienter undvære behandling eller henvises til andre dele af landet eller endda til udlandet. Det er for så vidt udmærket, at man henviser til andre sygehuse, men hvem har lyst til at undvære familien i pressede situationer, samtidig med at man lider af en livstruende sygdom? Her synes vi i Dansk Folkeparti, regeringen hurtigt skulle have grebet ind og vist handling over for disse alvorligt syge patienter.

Et andet område inden for sundhedsområdet er ecstasymisbrugets optrapning, hvor der er sket dødsfald på dødsfald, og hvor man var alt, alt for længe om at tage problemerne alvorligt fra regeringens side.

I finanslovsforslaget er der flere hensigter, som lyder udmærket, men vi må i det hele taget på sundhedsområdet sige, at økonomiaftalen mellem regeringen og amterne for næste år ikke rummer det økonomiske grundlag, der skal til for at finansiere det, der er nødvendigt. Derfor må det også være et diskussionsområde i forbindelse med finanslovdiskussionen. Det gæl-

der jo væksten i patientantallet, hvor der sker en tilgang på bl.a. det medicinske område, hvor vi især ser tilgangen af specielt de 60-årige, der frekventerer de medicinske afdelinger på sygehuse. Men der er også kræfthandlingsplanen, speciallægekommissionens forslag til forbedring af den lægelige videreuddannelse osv. osv., og der er anlægskroner i det her, som også må tages med.

Sundhedsvæsenet skal organiseres bedre. Faggrænser skal brydes ned, og der skal udannes flere læger. Der skal til stadighed ske rationalisering og effektivisering af sygehusenes drift. Der skal en mere håndfast styring til i sygehuse, så vi kan få nedbragt ventelisterne. Og det her handler naturligvis også om økonomiske midler, og det er Dansk Folkeparti meget villig til at se på.

Det er de områder, jeg har valgt at prioritere i forbindelse med førstebehandlingen. Der er jo en lang række andre områder i finanslovsforslaget, og jeg skal bare afslutningsvis, for at det ikke kan misforstås, sige til finansministeren, at uanset hvor meget statsministeren puster ham i nakken med alverdens ting, også i forhold til, hvem han skal snakke med, så er Dansk Folkeparti til stadighed parat til at tage arbejdstøjet på og møde op i Finansministeriet, hvis det måtte ønskes.

Og så håber jeg ikke, at det, at vi foreløbig ikke er inviteret, er, fordi finansministeren i virkeligheden har det ligesom en tegning, der var i B.T. torsdag den 31. august, hvor finansministeren siger til fru Pia Kjærsgaard som baggrund for, at vi ikke inviteres med: »Nej, for du regner jo i kroner. Jeg regner i euro.«

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Peter Duetoft som ordfører.

Peter Duetoft (CD):

Jeg er ked af at sige det til finansministeren, men det er jo altså ikke en ophidsende finanslov, den her. Faktisk er den så bred og venlig, at man burde kunne lave et bredt forlig på den.

Men jeg er nødt til at starte med en lidt kedelig afdeling. Jeg ved godt, at den er kedelig, for det lyder så christianborgsk, men faktisk har det jo været sådan, lige siden finansloven blev fremsat, at det, som pressen har været mest interesseret i, var nu, om CD var et rygparti, eller ikke var et rygparti. Hvem skulle vi nu lave forlig med?

Jeg vil godt komme med et par bemærkninger om det, som for mig næsten har været et gedemarked. Påstanden er jo, at CD sidste år lavede et finanslovsforlig, der primært var et regering-SF-CD-forlig, og at vi dermed havde valgt side. Det er ikke mere end en 14 dages tid siden, jeg så, at fru Ulla Tørnæs var ude og kræve, at nu skulle CD virkelig vise, at CD var et borgerligt parti, og nu skulle vi over i den lejr, og nu skulle vi både det ene og det andet.

Jeg vil godt benytte lejligheden til bare sådan i al stilfærdighed at minde om CD's politik. CD har den opfattelse, at man, når valget udskrives, skal fortælle, hvilken regering man agter at støtte efter valget. Det har vælgerne krav på, og det skal man naturligvis gøre.

Får vi så den regering, så er vi loyale over for den, så følger vi den i eller uden for den. Men får vi ikke den regering – og det var jo rent faktisk det, der skete sidste gang, at vi fik en anden regering end den, vi pegede på – jamen så er det vores opfattelse, at et partis hovedopgave er at påvirke og skubbe og puffe, for det første for at få resultater og for det andet for at få folkestyret til at fungere.

Det betyder altså, at vores opgave mellem valgene er at få nogle resultater i det her hus, ikke at rende rundt og fortælle, hvem det er man vil være sammen med hvornår, og hvem man vil støtte efter næste valg. Det er vores opfattelse, at folkestyret er bedst tjent ved, at partierne så faktisk gør et stykke arbejde for at fremme deres politik i stedet for den anden diskussion.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at det er en umulig tanke, at SF og CD kan være i et generelt finanslovsforlig, dertil er vi for politisk uenige, men det ville da være tosset, hvis SF eller Venstre eller De Konservative kommer med forslag eller kan støtte CD-forslag, at vi så skulle stille os op og sige: Puha, det kan vi da i hvert fald ikke gøre.

Vi skal have så mange CD-resultater hjem som muligt, og det er ikke konstellationerne, der skal afgøre, om de resultater kommer hjem, resultaterne er vigtigere end konstellationerne. Og det vil sige, at finanslovsforliget har intet at gøre med, hvem CD vil pege på efter næste valg, hvilket ellers mange gode journalister har forsøgt at afæske os i de sidste uger. CD er ikke i regeringens lomme, men – og undskyld, hr. Thor Pedersen – CD er altså heller ikke i VKR's lomme.

Eksempelvis er CD voldsomt uenig i regeringens finanslovsforlag, den del af det, der belaster erhvervslivet, men vi er sandt at sige også meget uenige i V og K's ønske om, at det skal være ulandsbistanden, der klarer skattelettelserne i Danmark. Vi bryder os altså ikke meget om, når Det Konservative Folkeparti foreslår ulandsbistanden nedskåret med 25 pct., 4 mia. kr. ud af 16 mia. kr., det er ikke et rart signal. Vi er os, og vi er ikke i lommen på nogen.

Men vi vil meget gerne have et stort forlig, vi vil meget gerne have, at V og K er indblandet. Vi mener, det giver mest stabilitet, og det vil vi naturligvis prøve at skubbe med på.

Jeg nævnte før, at vi er meget uenige med regeringen i den erhvervsbelastning, der ligger i finansloven. Vi mener ikke, det er det rigtige tidspunkt at gøre det på. Det kan godt være, at man kan gå ud og vise store overskud, og hvad ved jeg, men der er altså andre perioder, hvor man også er ret tungt kørende i erhvervslivet, det kan være landbruget, men det kan også være resten af erhvervslivet. Og der er altså ingen, der skal komme og fortælle mig, at de byrder, man nu pålægger i de her år, er nogle, den samme regering vil fjerne, hvis det går dårligere for erhvervslivet i løbet af et stykke tid. Det tror vi simpelt hen ikke på.

En af de ting, vi ikke bryder os om, er f.eks. aktieavancebeskatningen, både den omlægning, der er, og også den forhøjelse af den, der er. Vi mener faktisk, at det er et meget forkert signal at sende ud på et tidspunkt, hvor det må være en fordel at få så mange mennesker med som medejere af deres virksomheder, som aktionærer, og så gør man det vanskeligere for småaktionærerne at være med. Vi synes, det er meget uklogt, og vi mener faktisk, det giver en investeringsstruktur i Danmark, der er negativ.

Et andet område, jeg må nævne, er G-dagene: De er jo to i dag, nu vil regeringen sætte dem op til fem. Vi vil have dem væk, vi vil også have de to væk. Det vil vi faktisk, fordi det er vores opfattelse, at det bremser for virksomhedernes lyst til at ansætte mennesker.

Nu ved jeg godt, at finansministeren kommer op på talerstolen om et eller andet antal halve eller hele timer og siger: Jamen den dér barriere er jo for, at man ikke skal misbruge systemet, og det er jo for, at man ikke skal spekulere og sende folk hjem på det offentliges regning og alt det dér halløj. Vi ved det godt. Men vi tror, at den negative side ved de G-dage er langt, langt større end de positive, det at bremse noget mis-

brug. Så derfor, det er den helt forkerte retning, regeringen vil på det område.

Et andet hovedområde, som vi vil gøre meget ud af, er opfølgningen af det forlig, vi havde med SF ved sidste finanslov om servicejob. Servicejobbene er stadig væk en god idé, det er stadig væk rigtigt, at mennesker i stedet for en uvirksom aktivering, hvis man kan kalde det det, får job, og det er også min opfattelse, at det er en håndsrækning til amter og kommuner til få løst nogle af de udfordringer, vi står over for på plejehjemsområdet osv. nu.

Og jeg må indrømme, at jeg simpelt hen ikke forstår hr. Thor Pedersen. Jeg forstår ikke, at Venstre hellere vil bruge offentlige udgifter til at ansætte mennesker i en håbløs aktivering end til at ansætte dem i et job, hvor de kan gøre noget gavn for andre mennesker, for det er jo det, der er realiteten.

Alt det der med, at de bare skal suges op af erhvervslivet, og hvad ved jeg! En række af de mennesker, vi taler om, er jo netop i den situation med aktivering, fordi de på grund af alder eller af andre grunde ikke har været involverede i arbejdsmarkedet, fordi virksomhederne har sagt: Nej, nu vil vi hellere fyre den 55-årige, hvilket i øvrigt er fuldstændig urimeligt. Det er jo det, det drejer sig om.

Men så vil man altså gerne have offentligt ansatte, der skal på en eller anden uvirksom aktivering, men man vil ikke have offentligt ansatte, der hjælper til på plejehjem, sygehuse osv. Vi forstår simpelt hen ikke hr. Thor Pedersens argumentation dér. Men vi må jo også erkende, at de servicejob fra sidste år ikke virker. De virker ikke, fordi det er en dårlig idé. De virker ikke, fordi der er for mange barrierer om dem, som ikke var forudset, eller som nogle af os blev overraskede over.

Jeg indrømmer blankt, at jeg blev overrasket, da jeg fandt ud af, at der var et krav om, at servicejobbene skulle være inden for normeringerne. Det ved jeg så godt at man kunne komme uden om på alle mulige måder, men i mine øjne var meningen med servicejobbene, at det skulle være ekstra job, der lå uden for de normeringer, der var. Og pludselig hører vi nu, at der er en barriere, der siger, at de skal være indenfor. Det er da for tosset.

Så derfor kommer vi ikke med noget krav om, at det antal på, det er vel 15.000, som vi i virkeligheden har lovet hinanden at vi skulle have nu i løbet af det kommende finansår, samlet i år og næste år, skal være 30.000. Det vil jo

være tosset, i det øjeblik vi ved, at der er kommet 600-800. Men vi vil være med til at fjerne alle de barrierer, der er, som gør, at det her ikke har virket, og vi vil gerne bede finansministeren undersøge og kulegrave i de næste uger, hvad det så er for barrierer, der har drillet, for det er altså en god idé, og den skal ikke blive ødelagt af, at man på den måde snyder.

Aktivering skal jeg ikke gøre meget ud af andet end at sige, at selv om det ikke har meget med aktivering at gøre, kan det komme til at have det indirekte, og det er altså Amanda. Det er jo da trist, at det ikke fungerer, og det er da trist, at vi nu læser i aviserne, at det muligvis koster 200 mio. kr. ekstra. Men det, der næsten er det allermest triste, er selvfølgelig, hvis det bringer nogle mennesker i en situation, hvor de bliver endnu længere væk fra arbejdsmarkedet og dermed måske skal aktiveres på et tidspunkt.

Vi kan åbenbart ikke gøre andet ved Amanda end at skære hovedet af hende. Det kan jo så være, vi skal gøre det ved lejlighed. Men i al fald kan vi da prøve, om ikke det kunne lade sig gøre at forebygge den slags skandaler i fremtiden.

Jeg ved godt, man nu har nedsat et IT-råd osv. Glimrende, men jeg mener faktisk, at det skal være et meget opsøgende råd, der også skal give praktiske vink og praktisk hjælp til ministerier og styrelser, sådan at de husker at spørge om det rigtige og de husker at analysere tingene rigtigt, inden de sætter store edb-projekter i gang.

Jeg synes i al fald, det var ubehageligt i Finansudvalget at få at vide af finansministeren, at vi ikke kunne gøre nogen ansvarlige for det, der gik galt i Amanda, for vi havde fået det, vi havde bedt om, vi havde bare bedt om det forkerte. Det er immervæk mange hundrede millioner kroner, man har bedt om til noget forkert, og det er sådan noget, der er lidt tosset.

Så havde vi lidt tidligere i debatten en diskussion med fru Gitte Seeberg om jobfradrag og skattelettelser og den slags. Jeg havde ikke mulighed for at gå op med en tredje kort bemærkning, men har altså et sidste svar til fru Gitte Seeberg, der hævder, at mellemskatten vil hjælpe mennesker i arbejde, men ikke mennesker uden arbejde.

Jeg er nødt til nu at sige, at ser man på de grænser, der ligger for mellemskatten, så er der massevis af almindelige lønmodtagere, der ikke vil blive lettet i skat via mellemskatten. Det dre-

jer sig om mennesker, der står i forretning rundtomkring, og det drejer sig om en række offentligt ansatte, der rent faktisk tjener for lidt til at nyde den skattelettelse, og så skal Det Konservative Folkeparti altså ikke komme rendende og sige, at det, man vil, er at sørge for, at mennesker i job får en større indtægt i forhold til mennesker uden job, når man så kommer med et forslag, der rent faktisk ikke retter sig mod i hundredtusindvis af mennesker.

Jeg gætter på, at en person, der står i en forretning et eller andet sted i København og sælger varer, vel tjener 170.000-180.000 kr. om året inden arbejdsmarkedsbidraget. Det bliver til, at den person bestemt ikke bliver hjulpet af, at mellemskatten bliver lettet, og så synes jeg, at Det Konservative Folkeparti i al fald skulle lade være med at bruge den argumentation.

Vi har selvfølgelig også i dag beskæftiget os meget med behandlingsgarantierne på sygehusene. Der er jo stort set ikke det, man ikke lover herinde at man lige vil gøre i forhold til sygehusene. Man skal lige have nogle flere behandlingsgarantier, og dér tillader vi os at sige: Tøv nu en kende! Det kunne jo dog være, at vi skulle få de behandlingsgarantier til at virke, vi har gennemført, i stedet for at begynde at love en hel masse nyt og foregøgle folk, at de kan få meget ud af dét.

Men i CD mener vi, at der både er strukturproblemer og også kan være pengeproblemer, men vi er nødt til at tage fat i det, der ikke er specielt populært. Vi er nødt til at diskutere sygehusstrukturen for at få løst nogle af de her problemer, og det vil vi også gerne lægge op til.

Vi har jo altid kæmpet imod det administrative bøvvl og kassetænkningen, og det vil vi da også gerne prøve ved denne her finanslov. Og nu er det med hensyn til det administrative i forhold til det private erhvervsliv ved at være lykkedes så meget, at der heldigvis ikke er nær så meget tilbage, som der var tidligere, og regeringen skal da have tak for, at det over nogle år og nogle finanslove er lykkedes. Der er lidt tilbage endnu, men det hjælper da alt sammen.

Til gengæld er der kassetænkning – ikke kassetænkning i forhold til amt, stat og kommune, men nok så meget kassetænkning inden for det statslige system, hvor styrelser sidder og kører parallelt og ikke snakker sammen, og hvad ved jeg. Vi har det på uddannelsesområdet, og vi har det flere andre steder, hvor man vitterlig må sige, at de problemer ikke bliver løst, fordi den ene tror, den anden gør det, og

den anden tror, at den ene gør det. Det har vi jo set flere steder. Så vi vil da gerne opfordre til og også under forhandlingerne presse lidt på for, at man i regeringen laver et analysearbejde af det, for der er for meget, der ikke bliver gjort eller bliver for dyrt ved at komme sammen.

Så er der altså det der med det almindelige pjatteri, og nu må finansministeren ikke blive for vred på mig, for det er et af hans eksempler, jeg bruger. Men altså, jeg har stadig væk svært ved at forstå – og jeg ved godt, at det er vedtaget i Finansudvalget i et aktstykke – hvorfor man i det offentlige skal bruge kræfter på at fastsætte en m²-pris for de ejendomme, man har. Som jeg tror jeg spurgte finansministeren om: Hvorfor skal der laves et arbejde i Finansministeriet for at fortælle, hvad m²-prisen i den røde bygning er, for finansministeren har vel ikke tænkt sig at flytte Finansministeriet til Tåstrup, hvis m²-prisen er lavere derude?

Altså det er papirpenge, matadorpenge, der ryger ud, hvor man i virkeligheden bare lader styrelser og ministerier sidde og bruge en masse administrative kræfter på at regne nogle tal ud, som ingen bruger til noget som helst. Jo, kan man komme og sige, langt ude i fremtiden kan det være man så vil kigge lidt på det. Men der er jo ikke nogen af de institutioner, vi snakker om, der, fordi de pludselig kan bo 100 kr. billigere pr. m², vil flytte.

Jeg har såmænd et andet konkret eksempel, hvor jeg synes, det er noget tosseri. Vi gennemførte sidste år noget så avanceret som en ny lov om zoologiske haver. Forleden dag mødte jeg en direktør for en af de zoologiske haver, der fortalte mig, at rent faktisk er man nu af Kulturministeriet blevet bedt om at aflevere alle de oplysninger, man gennem årene har afleveret én gang. De skal nu afleveres igen, for nu har man fået oprettet et tilskudskontor, og det tilskudskontor kan åbenbart ikke finde ud af, at man bare kan køre de oplysninger, som de haver, der har fået tilskud i årevis, har, videre, og nu skal alle bruge uger ude rundtomkring på at gennemarbejde det. Det er jo i sig selv fjollet.

Men tilfældigvis fik jeg så til morgen en oversigt fra kulturministeren over de budgetændringer, der er på finansloven, og så er der faktisk en forhøjelse i den administrative udgift til det tilskudskontor på 1,2 mio. kr. ud af et budget på 7 mio. kr., og argumentationen er øget administration i forbindelse med loven om zoologiske havers ændring. Så spørger jeg altså bare: Det tror da pokker, at det bliver dyrere,

hvis man sidder og beder dem om at starte ved Adam og Eva alle mulige steder udeomkring og spørger til ting, man ved i forvejen, bare fordi man ændrer kontor i et eller andet ministerium.

Altså jeg har aldrig troet på Glistrup og hans papirnusseri, men jeg må indrømme, at de der 1,2 mio. kr. har rystet mig lidt i min grundvold – ikke på grund af størrelsen, men hvad i alverden er det for et princip, at man, bare fordi man laver en ny lov, skal starte forfra og så bruge ekstra penge på det? Jeg synes, man i alt fald godt kan kigge lidt på, om der er mange af den slags ting.

Vi foreslog sidste år, at man skulle gennemføre en kulegravning af de langsigtede investeringer til skoler, kloakker og veje, og det glæder vi os over at man nok har gjort – håber vi. Så er det vel på tide, at vi så benytter denne her finanslov til at lægge en linje for, hvordan de store investeringer skal være i de næste 6, 8, 10 år, og det håber jeg vi kan vende tilbage til.

Kommuneaftalen er blevet nævnt nogle gange her, og dér vil jeg da bare sige, at det da er rart at finde ud af, hvad finansministeren vil sige i morgen til KL, for det har jo også betydning for, hvad vi kommer med via finansloven. Hvis man ad den vej klarer nogle af de ulykker, der sker rundtomkring i amter og kommuner, er vi jo fri for at begynde at slås med dem på finansloven, så jeg håber, der bliver en afklaring i forhold til nyforhandling.

Jeg ved godt, det i politik er meget dårligt at sige »hvad sagde jeg?«, men jeg skal da bare minde om, at CD netop med den begrundelse, at de der aftaler ikke kunne holde, at de var for snævre, ikke støttede dem i Finansudvalget i juni, og nu viser det sig jo, at kommunerne kommer og siger det samme.

Vi foreslår endnu en gang, at man skal lave en form for kapitalpensionsopsparing i forbindelse med børnearlov. Det har vi også sloges om før, og det vil forslag vil også komme igen.

Vi vil også foreslå, at loftet over ejendoms-værdibeskatningen bliver nedsat. Alle forhøjelserne i vurderingerne er sket, og dér synes vi ikke, det er rimeligt, at mennesker skal betale mere i kroner og øre.

Og så er der jo velfærdsdebatten. Den kommer naturligvis til at præge det her meget, og det ser vi frem til, bl.a. på ældreområdet, hvor vi synes, at regeringen har nogle udmærkede udspil, der måske skal justeres noget, hvad angår antallet af lejeboliger osv., men det kan vi kigge på.

Vi er også nødt til, bare for god ordens skyld, at sige, at nu må det her ikke ende med, at man tror, velfærdsdebatten kan klares med en finanslovforhandling. Det kan godt være, vi kan lave nogle strukturer, og det kan godt være, den kan give nogle penge nogle steder, men det grundlæggende i velfærdsdebatten er vel også noget om holdninger, noget om, hvordan man behandler hinanden, og hvad man anser for givet.

Altså, vi kan ikke her lovgive om det eller klare det via en finanslov, hvis man nogle steder i landet på nogle plejehjem – hvad der jo desværre er eksempler på – behandler folk dårligt. Det er et spørgsmål om uddannelse, men det er da også et spørgsmål om menneskelig holdning, om, hvordan man ser på mennesker, og derfor vil vi også godt lægge op til at sige, at det her kun må blive en begyndelse. Det må kun blive en begyndelse, fordi resten, nemlig om vi giver plads til andre mennesker, om vi har menneskelig respekt for de mennesker, om vi betragter ældre mennesker som noget værdifuldt eller som noget, der bare skal anbringes, hele den diskussion er vi nødt til at fortsætte med, og den er der ingen der skal tro bare bliver afsluttet eller bliver ordnet med den diskussion, der kommer i forbindelse med finansloven.

Jeg tror, det er vigtigt, for man skal nok i en finanslovforhandling passe på, at det ikke ender med et eller andet mantra om, at bare den finanslov med tre ændringsforslag går igennem, så er alle verdens problemer på sygehuse og plejehjem, og hvad ved jeg, løst, for så kommer der en dødelig frustration om et halvt år, når alle finder ud af, at problemerne stadig er der, måske lidt mindre end før, men at der stadig væk er problemer. Det er nogle helt andre debatter, der også skal til, og dem vil jeg da godt opfordre til at vi også kommer til at tage.

Så er det sidste, jeg vil sige, at vi har udarbejdet en 30-punkts-plan. Vi kommer med et endeligt udspil i løbet af nogle uger. Vi syntes ikke, der var nogen grund til at vælte hele eurodebatten og bruge kræfter på det nu. Vi har hovedlinjerne i det, og det vil komme. Men om vi skal indgå i et forlig eller ikke indgå i et forlig, afgøres alene af, om vi kan få nok af de 30 punkter hjem, og kan vi det, så vil vi gerne være med, men kan vi ikke det, jamen så står vi jo så udenfor.

Men så skal jeg da trøste finansministeren med, at CD's gamle tradition om, at vi altid

stemmer for finansloven, selvfølgelig også vil blive holdt i år, så det bliver ikke os, der stemmer nej og stemmer rødt til en finanslov. Men vi håber også på, at vi ved forhandlingerne kan nå til en fornuftig aftale, der kan være god både for Danmark og for regeringen og CD.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre står for en ansvarlig økonomisk politik. Det burde ikke komme som en overraskelse for nogen i salen. En stram og ansvarlig økonomisk politik var baggrunden for vores støtte til skiftende borgerlige regeringer op gennem 1980'erne, og en stram og ansvarlig politik er udgangspunktet for den nuværende regering.

Vi arbejder for reformer, hvor det er tiltrængt, og der er indgået reformer på en række områder. Lad mig nævne hele tre arbejdsmarkedsreformer: F.eks. er dagpengeperioden reduceret fra 9 år til 4 år, og dagpengesatserne er fastholdt. Vi har lagt vægt på aktivering, uddannelse og rådighed. En socialreform fra 1998, en efterlønsreform fra 1999, og en førtidspensionsreform, der skal forhandles til efteråret 2000, hvor hensigten er at gøre arbejdsmarkedet endnu mere rummeligt. Faktisk er regeringens reformtempo højere og mere ambitiøst end de takter, som vi hører fra visse dele af oppositionen.

For Det Radikale Venstre har det været vigtigt, at denne fornyelse af velfærdssamfundet er sket med samvittighed, og vi er glade for at kunne sige, at reformerne også har kastet en række gode og fornuftige resultater af sig.

Tilbage i 1993 var der næsten ingen, der troede på, at det var muligt på én gang at opnå overskud på betalingsbalancen, overskud på de offentlige budgetter, høj beskæftigelse og lav ledighed. Der var mange, der ikke troede, at ledigheden kunne komme under 10 pct., og at det var fuldstændig umuligt at opnå alle disse ting på én gang.

Men hvad er så status i dag, hvad har vi så opnået? En ledighed, der er faldet med ca. 200.000 personer, og som nu er nede på omkring 5 pct., solide overskud på betalingsbalancen og de offentlige budgetter, høj beskæftigelse, gennemgribende strukturforbedringer af arbejdsmarkedet, en gæld, der fortsat falder, hvilket er til gavn for de unge og de kommende generationer.

For Det Radikale Venstre har det været afgørende at fastholde linjen i arbejdet med at skabe

en sund økonomisk udvikling med en høj beskæftigelse. Det er det bedste grundlag for fortsat at udvikle velfærdssamfundet, og det er det bedste grundlag for fortsat at kunne afvikle gæld til gavn for de kommende generationer.

Det er i det hele taget et imponerende konjunkturforløb: først at sætte gang i økonomien i 1993, for derefter at dæmpe aktivitetsniveauet, når det er ved at koge over, og så lade udlandet tage over. Oppositionen, er jeg klar over, vil formentlig mere tilskrive dette forløb et held frem for regeringens dygtighed. Den vægtning kan man så diskutere, men resultaterne er altså svære at pille ved.

Den radikale linje er fortsat, at vi holder fast i, at den bedste forudsætning for at gå ordentligt ind i fremtiden er at have et godt udgangspunkt i en solid økonomi. Det er ikke altid populært. Det vidner Det Radikale Venstres urimeligt lave tal i meningsmålingerne også om, men det er nødvendigt, og når man hører debatten i dag, er der vist ikke tvivl om, at der i høj grad er brug for netop ansvarlighed. Det er i hvert fald ikke løfter, der mangler.

Forslaget til finanslov for det kommende år fastholder regeringens fokus på en stram og ansvarlig økonomisk politik, og samtidig er der i finansloven et godt afsæt til fremtiden. Der er vægt på informationsteknologi, forskning, uddannelse og erhvervspolitik.

Fra radikal side vil vi gerne fremhæve, at finansloven også i år lægger op til, at dansk ulandsbistand skal være blandt de flotteste og førende i verden. Det er radikalt hjerteblod, at Danmark går i spidsen for bidrag til den tredje verden. Vi har fra radikal side kæmpet i årevis for at fastholde et dansk engagement i denne vigtige sag. Derfor vender vi os også mod forslag om at skære i ulandsbistanden.

Da jeg hørte en radioavis melde om, at nu ville partiet Venstre skære i ulandsbistanden og give de samme penge til sundhedssektoren, troede jeg ikke mine egne ører. Det kan være, der er tale om en forkert udlægning af Venstres politik, det håber jeg sandelig, men det skal ikke være usagt, at forslag om at skære i ulandsbistanden er noget, vi fra radikal side vender os imod.

Ud over ulandsbistanden lægger finansloven også op til en flot og høj international indsats generelt. Miljø-, freds- og stabilitetsrammen samt forsvarrets fredsbevarende opgaver er også højt prioriterede områder fra radikal side. Danmark høster store roser for vores flotte bidrag

til internationale opgaver ude i den store verden, og vi er i Det Radikale Venstre optaget af, at denne flotte indsats kan videreføres.

Forslaget til finanslov skuer fremad mod videnssamfundet. Fra radikal side lægger vi stor vægt på informationsteknologiens rolle og placering i det danske samfund. På det radikale sommergruppemøde for nylig arbejdede vi med at udforme en egentlig IT-politik, og det glæder mig at se i regeringens redegørelse, at netværkssamfundet løbende skal følges op. Informationsteknologien kan bruges til at skabe et endnu bedre samfund, og det er vigtigt, at denne opgave også prioriteres politisk.

På uddannelsesområdet har kommunerne gennem de senere års aftaler med regeringen kunnet tilføre yderligere midler til folkeskolen. Der har både være tale om stigende nettodriftsudgifter og flere penge til nyanlæg og vedligeholdelse. Den seneste aftale for 2001 har givet kommunerne mulighed for at investere op til 3,5 mia. kr. i ombygninger og nyanlæg. Også på uddannelsesområdet spiller informationsteknologien en vigtig rolle; en rolle, som styrkes ved yderligere investeringer i informationsteknologi i folkeskolen.

For Det Radikale Venstre er videregående uddannelser også et afgørende omdrejningspunkt. Stærke videregående uddannelser er en forudsætning for et velfungerende arbejdsmarked og for udviklingen af den danske erhvervsstruktur, så den danske økonomi også er rustet til fremtidens videnssamfund.

Konkret er der på det her område indbudt til forhandlinger i efteråret om en flerårsaftale for de videregående uddannelser. Rammerne for en tilsvarende aftale for forskningsområdet blev afklaret i foråret, og det er for Det Radikale Venstre helt afgørende, at de to aftaler kommer til at spille sammen, tæt sammen endda.

Målet må være en samlet og sammenhængende politik for hele universitetsområdet. Det kan sikre ro og stabilitet på institutionerne og for de studerende i en årrække. Samtidig er det afgørende, at uddannelserne på universiteterne fortsat prioriteres højt, og at forankringen af forskningen fortsat styrkes.

På erhvervsområdet lægger finansloven op til en videreførelse og styrkelse af regeringens erhvervsstrategi ved gennemførelse af dk21, som den hedder. Fra radikal side lægger vi vægt på, at vi gør os tanker om indretningen af fremtidens erhvervs politik; en erhvervs politik, der

præges af, at konkurrencen bliver stadig hårdere og en kapital, der flytter over landegrænserne. Derfor er der også god ræson i at sænke selskabsskatten med henblik på at tiltrække yderligere investeringer udefra.

Et par ord om euroen: Finanslovens forudsætninger er et ja til euroen. Det er vist heller ikke nogen hemmelighed, at Det Radikale Venstre argumenterer kraftigt for et ja til euroen. Vi finder, at der er mange fordele for landet som helhed, og det har selvfølgelig konsekvenser, hvis det skulle blive et nej.

Egentlig undrer det mig, at det i debatten nærmest bliver opfattet som en fornærmelse, hvis man fremhæver det argument, at et valg har konsekvenser også for dansk økonomi. Samtidig er det lidt sjovt og pudsigt at konstatere, at der aldrig har været så stor tilfredshed med den førte økonomiske politik, i hvert fald ikke fra de partiers side, som anbefaler et nej til euroen, og det er jo lidt ironisk.

Samlet set finder vi fra radikal side, at forslaget til finanslov er et godt udgangspunkt for de kommende forhandlinger, og vi håber fra radikal side på, at så mange partier som muligt vil deltage konstruktivt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg har en enkelt ting, som jeg godt kunne tænke mig at spørge den radikale ordfører om. Det har ikke været diskuteret så meget i debatten indtil nu, men det er jo selvfølgelig også yderst relevant at diskutere integration af udlændinge.

Indenrigsministeriet har jo afsat midler til integration af udlændinge, men vi ser jo i de her uger et hidtil – i hvert fald et hidtil – uset antal af forslag, der pludselig dukker op fra indenrigsministeren om nytillæg, lige fra at man skal ud at finde et i hvert fald øde, afgrænset område i form af en ø, hvor man kan sende kriminelle asylansøgere ud, til at man nu skal forstærke den undersøgelsesmæssige og den konkrete integration.

Derfor vil jeg spørge den radikale ordfører, hr. Morten Helveg Petersen, om de her mange initiativer, der kommer, er noget, der er indregnet i finanslovsforslaget, som det ligger nu, eller om det er noget, der vil kræve øgede midler, og i givet fald, hvad Det Radikale Venstre så siger til, at staten går ud og finder en ø, måske i givet fald skulle opkøbe en, for at kunne huse kriminelle asylansøgere.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg kan godt sige, at fra radikal side lægger vi ikke op til indkøb af øer eller andre isolerede områder som led i finansloven.

Hr. Kristian Thulesen Dahl nævnte ganske rigtigt, at det ikke var et emne, som har indgået i debatten tidligere, og det var egentlig heller ikke min intention, at det skulle det. Jeg synes egentlig, at spørgsmålet er irrelevant i forhold til det, vi diskuterer i dag. Og vi lægger i hvert fald ikke fra radikal side op til, at der skal findes penge til brug på det formål.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, jo, det kan da godt være, at hr. Morten Helveg Petersen mener, det er irrelevant at diskutere det, men der er ikke desto mindre udgiftsposter på finansloven af en efterhånden rimelig karakter, der handler om integration af udlændinge i det danske samfund. Det er jo en post, som år for år er steget markant for det offentliges vedkommende. Den nye integrationslov giver jo også anledning til store udgifter i forbindelse med huspligten, altså boligpligten inden for 3 måneder osv. osv.

Derfor kan hr. Morten Helveg Petersen da ikke sige, at det er irrelevant i en finanslovdiskussion at inddrage et spørgsmål om, hvad det er for øgede ressourcer, der nu skal bruges i forhold til det kendte niveau, når indenrigsministeren går ud med det ene forslag efter det andet.

Det kan da godt være, at man i Det Radikale Venstre har det skidt med indenrigsministerens forslag. I Dansk Folkeparti synes vi faktisk, der er nogle forslag, det kunne være værd at diskutere nærmere, og det skal vi selvfølgelig sørge for at vi gør her i Folketingssalen, og hvis det ikke bliver på regeringens initiativ, jamen så bliver det på Dansk Folkepartis initiativ.

Jeg synes bare, at det med hensyn til de økonomiske rammer var relevant at diskutere det i dag, og her kan jeg så forstå, at sådan noget økonomi i forhold til integrationen af fremmede i det danske samfund er det irrelevant at diskutere under en første behandling, eller hvad?

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg anser det for fuldstændig irrelevant overhovedet at diskutere, om vi skal bruge penge på at

købe en øde ø. Derimod er det jo ikke nogen hemmelighed, at Det Radikale Venstre har været med i det arbejde, der er foregået omkring integrationspakken, og som der også er sat midler af til.

Jeg har ikke nogen som helst ambitioner om, at hr. Kristian Thulesen Dahl og jeg selv skulle kunne blive enige i særlig meget af det stof, der vedrører det her vigtige spørgsmål. Men indkøb af øer osv. er ikke noget, der indgår i finansloven, og det er heller ikke noget, som vi sætter på fra radikal side. Der er sat midler af til en forstærket integrationsindsats i form af den integrationspakke, som vi allerede har vedtaget.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men jeg kan da godt fornemme humoren brede sig lidt i salen. Jeg kan da godt fornemme hr. Morten Helveg Petersens forsøg på at tage det her på den muntre facon: Vi vil ikke støtte indkøb af en ø til kriminelle asylansøgere.

Må jeg bare minde om, at det altså ikke er noget, Dansk Folkeparti kom til at foreslå på et eller andet tidspunkt. Det var hr. Morten Helveg Petersens egen indenrigsminister, det var den regering, som Det Radikale Venstre jo er en del af, der foreslog, at man skulle tage et sådant initiativ. Og derfor er det da naturligt at se på, hvilke økonomiske konsekvenser det har, og om de er indregnet i finansloven, eller hvordan de i givet fald skal indregnes.

Men nu kan jeg forstå, at det er totalt irrelevant at diskutere udgifter i forbindelse med integration af udlændinge i det danske samfund. Det er et tabubelagt område for Det Radikale Venstre, som vi ikke må diskutere med åben pande her i Folketingssalen, hvor alle udenfor kan høre, hvad der foregår herinde. Det synes jeg da er ærgerligt.

Jeg synes da, det kunne være inspirerende at diskutere med den radikale ordfører, hvad det er for nogen forslag, hans egen indenrigsminister har bragt frem, og hvilke af dem vi i givet fald skulle være behjælpelig med at stemme igennem her i Folketingssalen. Det kunne jo godt være, hvis der blev afsat midler, der kunne sørge for at rydde op på det her område, at Dansk Folkeparti ville se velvilligt på det.

Anden næstformand (Henning Grove):

Vi går videre i ordførerrækken. Hr. Frank Aaen.

Frank Aaen (EL):

Når man læser forslaget til finanslov, når man ser virksomhedernes stærkt stigende overskud, aktiekursernes himmelflugt og ser, hvor mange i samfundet der virkelig scorer kassen, hvor nogle tjener så meget, at de koster mere end 6 mio. kr. at fyre, ja, så er det jo en situation, hvor der mindst talt er rigeligt råd til forbedringer til dem i samfundet, der har mindst, til dem, der har været henvist til at se på, at andre har haft stor velstandsstigning.

Som det er fremgået af debatten, har vi meddelt regeringen, at den kan skyde en hvid pind efter aftaler med Enhedslisten, hvis den kommende finanslov ikke indeholder mærkbare sociale forbedringer. Desværre lykkedes det sidste år for regeringen sammen med SF og CD at undgå det krav. For at undgå en gentagelse har vi sagt, at vi kun vil stemme for indtægter i den kommende finanslov, hvis vi har fuld garanti for, hvad pengene går til, og på den måde kan sikre, at der kommer en social profil.

Hr. Jan Petersen gav i debatten tilsagn om at lytte til vores krav på det sociale område. Det tager vi som et tegn på, at der kan komme positive forhandlinger. Jeg mener også, at SF langt hen ad vejen har givet samme melding, og derfor tror vi på, at der kan komme et resultat, som gør, at vi kan være med til også at finde den nødvendige finansiering. Det skal jeg vende tilbage til.

Regeringen har afsat en mindre sum til forbedringer for de ældre. Det er helt på sin plads. Som flere gange påpeget af Enhedslisten, bl.a. under sidste års finanslovforhandlinger, så er der brug for bedre tilskud til tandpleje, til briller, til medicin. Det kan ikke være sådan, at det er en social katastrofe, hvis et par briller falder på gulvet og man simpelt hen ikke kan finde pengene til at gå til optikeren, men tværtimod er nødt til at lappe brillerne med klisterbånd. Og sådan er det for mange ældre i dag.

Hvad angår medicinområdet, så får vi stadig væk henvendelser fra befolkningen om, at de nye regler på det område rammer folk urimeligt, at der er nogle, der ikke har råd til den medicin, de har brug for.

Vi tror på, at der kan komme nogle forbedringer på de områder, som regeringen har lagt op til. Men der er ikke lagt op til – det beklager vi, og det vil vi rejse under forhandlingerne – generelle forbedringer for de mange, der er kommet bagud i indkomstudviklingen. Det gælder pensionisten, der kun har en pension og

lidt ATP. Selv om vi så siger, o.k., så forbedrer vi mulighederne for hjælp til f.eks. tandpleje, så vil de stadig væk have for lidt at leve for i dagligdagen.

Det samme gælder arbejdsløse kontant-hjælpsmodtagere og førtidspensionister. De har for lidt at leve af, for lidt mulighed for at skabe sig en tilfredsstillende tilværelse.

En af grundene til, at nogle falder bagud, er, at der hvert år tages 0,3 pct. ud af reguleringen af satserne. Det er regeringen, der sammen med en række partier – fra SF til Venstre – siger: Det gør vi; vi tager lige 0,3 pct. og putter dem ned i en særlig kasse og bruger dem til alle mulige gode og mindre gode formål.

0,3 pct. lyder måske ikke af meget, men det medfører altså systematisk, år efter år, en yderligere udhuling af det, pensionister, arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere ellers skulle have. Det er derfor, de falder bagud i indkomstudviklingen, og i år koster denne ordning op imod 3.000 kr. for dem, der er på pension eller dagpenge. 3.000 kr. er for mange herinde ikke noget, men for dem, der er henvist til en overførselsindkomst, er 3.000 kr. en formue, og vi synes, at tyveriet straks bør stoppes.

Vi foreslår, at dagpengene og andre satser sættes i vejret og ønsker skattelettelse for de laveste indkomster. Vi foreslår en nedsættelse af kontingentet til arbejdsløsheds-kasserne. Det vil nemlig også hjælpe, dels fordi det er en stor omkostning for dem, der har en lav indtægt, dels fordi det også vil modvirke tendensen til, at man ikke organiserer sig, og at færre i dag tilmelder sig efterlønnen.

Som et vigtigt krav ønsker vi en omlægning af de grønne afgifter, så de bliver mere retfærdige. Det almindelige forbrug af vand skal friholdes efter vores opfattelse, mens overforbrug skal straffes med en højere afgift. Sagt på en anden måde: De, der putter vandet i svømmepølen, skal betale en større afgift end dem, der bruger vandet til at bade f.eks. deres børn.

Vi mener, at det er et helt afgørende projekt for at skabe en større social retfærdighed i samfundet. Vi mener, at det skal ske, også for at vi kan forsvare en videreudbygning af de grønne afgifter, som der kan være fornuft i. Det er helt afgørende nødvendigt, at vi får lagt en social profil ind, sådan at det almindelige forbrug ikke beskattes, mens merforbruget beskattes hårdere, end det sker i dag. Det er en af vores vigtige pointer, vi vil tage med i finanslovforhandlingerne.

Vi skal have lukket nogle af de mange huller, der er i det sociale system, hvor folk falder igennem. Det drejer sig om dem, der er så uheldige at komme til skade på arbejdet. De får så sygedagpenge, de bor i en sløset kommune, som ikke hjælper dem videre i systemerne, og som ikke sørger for, at de bliver revaliderede eller på anden måde hjulpet, og lige pludselig efter et år så stopper sygedagpengene, og der er lukket for kontanthjælp, fordi vedkommende er i den her forbindelse så uheldig at være gift med en, der har en indtægt. Det vil sige, at man altså for det her menneske, der er kommet ud for et uheld på arbejdspladsen, går fra løn via sygedagpenge til ingenting på et år. Den måde ønsker vi ikke at mennesker skal behandles på. Det må stoppes.

Vi vil også se på dem, der kommer i klemme i systemerne på anden vis, dem, der f.eks. på grund af en urimelig behandling i kommunen siger fra over for de krav, der stilles om såkaldt aktivering. Vi oplever, at mennesker, der siger fra, fordi det er for meget, i en periode fratages enhver form for forsørgelse.

Eller den arbejdsløse, der på grund af en bagatelagtig fejl mister dagpengereetten og efterfølgende også mister muligheden for at kunne få efterløn og må sige farvel til at kunne få barseldagpenge, og hvis vedkommende får et barn, mister retten til forældreorlov og samlet set rammes på en måde, der er helt ude af proportioner i forhold til den lille fejl, f.eks. et møde glemt i arbejdsformidlingen, som udløste straffen.

Vi ønsker de her urimelige sanktioner ændret. Ikke alene er de urimelige, men de skaber også for familier uoverskuelige sociale problemer, som gør, at de får sværere ved at komme videre i livet. Vi afviser også derfor det forslag, regeringen har fremlagt om strammere sanktioner over for kontanthjælpsmodtagere.

Bedre økonomi og større tryghed for dem, der har mindst at leve for, er den ene søjle af krav fra Enhedslisten. Den anden søjle handler om de mange, som mangler valgmuligheder i livet. Det allerværste, et menneske kan komme ud for, er måske ikke længere at have mulighed for at vælge en anden vej, men at blive tvunget til at gøre det, som man siger nede på bistandskontoret, og overhovedet ikke at kunne se 10 år, 15 år, 20 år frem til en mulighed for at forbedre sit liv. Det gælder f.eks. arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere, som vi i dag oplever bliver sendt i tvangsaktivering uden perspektiv.

Vi har ikke noget imod, at man hjælper folk, selvfølgelig ikke, til at få en uddannelse, til på anden måde at komme fra arbejdsløshed i arbejde, men i stedet for tvangsaktivering ønsker vi reelle tilbud, større kvalitet i tilbudene og en ændring, så de arbejdsløse får større indflydelse på eget liv og ikke bare koster rundt, fordi arbejdsformidlingerne skal opfylde et eller andet statistisk mål.

Vi afviser også, som jeg sagde før i forbindelse med strammingerne for kontanthjælpsmodtagere, regeringens forslag om at spare gennemøget udlicitering. At Venstres ordfører, hr. Thor Pedersen, går ind for mere udlicitering, er jo indlysende for enhver. Der er både ideologiske grunde til det, og der er jo også den simple grund, at hr. Thor Pedersen sidder i ledelsen for ISS, der er den concern, der tjener mest på udlicitering, men det er mildt sagt forbavsende, at regeringen kommer med et sådant udspil om mere udlicitering efter alt det, der er kommet frem om nedslidning af rengøringsassistenter, møgbeskidte hospitaler og institutioner.

Vi afviser forslaget, foreslår en indsats i modsat retning. Man kunne f.eks. afsætte en pulje penge til de institutioner, der vil gøre en indsats for at højne standarden og forbedre arbejdsmiljøet. Det er der meget mere perspektiv i. Det er der i øvrigt også på lang sigt en besparelse i, fordi vi ikke slider så mange ned og vi ikke bliver syge på grund af møg. I det hele taget kan jeg sige, at arbejdsmiljøet både for ansatte, det gælder buschauffører, rengøringsassistenter og alle dem, der er ansat i social- og sundhedssektoren, og for børn og elever, som har for dårlige lokaler dér, hvor de er tvunget til at gå hver eneste dag, bliver et hovedtema for Enhedslisten i de kommende forhandlinger.

På miljøområdet tager vi især fat på et emne, som vi, der arbejder her, hver eneste dag oplever, hvis ikke vi tager cyklen, nemlig at det snart er umuligt at komme frem i byen. Sådan er det her, og sådan er det i andre af de store byer, som er ved at drukne i trafik, i røg og støj, og der er vi nødt til at gå ind og se, om vi kan modvirke, ændre udviklingen. Vi foreslår en pulje af penge til bedre bytrafik, som de store kommuner og boligselskaber kan søge, så vi får en varig flytning af trafik, varetransport fra biler og over i kollektive trafikformer.

Vi vil selvfølgelig, som vi har gjort de andre år, være dem, der sikrer, at der også kommer nogle flere penge til økologisk udvikling, sørge for, at der kommer flere penge til udvikling af

den vedvarende energi, som er den løsning, der skal til på et af de største miljøproblemer, vi har, nemlig CO₂-udledning.

Så er det åbenlyst, at der skal ses på loven om servicejob. Det er en skandale, at ikke flere arbejdsløse med den lov har fået en normal beskæftigelse til en normal løn, og det er utroligt, når kommunerne – i øvrigt helt med rette, og derfor stemte vi også imod den stramme økonomiske ramme, der bliver lagt ned over kommunerne – har så stramme rammer, ikke bruger den lov, der giver dem mulighed for inden for den stramme ramme alligevel at udvide den kommunale service.

Det er sådan, at hvis en kommune får to ledige stillinger på grund af pension eller på grund af, at folk søger andre steder hen, kan de to stillinger veksles til tre stillinger på normale vilkår. Det er altså en udvidelse på 50 pct., der er åbnet op for i det tilfælde, og derfor er det ret ufatteligt, at kommunerne ikke i højere grad, end det har været tilfældet, bruger muligheden for på den måde at få en bedre service. Der burde faktisk rejse sig et socialt oprør med de kommunale fagforeninger i spidsen, hvor man sagde til kommunen, at nu ønsker vi denne her mulighed for at få ledige ind i normalt arbejde og på den måde forbedre den sociale service.

Vi vil også gerne være med til at pege på forbedringer i retning af, at flere grupper kan komme i arbejde via denne her ordning. Vi synes også, at flere institutioner, f.eks. selvejende institutioner, skulle have mulighed for at udnytte ordningen. Og så mener vi, at man skal fjerne den barriere, der godt nok mest er af psykologisk art, men alligevel viser sig vigtig bl.a. for fagbevægelsens engagement i at få skabt nogle stillinger i denne her fortrinlige ordning, der hedder, at de, der arbejder i servicejob, som har helt normale rettigheder som alle de andre ansatte, ikke har den simple ret, der hedder, at når man har arbejdet et stykke tid, så har man ret til dagpenge, hvis man efterfølgende skulle kunne blive arbejdsløs.

Vi har ikke forstået, at de partier, der lavede aftalen, som vi fik lov til at skrive under bagefter, syntes, det var så vigtigt, at mennesker ikke havde den helt normale, selvfølgelig ret som alle andre, der udfører et normalt stykke arbejde og er medlem af en fagforening, har. Derfor synes vi, at det er en god idé at fjerne den, for det er helt åbenlyst, at det ude i virkelighedens verden er en barriere, der er med til at bremse

udnyttelsen af loven om, at arbejdsløse kan blive sat i arbejde på normale vilkår.

Vi, som jeg sagde i indledningen, noterer os, at erhvervslivet tjener en masse penge og der er rekorder på børsen. Det viser tydeligt, hvor der er penge at hente. Vi vil derfor foreslå en skærpelse af erhvervsbeskatningen, f.eks. ved at fjerne nogle af fradragsfiduserne, vi vil foreslå en skærpet beskatning af kursgevinster på aktier, og vi ønsker at øge indtægterne fra olien og gassen i Nordsøen.

Vi synes, vismændene på det område kom med et fortrinligt indlæg i debatten, hvor de sagde, at vi beskatter indtægterne fra Nordsøen alt for lempeligt. Der er alt for meget, der går i Shell's, A.P. Møllers og Texaco's kasse, der burde gå nogle flere penge til den fælles husholdning af de værdier, som jo i grunden er vores alle sammens, men som vi i dag har overladt til hovedsagelig tre private virksomheder.

Vi synes generelt, at erhvervslivet og virksomhedsejerne skal være med til at betale noget mere til velfærdssamfundet, og derfor vil vi også sige til regeringen, at tanken om at sænke erhvervsbeskatningen ikke er noget, der kan få Enhedslistens støtte. Vi er også meget betænkelige ved nedsættelse af procenten, fordi det har den konsekvens, at vi i forhold til andre europæiske lande kan være med til at forstærke den negative spiral, hvor virksomhederne betaler mindre og mindre i selskabsskat.

Jeg vil også pege på, at vi bør stoppe den skattebegunstigelse, der fortsat sker. Selv om vi har ændret den lidt, mildnet den lidt, så sker der jo stadig væk en skattebegunstigelse af private pensionsopsparinger. I en situation, hvor vi åbenbart ikke mener, der er råd til ordentlige pensioner til folkepensionen, så er det da helt fuldstændig urimeligt, at vi via skattefradrag giver en begunstigelse til de mennesker, der har råd til selv at spare op. Lad dem, der har råd, selv spare op, og lad os bruge de fælles penge til at forbedre vilkårene for dem, der ingen egenopsparing har.

Vi satser på en aftale, vi satser på flere aftaler med regeringen, jeg tror næppe, det kan blive til en samlet finanslovaftale med os, men vi vil meget gerne være med på så mange områder som overhovedet muligt og selvfølgelig dem, jeg har nævnt her. Men jeg vil godt igen her som afslutning understrege, at hvis ikke der laves aftaler, der har en meget tydelig social profil, så bliver der ikke nogen aftaler med Enhedslisten.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Ja, jeg vil ikke i noget klammeri med hr. Frank Aaen, for det synes jeg ikke der er nogen grund til. Jeg vil bare sådan for en ordens skyld sige, at jeg kan selvfølgelig ikke skrive under på den karakteristik, der blev givet nogle gange undervejs i talen, af SF.

Anden næstformand (Henning Grove):

Vi går videre i ordførerrækkefølgen. Hr. Flemming Kofod-Svendsen.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Til indledning vil jeg sige to overordnede ting om finansloven.

Det ideelle forlig efter Kristeligt Folkepartis opfattelse er et forlig, som omfatter et bredt udsnit af Folketingets partier formuleret som et forlig hen over midten. Det tror vi vil give den største robusthed for finanslov 2001.

Det andet generelle, jeg vil trække frem, er, at når man ser på den beskrivelse, regeringen har givet af de sidste 7 års udvikling, er det jo helt fantastisk, som det er gået. Men netop når det er gået så fantastisk, så mener vi fra Kristeligt Folkepartis side, at ambitionsniveauet for at afvikle statens gæld er for ringe. Det burde være muligt i et hurtigere tempo at nedbringe statens gæld og dermed renteudgifterne. Den bedste fremtidssikring er jo, at vi har langt mindre gæld og dermed færre renteudgifter. Det ville jo give mulighed for bl.a. de udfordringer, som vi alle ved kommer på ældreområdet. Vi ruster os bedst til det ved i hurtigere tempo at afvikle gælden.

Så vil jeg kommentere en række af de dele, som finansloven består af. Jeg vil begynde på erhvervsområdet. Her foreslår regeringen en nedsættelse af selskabsskatten, og det kan da isoleret set være udmærket, men vi mener, omkostningerne er for store. Det, at saldoafskrivningsprocenten nedsættes fra 30 til 25, og at mulighederne for forskudsafskrivning afskaffes, giver en forkert signalvirkning.

Vi mener, at her får de, der satser på innovation, og igangsætterne, som må have mulighed for at komme i gang med deres virksomhed, jo ikke noget særligt ud af, at selskabsskatten bliver nedsat. De bliver tabere i dette spil. Det bliver især den finansielle sektor, der får fordele af, at selskabsskatten bliver nedsat. Det mener vi ikke skal ske på bekostning af iværksættere

og dem, der især har brug for en hurtig afskrivning af deres maskiner osv.

Så er der en række andre initiativer på erhvervsområdet, som vi mener samlet set betyder, at det bliver dyrere at ansætte folk, at have folk i sit brød. Samtidig – og det er vi enige med regeringen i – er det meget afgørende, at vi skaber et rummeligt arbejdsmarked. Der er sat 400 mio. kr. af under Socialministeriet, og jeg tror, det er en rigtig vurdering, at vi her skal have en buffer, som skal udmøntes. Og det vil også koste erhvervslivet noget. Her mener jeg, at indsatsen fra erhvervslivet skal være, nemlig at vi bliver meget bedre til at få brugt menneskers arbejdsevne. Det er jo også nøgleordet i den kommende pensionsreform.

Der synes vi ikke, at det er klogt samtidig at lægge samlede byrder på erhvervslivet på over 1 mia. kr.: beskæringen af ATP-kompensation på de 575 mio. kr., arbejdsmiljøafgiften på de 300 mio. kr. og forlængelsen af G-dagsperioden fra 2 til 5, ganske vist kun en enkelt dag næste år, men det er en belastning på 70 mio. kr.

Så savner vi også et fortsat loft over landbrugsjordskatter. Det manglende loft er jo reelt en ekstra udgift på ca. 250 mio. kr. I sig selv stiger jordskatterne jo alene med et uændret loft 100 mio. kr. som følge af, at jorden er vurderet højere. Så der bliver en merindtjening fra statens side.

Jeg mener heller ikke, det er rigtigt at lave besparelser på konsulentordningen. Vi mener også, der er brug for at styrke fødevarerikkerheden. Og endelig forstår vi ikke, at regeringen over for fiskeriet forhandler sig frem til et strukturstøtteprogram, som er i dansk interesse, men så ikke afsætter de 75 mio. kr. til dansk medfinansiering.

Så her er en række områder, hvor vi synes, at regeringens profil er forkert, men vi er meget enige i, at vi skal sætte alle kræfter ind på at skabe det rummelige arbejdsmarked.

Så vil jeg også lige komme med den sidebemærkning, at det jo også bliver dyrere ved, at AER-bidraget bliver sat op. Det er en del af ordningen, så det konstaterer vi. Men vi bemærker, at det, at bidraget bliver sat op fra 1.160 kr. til 1.320 kr. pr. ansat også vil belaste erhvervslivet.

Så vores samlede frygt er, at med dét, regeringen lægger op til, så bliver det den virkelig effektive arbejdskraft, man vil satse på, og det bliver sværere at få den i arbejde, som er handicappet på en eller anden måde. Det er jo stik

imod den politik, som jeg ved at vi er enige med regeringen i, og som skal udmøntes under forhandlingerne om en førtidspensionsreform.

Det er klart, at man ikke kan afvise nogle udgifter uden at komme med forslag: Hvordan får man så det finansieret? Dem har vi også. Her kommer vi så med en række finansieringsforslag på arbejdsmarkedsområdet. Vi mener, at ved at lægge AMU-centrene og erhvervsskolerne sammen under Undervisningsministeriet, kan vi få en mere rationel drift. Der er også lavet forskellige rapporter om, hvad vi kan spare her. Vi vurderer, at besparelsen burde kunne give 300 mio. kr. i 2001.

Så mener vi, at der skal indføres et obligatorisk medlemskab af en a-kasse for alle lønmodtagere, så vi får dannet en statslig a-kasse, som så alle får pligt til at yde et bidrag til. Hvis man tror, at ens risiko for at blive ledig er meget, meget lille, så vælger man ikke at betale sit a-kassebidrag. Der ønsker vi, at alle skal yde et solidarisk bidrag.

Endelig ønsker vi at lægge et loft over fradraget for de faglige kontingenter. Når det gælder arbejdsgiverne, vil vi fjerne det helt. Når det gælder lønmodtagere, vil vi gå ind og lægge et loft. Vi vil lægge det på 1.500 kr. Op til 1.500 kr. er der fradragsret efter de gældende regler.

Hvis vi ser på disse forslag fra Kristeligt Folkepartis side, så vil de mere end finansiere de forkerte byrder, som regeringen lægger på erhvervslivet.

Så er der tre områder, hvor vi gerne vil sætte målrettet ind: Det er på ældreområdet, det er på børn og familier, og det er på forebyggelsesområdet.

Vi mener, at vi overordnet set har brug for flere boliger i Danmark. Vi har haft en debat i Boligudvalget om boliger til de studerende. Spørgsmålet er, om vi ikke først og fremmest har brug for nogle flere ældreboliger og mere mobilitet på hele boligområdet, så flere af de ældre flytter fra en lejlighed, der ikke er ældreegnet, og så kan der måske være en ung familie, som flytter ind der. Det er den rigtige måde frem for blot at bruge mange penge på at gøre den bolig ældreegnet. Lad os bygge nogle nye.

Så er der et særligt område, vi er optaget af. Det er, at der er 2.500 handicappede under 60 år, som er fejlanbragt. De bor på plejehjem, men det er ikke rimeligt, at eksempelvis en 43-årig, som er ramt af sklerose eller er blevet multihandicappet efter et færdselsuheld, bor på et plejehjem, hvor gennemsnitsalderen måske er det

dobbelte af vedkommendes alder, 86. Der ønsker vi, at vi får bygget, sådan så de multihandicappede under 60 år bor i centre egnet for dem, og vi får så også ledige pladser på plejehjemmene.

Den anden store udfordring er, at vi har private plejehjemspladser til 10.500, hvoraf 7.500 er gammeldags. De trænger til en renovering. Hvis det ikke sker, vil mange af dem blive nedlagt. Der ønsker vi afsat en pulje, så vi kan få fremmet denne renovering.

På børneområdet er der to ting, jeg vil nævne. Den ene er de studerende med børn, og der er også første- og andetårslærlinge med børn, som har få økonomiske midler til rådighed. Her ønsker vi en målrettet indsats. Jeg hørte også, at SF var interesseret i dette område. Vi må regne nærmere på, hvad der skal sættes ind. Vores satsning er – hvor vi faktisk kan konstatere, at første- og andetårslærlinge er bedre økonomisk stillede end et par, der er på SU – målrettet at sætte ind, sådan så man kommer op på, ud over børnechecken, at have 19.000 kr. pr. barn for studerende, og hvis vi giver 10.000 kr. pr. barn for første- og andetårslærlinge, så vil man være på samme niveau, og efter vores udregninger vil det totalt set koste 140 mio. kr.

Så er der noget, som er selvfinansierende efter Kristeligt Folkepartis forslag. Vi har set på familier med små børn, og familier, hvor børnene er i alderen 13-17 år. Vi vil give mulighed for, at forældre med de virkelig små børn i højere grad kan være sammen med børnene, og derfor vil vi forhøje den ydelse, man får ved at tage forældreorlov fra 60 til 80 pct. Det vil koste omkring 650 mio. kr. Det vil vi finansiere ved yderligere at indføre et knæk i børnechecken for dem, der har børn i 13-17-årsalderen, hvor familierne jo typisk har større økonomisk råderum end familier, hvor børnene er helt små. Her har man haft en uddannelse og har på en anden måde betalt sine lån tilbage, og man har også længere anciennitet på arbejdsmarkedet, så indkomsten er væsentlig højere. Så det er altså en omprioritering, som ikke vil koste noget i relation til finansloven, men hvor vi giver mulighed for i netop det første år, mens børnene er helt små, at forældre og børn kan være mere sammen.

Det tredje område, vi vil sætte ind på, er forebyggelse, hvor vi mener, at der er brug for en indsats på fire områder, over for stofmisbrugere, over for alkoholikere. Vi ønsker at sætte 10 mio. kr. af til øget ægteskabs- og skilsmisse-

rådgivning. Vi kender alle de mange ulykkelige følger af skilsmisser, hvor børnene ofte er tabere. Der mener vi, at rådgivning er den rigtige indsats, og endelig vil vi sætte 4 mio. kr. af, for at amterne kan yde øget psykologhjælp til incestofre.

På miljøområdet har vi en række initiativer til gavn for miljøet, og her er et par af dem: Vi vil sætte ind med forhøjelse af den grønne ejeravgift på dieselmotorer uden partikelfiltre og fuld tilbageførsel af provenuet til støtte til installation af partikelfiltre. På den måde vil vi komme med et miljøinitiativ.

Vi ønsker også en afgift på MTBE på 5 kr. pr. liter. Det vil give et provenu på ca. 30 mio. kr. Vi mener, at vi her har et miljøproblem, som vi kan begrænse med en afgift. Det er jo kun 98 oktan benzin, der har brug for MTBE, så der tror vi, at der er mulighed for en miljøvirkning ved denne afgift. Så har vi yderligere en række miljøinitiativer.

Og så under andre forslag vil jeg nævne to områder. Vi har ofte her i Folketinget talt om, at der er mange flygtninge, der har siddet længe i en flygtningelejr. De har ikke haft mulighed for, som nogle har haft, at krydse landegrænser, og sidder ofte under kummerlige forhold. Vi modtager i øjeblikket 500 kvoteflygtninge. Vi ønsker, at det tal forhøjes fra 500 til 750 om året. Der mener jeg, at vi fra Danmarks side vil give et væsentligt løft og en hjælp til dem, der ofte er i en håbløs situation.

Det andet, jeg vil trække frem her, er det statslige tilskud til elever i skolefritidsordninger i friskoler og private grundskoler. Der koster det det offentlige væsentlig mere med de fritidsordninger, der er i folkeskolen. Vi mener, det fortsat skal være sådan, at de, der bruger en friskole, skal betale noget, men vi mener, at prisforskellen på dette område er blevet for stor, og derfor lægger vi vægt på en forhøjelse.

Hvis vi tager alle vores ønsker, vores udgiftskrævende forslag, og sammenholder dem med vores besparelser og merindtægter, så har vi et samlet overskud på godt 1 mia. kr., og det er meget bevidst fra Kristeligt Folkepartis side, da vi mener, at i gode tider, i en højkonjunktur, som vi har nu, må det være muligt at betale mere tilbage af statens alt for store gæld, end regeringen har lagt op til. Det bør være en selvstændig opgave, at vi er en række partier, der siger: I så gode tider må vi for alvor fremtidssikre vort samfund, så vi får nedbragt den alt for store gæld. Det er jo på den måde, at vi vir-

kelig er visionære og ikke blot laver bogholderiregnskab, hvor vi ikke udnytter de gunstige tider bedst muligt.

Kim Behnke (FRI):

Da finansministeren offentliggjorde sit forslag til finanslov for år 2001, var der visse steder i pressen lidt overraskelse over vores relativt positive melding. Og sammenligner man med, hvad der ellers er blevet givet af meldinger her i Folketingssalen, så lå vi da også i den mest positive halvdel.

Ikke desto mindre kan vi i dag læse en udtalelse, en melding, som det hedder, fra finansministeren gående ud på, at nok vil han indlede forhandlinger med de politiske partier i Folketinget, men vi skal ikke gøre os nogen forhåbninger om overhovedet at blive inviteret. Det er ærgerligt, for kigger man på nogle af de forslag, regeringen har lagt frem, og nogle af de temaer, hvor regeringen lægger op til forhandlinger, så er det faktisk noget af det, hvor vi mener, at vi kunne være med til at gøre en positiv forskel.

Men kigger man ellers på forslaget sådan overordnet, så er der ingen tvivl om, at det forhold, at finansloven skal til første behandling inden den 28. september 2000, jo nok i et eller andet omfang har påvirket finansministeren i retning af, at man har afsat nogle klumper, og så inviterer man til forhandling omkring dem frem for at være langt mere konkret i udmøntningen med risiko for at træde nogle potentielle vælgere over fødderne.

I den publikation, som finansministeren har udsendt, der hedder »Hovedlinjer i finanslovsforslaget for 2001«, er der på side 6 opremset tre områder, hvor man mener, at der skal gøres en indsats. Vi er enige med regeringen i, at der skal gøres en indsats i hvert fald på de tre områder – og også på en række andre områder – men det er udmærket set.

Specielt på ældreområdet mener vi, at der for alvor er brug for, at der sker et løft – ikke kun i forhold til den service, vi tilbyder ældre i det danske samfund. Der er stadig væk alt for mange steder, hvor ældreservicen fungerer utilfredsstillende. Der er det vores opfattelse, at man kan være langt mere kreativ i sin tankegang. Man kan rundtomkring på de ældrecentre osv., der er, i højere grad end tilfældet er i dag, benytte sig af frivillige, der kommer og gør en indsats, og man kan benytte sig af bistandsklienter, som burde være til rådighed, sådan at det egentlige faguddannede personale får mere

tid til de opgaver, det er uddannet til, mens det at servere en kop kaffe, gå et ærinde og i det hele taget være de ældre lidt til hjælp, ja, de opgaver kan man sagtens sætte ikkefaguddannet personale til. Men vi er selvfølgelig godt klar over, at lige så snart man bevæger sig ind på det område, så bliver man mødt af den samme totale afvisning fra fagbevægelsen, som da vi for år tilbage foreslog, at hjemmehjælpere blev udstyret med en slags føl, sådan at når hjemmehjælperne lavede det, de var uddannet til, så kunne føllet gå byærinder, bringe ting frem og tilbage osv., sådan at den samlede service for ældre blev bedre.

Det er jo alt sammen noget, som efterhånden hver gang bliver sendt til hjørnespark i kommunerne, når de klager over, at de ikke har ressourcer nok til rådighed, og så må de ældre lide under det.

Men hvor Folketinget virkelig kan være med til at gøre en forskel for de ældre, det er jo simpelt hen i spørgsmålet om de penge, de har til rådighed, den disponible indkomst.

Kigger man på den udvikling, der har været siden 1973 – og det er jo det referencepunkt, regeringen helst vil have – er det sådan, at ser man i Økonomisk Oversigt fra maj sidste år og december sidste år og sammenligner de tal, der ligger, så er en pensionist, der bor til leje, i den situation, at den disponible indkomst inklusive ATP er steget med sølle 4 pct. Der var en enkelt stigning tilbage i 1997, men her i år 2000 er den disponible indkomst for en pensionist, der bor til leje, over de 27 år kun steget med sølle 4 pct.

Hvis man derimod tager en privatansat funktionær, kan man se, at i samme periode har stigningen været på næsten 18 pct. Mens man altså som pensionist kan se, at udviklingen både for LO-familier, offentligt ansatte, funktionærer osv. betyder en betydelig stigning, ja, så vil det være sådan, at den økonomi, man har til rådighed, langsomt, men sikkert bliver udhulet. Derfor er vi enige, når man fra Ældre Sagen har foreslået, at der indføres et nyt særligt tillæg til de pensionister, som har de allermindste indkomster.

Vi er godt klar over, at der er pensionister, som har det godt i vore dage. Det er selvfølgelig ikke alle, der får en efterløn i millionklassen, men pensionister, som har små ekstra indtægter, pensionister, som har ekstra privat opsparing osv., har jo i dag en god disponibel indkomst. Men i bunden ligger der ganske mange, som kun klarer sig med den allermindste folke-

pension, og for dem er det svært at få det til at hænge sammen. Derfor har man fra Ældre Sagen foreslået et sådant nyt særligt tillæg for dem i størrelsesordenen 6.000 kr. om året eller 1.500 kr. i kvartalet.

Vi synes, at det er en god idé, og at det er en idé, vi mener bør nyde fremme her i Folketinget. Ældre Sagen har lidt morsomt kaldt det for en ældrecheck, for at der skulle være sådan en sproglig sammenligning med den børnecheck, som Folketinget jo ved flere lejligheder har forhøjet.

Så er der forskningsområdet, og det er et område, hvor vi jo ikke mindst i de senere år har set, at offentlige investeringer i forskning i den grad har givet afkast. Det er klart, at nye investeringer i forskningen og i hele forskermiljøet ikke nødvendigvis giver resultat i nye virksomheder, der kan sælges for 9 eller 10 mia. kr. stykket, men vi lever i en verden, hvor også dansk erhvervsliv har brug for, at der hele tiden tages nye initiativer, for hvis vi ikke selv gør det her i Danmark, ja, så er det meget hurtigt at flytte tingene til udlandet.

Så på det område vil regeringen også opleve, at vi vil være meget positive. Vi er også et af partierne bag den rammeaftale, forskningsaftale, der er indgået, så det vil være naturligt, at vi bliver inviteret, hvis der skal tages nye initiativer på det her område.

Så er der erhvervsområdet med den berømte dk21-plan, og det er ikke alt, hvad der står i den plan, vi er enige med regeringen i, men mange af de gode ideer, der er deri, fortjener at blive afprøvet, fortjener at blive gennemført.

Hvis vi bare kigger på de tre områder, som regeringen selv har udpeget, ja, så må vi sige, at på alle tre områder vil vi være en brugbar forhandlingspartner, og vi vil komme og være konstruktive.

Til gengæld synes vi, at det går lidt for langsomt, når det drejer sig om afviklingen af statens gæld. En fortsat udgift til renter på så svimlende en sum som 45 mia. kr. er simpelt hen for voldsom. Bevares, jeg har selv været finansordfører i en tid, hvor vi nærmede os 70 mia. kr. i årlig renteudgift, men dengang var markedsrenten jo også højere, end den er i dag. De 45 mia. kr. i renter af statens gæld skal jo måles i forhold til, at markedsrenten i øjeblikket er lav. Det vil med andre ord sige, at hvis markedsrenten var betydelig højere, ja, så ville belastningen af finansloven jo også være tilsvarende højere. Det tilsiger, at vi skal bruge alle

de ressourcer, vi har til rådighed for at få statens gæld nedbragt. Det er nemmere sagt end gjort, specielt når man tænker på alle de nye ideer, der jo straks finder indpas på finansloven og gør krav på bevillinger år efter år.

Skatteområdet mener vi også fortjener at blive taget langt mere med i finanslovforhandlingerne i år, end tilfældet er. O.k., regeringen foreslår en beskednen nedsættelse af selskabsskatten. Ja, der er da såmænd nok nogle enkelte virksomheder, der vil have glæde af det, men langt hovedparten af dem, der vil få glæde af en yderligere sænkelse af selskabsskatten, er den finansielle sektor, så det er ikke det forslag, der vil have første prioritet hos os.

Det vil bestemt heller ikke have vores første prioritet, at man indfører de nye forslag til aktieavancebeskatning, som regeringen barsler med, og som er sendt til høring. Vi er bange for, at det forslag kan være med til at ødelægge den gode udvikling, vi i øjeblikket oplever på aktiemarkedet i Danmark.

Det er jo ikke sikkert, at vi i år 2001 kommer til at opleve, at KFX-indekset slår sin egen rekord 30 eller 35 gange, eller hvor højt vi nu når her i år 2000, og kommer der en periode i år 2001 eller senere, hvor aktiemarkedet måske er stagnerende eller vigende, ja, så vil tilgangen ikke være så stor, som vi har oplevet det seneste par år, og så kan sådan en aktieavancebeskatning være direkte skadelig for den positive udvikling, vi ellers alle sammen har glædet os over på Fondsbørsen i de senere år.

Så er der personskatterne. Jeg var jo lidt i diskussion med den socialdemokratiske ordfører tidligere på dagen, for vi synes faktisk, at det er en anelse tendentiøst, når man i den lille publikation, der hedder »Velfærd der holder«, bruger 15 sider på at fortælle om alt det gode, regeringen har gjort, og så konkluderer på side 16, at det har man i øvrigt kunnet gøre, uden at skatte trykket er steget, i hvert fald siden 1994. Som en matematisk beregning er det da også korrekt, men den matematiske beregning er jo ikke ret meget andet end noget nydeligt vinduespynt, som regeringen kan hænge op i den her anledning.

Vi har derfor gennem Finansudvalget fået Finansministeriet til at regne lidt på, hvordan udviklingen egentlig har været, og vi er gået helt tilbage til 1969. Det har vi gjort bevidst, for så vil vi også have perioderne med en borgerlig regering, sådan at der er et grundigt sammenligningsgrundlag. Det, man kan se, er, at hvis vi

bruger år 1969 som indeks 100, ja, så er vi altså for skatternes og afgifternes vedkommende her i 1999 nået helt op til indeks 1.600. Det vil altså sige, at i den periode er de danske skatter og afgifter steget til det 16-dobbelte.

Åh ja, vil man så sige, men lønningerne er jo også steget i den periode. Men de besvarelser, vi har fået fra finansministeren, viser jo, at de ikke er steget i nær tilsvarende omfang, og den disponible realløn er slet ikke steget i den samme periode.

Tager vi så det, det drejer sig om her i pralekataloget, nemlig perioden fra 1993, ja, så vil man kunne se, at alene i den periode er skatte- og afgiftindekset altså steget med omkring 400 indkspoint, og det er jo det, den enkelte familie oplever. Familiens økonomi er jo ikke afhængig af procentregning i forhold til bruttonationalproduktet. I familiens økonomi er det sådan, at skatterne og afgifterne skal måles i forhold til den disponible realløn, og den er altså ikke steget tilsvarende i den årrække, hvilket nu ligger meget grundigt dokumenteret fra Finansministeriet.

Så vi håber nu, hvor man har gjort sig ulejlighed med at lave beregningerne, at de vil finde indpas i kommende publikationer, sådan at den danske befolkning får et mere retvisende billede af, hvordan personskatterne har udviklet sig i Danmark.

Det er jo ikke, fordi det er overraskende, for lige præcis de tal er dem, vi selv har haft på fornemmelsen, når vi har kigget ned i lommeulden og opdager, at det kniber med at have penge til rådighed, når de nye skatter, afgifter osv. er blevet betalt.

Der er jo grund til at gøre noget ved det. Overførselsindkomsterne har, heldigvis da, optaget Folketinget meget de senere år, men den gunstige udvikling, der har været, hvor antallet af personer på overførselsindkomster er faldet, er jo nu fladet ud, sådan at der ikke er den samme afgang af personer på overførselsindkomst længere. En af forklaringerne er efter vores opfattelse helt klart det, som tidligere er blevet dokumenteret af Rockwoolfonden og senest er blevet opdateret i en artikel i Jyllands-Posten i sidste uge, nemlig at forskellen mellem at være på bistandshjælp, altså overførselsindkomst, og at have en relativt lav lønindkomst, er for lille.

Så kunne løsningen selvfølgelig være, at vi sætter bistandshjælpen ned. Det er ikke vores forslag. Vores forslag er til gengæld, at vi sørger for, at personbeskatningen af den, der har en

lønindkomst, bliver mindre, end det er tilfældet i dag, sådan at der igen bliver et incitament til, at en række af de personer på overførselsindkomster kommer ud i aktiv beskæftigelse.

Der er jo brug for folk. Der er brug for folk i IT-industrien. Det er måske ikke alle dem, der i dag er på bistandshjælp, der er velegnede til at finde indpas dér, men med den almindelige rotation i samfundet bliver der brug for folk i de kommende år, og vi kan altså ikke være bekendt at have så mange på overførselsindkomst, når man i forskellige brancher taler om flaskehalse og problemer med at få tilstrækkelig arbejdskraft. Så vi må have de pågældende mennesker sat i rigtig beskæftigelse.

Hvis vi skal dvæle lidt ved IT-industrien, så vil det være vores anbefaling til regeringen, at når man gennemfører denne auktion over de såkaldte UMTS-frekvenser, altså disse nye mobiltelefonfrekvenser, tager man ikke de penge, der kommer i kassen ved den auktion. Vi synes ikke, selve auktionen er en særlig fornuftig måde at gennemføre det på, men det frister nok finansministeren at skele til den udvikling, der har været specielt i Tyskland og Holland, og de enorme milliardsummer, der er kommet ind dér. Jeg ved ikke, hvor meget der kan tjenes i Danmark, men skulle det bare være et par milliarder, så vil fristelsen til at lægge beslag på de penge sikkert være stor hos en finansminister.

Det synes vi ville være en meget dum løsning, for det, man gør, er, at man foretager en blodtransfusion. Man tapper simpelt hen IT-branchen for disse milliarder, og det synes vi er dumt for det danske samfund.

Vi synes, det er meget vigtigere, hvis de milliarder, der kommer ud af denne auktion, bliver reinvesteret i IT-branchen. Det kan være i branchen som helhed, eller man kan gøre det ved at målrette pengene til udbygning af højhastighedsnettene i Danmark, sådan at vi får noget, der er fremtidssikret, ud af pengene frem for blot at lade dem medgå til finansiering af ulandsbistand eller et nyt kulturhus i en by, eller hvad man nu ellers har for vane at bruge pengene til.

Hvis vi fortsat kigger lidt på erhvervsledet, så deler vi den bekymring, der er kommet til udtryk fra erhvervslivet, nemlig at der bliver flyttet likviditet. Det er klart, at det er rart for en finansminister at flytte likviditet fra erhvervslivet til statskassen, men det er kortsigtet, og det er ødelæggende for ganske mange brancher, for den likviditet skal man selv i virksomhederne

ud og låne sig til gennem kassekreditter på tilsvarende vilkår. Derfor kan vi ikke anbefale de forslag, man har om, at man skal opstramme likviditeten.

Vi kan heller ikke anbefale, at man går ind og ændrer på afskrivningsreglerne. Det er en forældet tankegang, der ligger til grund for de opstramninger af afskrivningsreglerne, for det, man burde gøre, var bare at konstatere, at der kan afskrives, og så må det være op til den enkelte virksomhed og den enkelte branche at finde ud af, hvad der er mest hensigtsmæssigt.

IT-branchen, for at nævne den igen, oplever jo ofte, at de computersystemer og de softwareprogrammer, som den stadig væk afskriver på, ja, de er for længst smidt i skraldespanden, simpelt hen fordi de er blevet forældet meget hurtigt. Det kan et forældet afskrivningssystem selvfølgelig ikke samle op på, og derfor er der brug for en modernisering, men der er ikke brug for en opstramning.

Så er der i pressen foretaget en sammentælling af, hvilken samlet belastning af erhvervslivet finansloven vil udløse, ikke kun i form af nye initiativer, men også med forventede merindtjener næste år og beskatningen, og det er i størrelsesordenen over 8 mia. kr. eller en forhøjelse på 27 pct. Så kan man sige: Nå ja, men erhvervslivet får jo også lidt igen. Ja, for at vende tilbage til dette dk21-projekt, har man altså sat 52,5 mio. kr. af, så man skraber over 8 mia. kr. ind fra erhvervslivet og leverer 52,5 mio. kr. tilbage. Det er klart, at det samlede resultat er, at erhvervslivet kommer til at miste konkurrenceevne. Derfor bør indsatsen gå på, at man kræver færre penge ind, og at man er langt mere gavmild, når det gælder realiseringen af dk21-projektet.

Vi forstår heller ikke, hvorfor regeringen er så optaget af disse G-dage, særlig når man tænker på, hvem en opstramning af G-dagene mest går ud over. Den største taber bliver vikarbureauerne, og vikarbureauerne er jo netop med til at løse den meget samfundsgavnige opgave at forhindre flaskehalse, vikarbureauerne er med til at sørge for, at når en virksomhed pludselig skal bruge medarbejdere med kort varsel i en kort periode, kan den opgave løses. Men hvis prisen for vikarbureauerne, når man strammer op på G-dagene, bliver, at de skal af med adskillige millioner kroner, ja, så er resultatet jo ikke, at de bare betaler de penge, nej, resultatet er, at aktiviteterne bliver sat ned, og at de opgaver, som vikarbureauerne løser i dag,

vil der ikke være nogen til at løse, og så står virksomhederne og mangler arbejdskraft. Så man kommer til at gøre sig selv en kolossal bjørnetjeneste ved at lave de G-dagsopstramninger.

Jeg har så slet ikke nævnt håndværksområdet, og der er det jo klart, at i øjeblikket, hvor der er højkonjunktur og mangel på håndværkere, kan regeringen være fristet til at lave opstramninger, men det kan jo hurtigt blive de tider igen, hvor der er for mange håndværkere, og hvor der er ledighed, og så kan G-dagsforslaget være med til at forværre udviklingen.

Det er klart, at når man kigger på sådan en finanslov samlet, så er der selvfølgelig også nogle ting, man savner, og det, vi fra Frihed 2000 mest savner, er, at finansministeren lægger sig i selen, når det gælder yderligere privatiseringer, når det gælder yderligere udliciteringer. Og specielt udliciteringerne ligger alt for underdrejet i statens regi.

De muligheder, det potentiale, som den ene rapport, den ene undersøgelse efter den anden har godtgjort der er til stede i staten, skal udnyttes, og vi forstår ikke, hvorfor finansministeren er så tilbageholdende. I betragtning af at man typisk kan indhente driftbesparelser på 30-35 pct. ved at udlicitere aktiviteter, er det os en gåde, at finansministeren ikke bruger det redskab langt kraftigere og langt hyppigere, end tilfældet er.

Der ligger veldokumenterede opgørelser, der viser, at i statens regi er udliciteringsarbejdet stort set gået i stå. Der er klassiske ting som trykkeriopgaver og lidt kørsel og lidt vagtvirksomhed, men når det gælder nye områder, er man gået i stå, til trods for at selskabet Finansministerium har udgivet glimrende publikationer, der oplister alle de områder, hvor udliciteringer er et velegnet redskab.

Så skulle finansministeren ombestemme sig i forhold til meldingen kl. 13.19 og få brug for Frihed 2000 for at gennemføre nogle af de forslag, som jeg her har rost og givet positiv karakter, ja, så ville man opleve, at vores anbefaling til nye ting, der burde være med, ikke er særlige, nye udgiftskrævende områder, men derimod at bidrage til udliciteringer, som kan være med til at forbedre statens finanser.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Må jeg sige tak til alle ordførerne, tak for alle de velvillige bemærkninger, man måtte have gjort, og et ønske om, at flest muligt af Folketingets

partier og medlemmer kan være med til så meget som muligt af det, der skal gøres i processen frem til, at vi kan vedtage finanslovsforslaget for år 2001.

Jeg har selvfølgelig – ligesom hr. Jan Petersen – syntes, det var underholdende at se, hvor mange der har rost regeringens økonomiske politik i de her måneder, det synes jeg er en spændende udvikling, og man undrer jo på, hvor længe den kan holde, om det er meget mere end 3 uger, men man glæder sig selvfølgelig, så længe det varer.

Og så er det jo, som jeg også dvælede lidt ved ved fremlæggelsen af forslaget, at man spørger: Hvordan er det egentlig, at nogle af dem, der deltager i debatten i disse uger, kan komme til den forkerte konklusion, at hvis vi nu går med i den fælles valuta, så får vi mindre mulighed for at føre vores egen finanspolitik, vores egen økonomiske politik?

Der henvises jo meget ofte til den såkaldte stabilitetspagt, hvor man lægger nogle regler ind for, hvornår det skal have en konsekvens, at et land fører hul-i-kassen-politik i modsætning til de andre. Men det, som jeg har oplevet nu så mange gange ved diskussioner ude i landet at modstanderne af euroen fejltolker, er, at den straf, som euromekanismerne kan udløse, nogen sinde skulle kunne blive lige så hård som den straf, et lille land, der kører helt i egne takter uden tilknytning til en stor valuta og prøver at lave så stort et hul i kassen, vil få over renten af det internationale kapitalmarked.

Hele ræsonnementet fra modstandernes side omkring det her er efter min mening udtryk for, at man intet som helst har forstået af de sammenhænge, de lovmæssigheder, de risici, der under alle omstændigheder eksisterer, når man er en del af en international økonomi, og som vi lige præcis kan beskytte os imod og dermed få et større råderum for at føre den økonomiske politik, den finanspolitik, vi ønsker, inklusive en kickstart, hvis det er det, der er nødvendigt som i 1993.

Det er i øvrigt tankevækkende, at Tyskland, som lige præcis er det land i Europa, der har mest brug for det, nu har lavet deres egen kickstart. Så sådan noget kan altså godt lade sig gøre, også i eurozonen.

Jeg skal ikke gå ind i en lang diskussion om det her, men synes alligevel, det hører med i billedet. Vi kan føre vores egen finanspolitik, vi kan føre den med endnu større resultater af de

samme linjer, som vi har lagt ud for de foregående 6-7 år.

Resultaterne har været gode allerede op til nu. Men en god økonomi er jo selvfølgelig ikke et mål i sig selv, men forudsætningen set fra regeringens synspunkt for, at vi både kan berede et grundlag for, at næste generation ikke får færre, men flere valgmuligheder, end vi har givet os selv, og at vi her og nu også kan gennemføre fortsatte forbedringer på de centrale velfærdsområder.

Jeg undrer mig i den forbindelse altid over de tilbagevendende ræsonnementer især i Venstres og De Konservatives finanslovsoplæg, hvor man på den ene side løber med i kritikken af det, der ikke er godt nok på den offentlige velfærds centrale områder – det, som vi alle sammen er meget optaget af at gøre noget mere ved – og på den anden side også siger, at det også er skrækeligt, at de offentlige udgifter er steget så meget i de foregående 7-8 år.

Jamen det er de jo lige præcis på de her områder, stigningen er sket. Den er sket ude i amterne og kommunerne, og den er sket på sundhed, omsorg, børnepasning plus selvfølgelig uddannelsesområdet, som både er stat, amter og kommuner.

Vi har været i gang med de diskussioner mange gange, men det er, som om kendsgerninger her kun har en behersket indflydelse på den måde, diskussionen føres på.

Nu har vi så også i det sidste indlæg, der var hørt en ræsonneren omkring det stigende skattetryk, som altså ikke har været et stigende skattetryk, og jeg skal så ud over den dér tekniske diskussion om, at det skattetryksbegreb, vi bruger i Danmark, som vi også har brugt under tidligere regeringer, som man bruger internationalt, er noget mærkeligt noget, bare føje til, at uanset hvordan man regner, så har danskerne, hver enkelt dansker, i gennemsnit fået mulighed for en privatforbrugsfremgang i denne regerings tid på 15-20 pct. Det samlede privatforbrug er steget 25 pct., men der er jo også kommet nogle flere, der skal deles om det. Så der er blevet plads til flere køleskabe og også alt det andet, som vi alle sammen gerne vil have.

Omkring det med skattetrykket skal jeg bare minde om, at når det samlet set er uændret, dækker det jo over, at kommune- og amtskatter har været stigende, og det må man desværre se i øjnene at de i svag grad også er næste år, men til gengæld er statsskatten jo også i de sid-

ste etaper af pinsepakken klart faldende. Den er det af to grunde: grundskatteprocenten er faldende, og undergrænsen for mellemskatten løftes.

Jeg har svært ved at se, hvor de store ekstra skattelettelser, nogle har været ude og procedere her, i realiteternes verden skal finansieres henne. Heller ikke det skal jeg gå i detaljer med. Det er klart, at vi alle sammen gerne ville tilbyde skattelettelser, men som jeg vistnok har sagt mange gange tidligere, vil jeg sådan set hellere give nogle end at love nogen.

Skulle der vise sig nogle muligheder, javel, men for regeringen er det nok så afgørende, at det, som vi har været i dialog med befolkningen om på de centrale velfærdsområder, hvor vi har konstateret en række mangler og svagheder, bliver der rettet op på.

Det er jo så i øvrigt en hovedindvending mod Venstres og De Konservatives årlige finanslovsoplæg, som jeg også har gennemgået de foregående år, som desværre gør sig gældende også i år, at det, man påstår man kan udrette i besparelser, budgetforbedringer, kan man ikke udrette. Vi kan i hvert fald slet ikke få det til at passe med den måde, vi underkaster både vore egne og andre partiers forslag en duelighedstest på.

Så jeg må konstatere, som jeg desværre også har gjort en del gange tidligere, at det ikke holder, hvad det lover, det, som de store borgerlige partier siger de kan udrette med en anden finanspolitik. Nok om det.

Jeg vil sige omkring debatten her i dag og de meldinger, der har været fra en lang række partier, ja, faktisk fra de allerfleste ordførere, bl.a. hr. Lunde, hr. Duetoft, hr. Aaen, omkring velfærdsudviklingen, hvor der er et behov for forbedringer, at i vældig mange af de her temaer er de ønsker, man har, den retning, man ønsker udviklingen skal tage, jo sammenfaldende med, hvad regeringen også har signaleret.

Servicejobbene har været nævnt specielt. Jeg synes også, det er dybt, dybt beklageligt, at vi ikke har fået det løft, vi er gået efter på det område, og jeg synes, vi i forhandlingerne om finansloven skal gøre os umage for at se, hvor vi kan reparere håndtagene, så det kommer til at virke.

Jeg er helt enig i kritikken. Jeg synes, det er beskæmmende, så langsomt det er gået. Der er måske grundlag for en vis optimisme nu, men det er alt, alt for kort, vi er kommet, og derfor skal jeg melde mig i koret af dem, der siger, at det er vi nødt til at kigge på. Men der er så også

en række andre ting på ældreområdet og de andre velfærdsområder, det rummelige arbejdsmarked, vi skal gøre.

Det vil jeg ikke forlænge debatten med at trække op i enkeltpunkter nu, men jeg vil godt gøre en enkelt kommentar til spørgsmålet om KL's ønske om et møde med regeringen. Jeg har ikke fået dokumenteret noget grundlag for en egentlig genforhandling mellem KL og regeringen. Jeg har ikke fået dokumenteret, at der er afgørende forudsætninger, der er skredet.

Jeg vil godt nævne to grunde til, at jeg må sætte et spørgsmålstejn ved den præmis. Det ene spørgsmålstejn er, den ene grund er: En række af de områder, man er bekymret for, er jo budgetgaranterede i forvejen. Og dernæst: Når man taler om skattegrundlaget, så har hver enkelt kommune i dette land mulighed for at abonnere på regeringens skøn. Så derfor ser jeg ikke uden videre, hvor de reelle problemer er. Men vi mødes med KL, og vi gennemgår deres beregninger og prøver at se, om vi kan nå frem til en fælles vurdering af sagen.

Specielt med hensyn til amterne og sygehuse vil jeg bare sige, at med de meldinger jeg har nu omkring amternes budgetter, ser det for mig ud, som om det, der vil ske i næste budgetår, er et løft i den samlede indsats på sygehusområdet på 1½ mia. værdifaste kroner, og det er jo udtryk for, at amterne i lige så høj grad som vi andre herinde i Folketinget er dybt, dybt optaget af, at de ting, man ikke er nået langt nok med i behandlingsgaranti, i udstyr osv., bliver rettet op. Det er en proces, der er i fuld gang på en kræfthandlingsplan, på behandlingsgarantier, på mere sammenhængende behandlingsforløb.

Det rummelige arbejdsmarked bliver et tema, vi skal bruge mange kræfter på i alle dets aspekter, seniorpolitikken, fastholdelse på almindelige ansættelsesvilkår, tidlig opfølgning i forhold til sygdomsforløb, men også det at skabe et tilstrækkeligt antal beskyttede fleksjob til, at grunden er beredt for den førtidspensionsreform, som en lang række partier allerede er i forhandling om på deT grundlag, vi formulerede allerede sidste efterår.

Ud over velfærdsområderne som temaer, vi er optaget af at følge op på, også i forlængelse af kommuneaftalerne, ja, så er det klart, at mange af os – det har også været nævnt af mange ordførere i dag – er optaget af, at der med hensyn til det, som er fundamentet for, at det her samfund klarer sig på viden, på kompetence, på

fleksibilitet, altså uddannelses-, forsknings- og erhvervsindsatsen, også er nye skridt, der skal tages. Det lægger regeringen også op til. Det er en anden stor og væsentlig brik blandt de nye initiativer, vi ved skal forhandles, og hvor partierne skal have mulighed for at sætte deres fingeraftryk, ikke alene for at få det nye til at ske, men også for at sørge for, at det er der finanspolitisk dækning for.

Der har været talt om erhvervsbeskatningen. Jeg skal i virkeligheden kun gøre to bemærkninger til det; vi kommer til at diskutere de enkelte initiativer: Vi mener for det første, at den her pakke giver en bedre erhvervsskattestruktur. Det kommer til at matche bedre, især et naboland som Sverige. Den anden bemærkning er, at det ikke er nogen erhvervsskattelettelser. Det har vi ikke foregivet at det er, og det kan man jo også se af tallene at det ikke er. Det er i det lange løb en neutral omlægning, der har de samme træk i sig, som de omlægninger af personbeskatningen, vi har gennemført over en længere årrække: udbredelsen af beskatningsgrundlaget, nedsættelsen af marginalskatten. Det er sundt, og det er efter vores opfattelse mere langtidsholdbart end det system, vi har haft indtil nu.

Hen mod slutningen af min replik skal jeg bare gøre nogle enkelte bemærkninger til det, som nogen har haft en vrangforestilling om at jeg kun nødtigt har beskæftiget mig med i forbindelse med finanslovsfremlæggelsen, nemlig forskellen på ja- og nejsituationen efter den 28. september.

Det beskæftiger jeg mig meget gerne med. Jeg vil også gerne skære nogle ting ud, så klart jeg nu formår. Der er blevet spurgt: Hvad betyder den lave eurokurs i forhold til dollaren for finansloven? Svaret er: ikke noget som helst, for det problem eksisterer med samme styrke, hvad enten vi siger ja, eller vi siger nej, så længe der er en dansk regering, der vil føre en fastkurspolitik som den, der er defineret de sidste 18 år, og jeg kan ikke få øje på nogen tænkelig dansk regering, der ikke vil. Så derfor er den diskussion, så spændende den er, absolut irrelevant for, hvordan den økonomiske politik skal formes i nej- og jasituationen, for svaret er: på samme måde.

Det andet, jeg vil sige, er, at der er blevet spurgt til, hvor de store, muligvis store, engangsomkostninger ved investeringer, der skal foretages i forbindelse med indførelsen af euroen, er. Som en af spørgerne rigtigt nåede frem

til ved egen kraft: De fleste af dem ligger jo ikke på statsbudgettet, og de vil komme i årene 2002, 2003, 2004, og de vil under ingen omstændigheder i størrelse kunne matche den rentegevinst, staten kan opnå i forhold til et nej. Men det er jo ikke noget, der i nævneværdig grad med de tidsprofiler, vi opererer med, kommer til at figurere på det kommende års finanslovsforslag.

Man kan selvfølgelig ikke sammenligne de engangsinvesteringer, der skal foretages, og som har lidt samme karakter som år 2000-investeringerne, som vi havde en hel del af i det forgangne år, med de varige gevinster ved jaet. Vi har indkalkuleret de varige gevinster, og det vil sige, at man altså ikke i anledning af et ja kan komme og sige: Nu er der ekstragevinster. Det siger jeg for en sikkerheds skyld. Men vi har indkalkuleret dem, idet vi har regnet med, at der praktisk talt ikke i en jassituation vil eksistere et rentespænd til eurozonen længere.

Så var hr. Kim Behnke jo snild. Dér havde han jo blandt de 1.500 sider, Finansministeriet har udgivet de sidste 8 år, fundet en side med nogle forudsætninger i finansredegørelsen i 1996, hvor man under nogle bestemte forudsætninger havde regnet med, at rentespændet alligevel forsvandt. Og dér kunne man bare se: Regeringen modsagde sig selv! Nej, nej, så galt er det ikke, men det er regeringens vurdering med de kendsgerninger, vi har for os nu – i øvrigt sammenfaldende med stort set alle økonomiljøer – at står vi udenfor, er der en renteomkostning i størrelsesordenen 0,5 pct., ikke hele tiden, nogle gange større, nogle gange mindre.

Hvorfor tror vi det, og hvorfor troede vi det ikke i 1996? I 1996 troede vi måske ikke så meget på, at euroeksperimentet var så vellykket, som det nu har været, at der kunne opnås så stor en tilnærmelse, også til de sydeuropæiske økonomier, at tysk økonomi kunne rejse sig så godt, og at man kunne få et renteniveau, der ikke var et gennemsnit af Nord- og Sydeuropa, men var på tysk niveau, helt ned på tysk niveau.

Så dér, hvor man er mere optimistisk, er vel ikke med hensyn til, hvordan det vil ramme det danske renteniveau, men at det samlede europæiske bliver noget lavere. Men forskellen mellem eurozonen og Danmark med Danmark udenfor har vi fået nogle meget konkrete erfaringer for i mellemtiden. Vi har faktisk et helt konjunkturforløb fra 1994 og til nu, og vi har en periode på et par år, hvor vi har haft et for 4 år

siden uforudset tæt tilhørsforhold til eurozonen gennem arrangementet med Den Europæiske Centralbank, og alligevel har vi oplevet et rentespænd.

Så jeg mener, at bevismaterialet for, at det er vilkårene, hober sig op, hvortil man kan føje én ting: Det her er jo alt sammen en blanding af økonomi, politik og psykologi. Hvis den danske befolkning træffer et entydigt valg om, at man vil beholde sig retten til devaluering, og en række af dem, der har agiteret for det, taler direkte for flydende valutakurser, så vil det i sig selv sætte sig på den renteomkostning, det danske samfund skal betale. Det er en ny og en anderledes og en mere belastende kendsgerning, at vi træffer en konkret beslutning om at beholde os en devaluering mulighed på et eller andet tidspunkt.

Det ville jeg af mange grunde beklage, men altså især har jeg nævnt det her til en underbygning af de regnestykker, vi fremlagde i forbindelse med finanslovens forelægning, og som i al enkelhed siger: Skal vi føre fastkurspolitik, er det de flestes vurdering, at det over tid typisk betyder 0,5 pct. mere i rente. Det lyder ikke af ret meget, men lad os regne på, hvad 0,5 pct. er, og det er en løbende årlig udgift, der stiger med sådan ca. 1 mia. kr. om året frem til om 5 år og yderligere derfra til et eller andet niveau. Det er der ikke stor uenighed om, slet ikke mellem os og vismændene, skulle jeg hilse og sige. De er lidt mere dramatiske i deres forudsætninger hos vismændene på det her punkt. Så det er ikke den del af ræsonneringen omkring ja-/nej-situationen og statsfinanserne, man burde kunne lave nogen stor polemik om.

Jeg havde nær sagt, at det, som er usikkert, er, hvad der kommer oveni af usikkerhed, hvornår vi kommer til at møde en situation, som den alle tilstedeværende i denne sal kan huske fra oktober 1997, hvor det at leve med en højere rente i en lidt turbulent valutasituation ikke var nok, og hvor Nationalbanken sådan set motiverede os til – hvad der var besværligt – at gå til det her Folketing og sige: Vi bliver nødt til at tage 5-6 mia. kr. fra danskerne. Så var det ATP-opsparring på det tidspunkt, men instrumentet er underordnet. Sagen er derimod yderst interessant; den er nemlig en hamrende god illustration af, hvad det er for nogle vilkår, det lille land, der ikke har forankret sin valuta definitivt, kan komme ud for på meget ubejlejlige tidspunkter for de politiske beslutningstagere, som godt vil have råderummet til at for-

bedre velfærd og til at få økonomien til at vokse mest muligt.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er nu en mulighed for korte bemærkninger til finansministeren. Er der nogen, der ønsker at tage ordet i anden omgang? (Ophold). Hr.

Kristian Thulesen Dahl for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er ikke for at lægge op til en ny lang debat, men bare for at understrege, at jeg synes, det var meget sigende i finansministerens indlæg, at finansministeren jo gjorde meget ud af de økonomiske omkostninger, som finansministeren naturligvis ser som en risiko, hvis det skulle blive et nej, og hvor finansministeren og nogle af os andre så er rygende uenige om den omkostning.

Men jeg spurgte helt konkret til omkostningerne i forbindelse med overgangen fra kroner til euro, hvis det skulle blive et ja, og dér synes jeg altså at argumentationen hos finansministeren ikke hænger sammen. Selv om man regner med en omkostning i løbet af flere år frem i tiden i tilfælde af et fortsat rentespænd, undgår man så at komme ind i en konkret vurdering af omkostningerne med henvisning til, at det jo først er om flere år, man i givet fald vil skulle indkalkulere det i budgettet. Altså, enten går man vel ind og kigger på noget langsigtet, både når det drejer sig om den ene situation og den anden situation, hvis man skal have noget reelt billede af det her, og hvis man har et sagligt ærinde med det, eller også gør man det ikke.

Men finansministeren vælger kun at kigge på den ene side af sagen og nægter i virkeligheden

at forholde sig til den anden, og det kan jeg jo ikke tage som andet, end at finansministeren er ude i det ærinde at forsøge at forklare, hvorfor befolkningen skal stemme ja, og ikke ønsker at lægge hele billedet frem for den danske befolkning på nuværende tidspunkt. Det kan være, vi så får det den 29. september. Det er jo ikke til at vide.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Skulle det blive nødvendigt at indkalde Folketinget til yderligere møder i dette folketingsår, vil meddelelse om tidspunkt og dagsorden blive tilstillet medlemmerne skriftligt.

Mødet hævet kl. 16.43
